คู่มือการค้าและการลงทุน

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

THE REPUBLIC OF THE UNION OF MYANMAR

DITP
Department of International Trade Promotion
Ministry of Commerce, Royal Thai Government

คู่มือ การค้าและการลงทุน
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

DITP
Department of International Trade Promotion
Ministry of Commerce, Royal Thai Government

จัดทำโดย
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

หนังสือชื่อ : คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
ชื่อผู้แต่ง : กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
ปีที่แต่ง : มกราคม 2555
จำนวนที่พิมพ์ : 2,000 เล่ม
จำนวนหน้า : 112 หน้า
ISBN : 978-616-265-029-1
พิมพ์ที่ : สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการส่งออก
22/77 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. (662) 511 5066 - 77 ต่อ 382, 384
โทรสาร (662) 513 6413

กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. (662) 507 7999 โทรสาร (662) 507 7722, (662) 547 5657 - 8
เว็บไซต์ : http://www.ditp.go.th

DITP
Department of International Trade Promotion
Ministry of Commerce, Royal Thai Government

คำนำ

ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการดำเนินธุรกิจ กรมส่งเสริมการส่งออกจึงได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาการตลาดระหว่างประเทศจัดทำหนังสือคู่มือการค้าและการลงทุนรายประเทศขึ้น เพื่อให้นักธุรกิจ ผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยรวมถึงผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้อย่างเต็มที่

“คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์” ประกอบด้วยสาระน่ารู้เกี่ยวกับทิศทางการค้าและการลงทุนในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ตลอดจนเกร็ดน่ารู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อธุรกิจซึ่งรวบรวมจาก สำนักส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ เพิ่มเติมด้วยข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ และกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างรู้เท่าทัน ส่งเสริมให้นักธุรกิจไทยสามารถใช้ประโยชน์จากกฎระเบียบและข้อตกลงทางการค้าต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่า ทั้งยังเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ในปี 2558

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนให้การจัดทำหนังสือ “คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์” สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำนักพัฒนาการตลาดระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการส่งออก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ข้อมูลพื้นฐาน	**2**
1.1 สภาพภูมิประเทศ	2
1.2 สภาพภูมิอากาศ	3
1.3 เมืองหลวง/เมืองสำคัญ/เมืองท่า	3
1.4 การแบ่งเขตการปกครอง	11
1.5 ระบบการปกครอง	11
1.6 ประชากร/สังคม/วัฒนธรรม	12
1.7 ภาษาราชการ	15
1.8 สกุลเงิน	16
1.9 เวลา	16
1.10 วันหยุดนักขัตฤกษ์	16
1.11 เส้นทางคมนาคม	17
1.12 อื่นๆ	28
- ระบบการเงิน	28
- ระบบธนาคาร	30
2. เศรษฐกิจการค้า	**34**
2.1 ภาวะเศรษฐกิจ	34
2.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจสำคัญ	35
2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้า	36
2.4 การค้าระหว่างประเทศ	38
2.5 การค้ากับประเทศไทย	43
- การค้าชายแดน	46
2.6 กฎระเบียบการนำเข้าสินค้า	50
2.7 ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง	55
2.8 กลยุทธ์การส่งเสริมสินค้าไทยไปประเทศเมียนมาร์	57
2.9 โอกาสทางการค้าและปัญหาอุปสรรค	58

เรื่อง	หน้า

3. รายงานภาวะอุตสาหกรรม 61

4. การลงทุน 64

4.1 การลงทุนจากต่างประเทศ 65

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน 67

4.3 กฎระเบียบการลงทุน/นโยบายส่งเสริมการลงทุน 68

- เขตเศรษฐกิจสำคัญ 74

4.4 ต้นทุนการจัดตั้งธุรกิจ 77

4.5 โอกาสและข้อจำกัดในการลงทุน 82

4.6 ภาษีอากร 82

4.7 หลักเกณฑ์การนำรายได้กลับประเทศ 85

4.8 อื่นๆ 86

- กฎหมายแรงงานและอัตราค่าจ้าง 86

5. ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นในการลงทุน 87

5.1 ข้อควรคำนึงเมื่อลงทุนในเมียนมาร์ 87

5.2 ระบบการชำระเงิน 88

5.3 ข้อแนะนำทั่วไป 88

6. คำถามที่ถามบ่อยเกี่ยวกับการค้าการลงทุน 90

7. หน่วยงานติดต่อสำคัญ 98

บรรณานุกรม 100

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
The Republic of the Union of Myanmar

Country Profile

หมายเหตุ : ปัจจุบันรัฐบาลเมียนมาร์ได้เปลี่ยนธงชาติจากเดิมที่ใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2553 มาเป็นธงชาติแบบใหม่ซึ่งเริ่มใช้ในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2553

แบบเดิม

1.ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สภาพภูมิประเทศ

ประเทศเมียนมาร์ (Burma หรือ Myanmar) มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic of the Union of Myanmar) เป็นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และคาบสมุทรอินโดจีนซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุด และมีพรมแดนติดต่อกับ 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย จีน ลาว อินเดีย และบังคลาเทศ แต่เดิมชาวตะวันตกเรียกประเทศนี้ว่า Burma จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2532 เมียนมาร์ ได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็น Myanmar ชื่อใหม่นี้เป็นที่ยอมรับจากองค์การสหประชาชาติ แต่บางชาติ เช่น สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ไม่ยอมรับการเปลี่ยนชื่อนี้เนื่องด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นการเปลี่ยนโดยรัฐบาลทหาร มิใช่ความเห็นของคนส่วนใหญ่ของประเทศหรือเป็นไปตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญ

การเปลี่ยนชื่อประเทศในครั้งนี้ รัฐบาลเมียนมาร์ต้องการให้มีความหมายถึงชื่อของประเทศซึ่งรวมชนกลุ่มชาติพันธุ์ทุกเชื้อชาติ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะชนชาติ “พม่า” แต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นชื่อประเทศที่เปลี่ยนใหม่นี้จึงแสดงให้เห็นถึงนโยบายสมานฉันท์และต้องการสร้างเอกภาพให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

ประเทศเมียนมาร์ตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 28 องศา 30 ลิปดา ถึง 10 องศา 20 ลิปดาเหนือ มีพื้นที่ 677,000 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศตั้งอยู่ตามแนวอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามันทำให้มีชายฝั่งทะเลยาวถึง 2,000 ไมล์ และมีหาดที่สวยงามเก่าแก่บริสุทธิ์อยู่หลายแห่ง มีชายแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือติดกับบังคลาเทศและอินเดีย และทางตะวันออกเฉียงเหนือติดกับธิเบตและจีน ส่วนทางตะวันออกติดกับลาว และทางตอนใต้ติดกับไทย รูปพรรณสัณฐานเหมือนกับว่าวที่มีหางยาวล้อมรอบเกือกม้าขนาดใหญ่คือแนวเทือกเขาหิมา และภูเขาที่อุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ มียอดเขาสูงอยู่มากมายตามแนวเทือกเขาของเมียนมาร์และมีหลายยอดที่สูงเกินกว่า 10,000 ฟุต ตามแนวชายแดนหิมาลัยทางเหนือของเมียนมาร์ที่ติดกับธิเบตเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในเอเชียตะวันออก

เฉียงใต้ เรียกว่า “ฮากากาโบราซี” โดยมีความสูง 19,314 ฟุต ต่ำลงมาจากแนวเขาเหล่านี้เป็นที่ราบกว้างใหญ่ภายในประเทศเมียนมาร์ นอกจากนี้ยังมีที่ราบลุ่มบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเอยาวดีที่อุดมสมบูรณ์ทอดยาวลงไปทางตอนใต้เป็นนาข้าวกว้างใหญ่ราวกับไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งสามารถสรุปอาณาเขตติดต่อได้ดังนี้

- ภาคเหนือ : เทือกเขาปัตไก (Pat Gai) เป็นพรมแดนระหว่างเมียนมาร์กับอินเดีย บังคลาเทศ และจีน (ทิเบต)
- ภาคตะวันตก : เทือกเขาอระกันโยมา (Arakanypma) กั้นเป็นแนวยาวระหว่างชายฝั่งทะเลด้านอ่าวเบงกอลในเขตรัฐยะไข่
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : เป็นที่ราบสูงชาน
- ภาคใต้ : มีทิวเขาตะนาวศรี กั้นระหว่างไทยกับเมียนมาร์
- ภาคกลาง : เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเอยาวดี

1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่ในบริเวณที่เป็นเทือกเขาสูงทางตอนกลางและตอนเหนือของประเทศ จะมีอากาศแห้งและร้อนมากในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวอากาศจะเย็นมาก ตามชายฝั่งทะเลและบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำจะแปรปรวนในช่วงเปลี่ยนฤดู เพราะได้รับอิทธิพลของพายุดีเปรสชั่นเสมอทำให้บริเวณนี้มีฝนตกชุกหนาแน่นมากกว่าตอนกลาง หรือตอนบนของประเทศที่เป็นเขตเงาฝน

ลักษณะภูมิอากาศ : มรสุมเมืองร้อน ด้านหน้าภูเขาอาระกันโยมา ฝนตกชุกมาก
: ภาคกลางตอนบนแห้งแล้งมาก เพราะมีภูเขากั้นกำบังลม
: ภาคกลางตอนล่างเป็นดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำขนาดใหญ่
: ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างเย็นและค่อนข้างแห้งแล้ง

1.3 เมืองหลวง / เมืองสำคัญ / เมืองท่า

เมืองหลวง

บรรยากาศทั่วไปในกรุงเนปิดอว์ เมืองหลวงแห่งใหม่ของเมียนมาร์

เมียนมาร์มีเมืองหลวงปัจจุบันชื่อ เนปิดอว์ (Nya Pyi Daw) แปลว่า นครหลวงใหม่ ย้ายเมื่อ พ.ศ. 2548 เมืองหลวงใหม่ตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางของประเทศอยู่ระหว่างย่างกุ้งกับมัณฑะเลย์ โดยห่างจากย่างกุ้งไปทางทิศเหนือประมาณ 350 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนพื้นที่กว่า 7 พันตารางกิโลเมตร หรือใหญ่กว่าเกาะสิงคโปร์ 10 เท่า พื้นที่โอบล้อมด้วยภูเขา ตั้งอยู่ในเขตเมืองปินมานา ทางตอนกลางของประเทศ การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลาประมาณ 7 ชั่วโมง

‘เมียนมาร์มีเมืองหลวงปัจจุบันชื่อ เนปิดอว์ (Nya Pyi Daw) แปลว่า นครหลวงใหม่ ย้ายเมื่อ พ.ศ. 2548 เมืองหลวงใหม่ตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางของประเทศอยู่ระหว่างย่างกุ้งกับมัณฑะเลย์ โดยห่างจากย่างกุ้งไปทางทิศเหนือประมาณ 350 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนพื้นที่กว่า 7 พันตารางกิโลเมตร หรือใหญ่กว่าเกาะสิงคโปร์ 10 เท่า’

เนปิดอว์ ได้รับการวางผังเมืองเป็น 4 โซนหลัก ได้แก่ โซนราชการ (Ministry Zone) โซนโรงแรม (Hotel Zone) โซนอุตสาหกรรม (Industry Zone) และ โซนทหาร (Military Zone) มีประชากรย้ายเข้าไปอยู่แล้วราว 9.2 แสนคน และมีการกล่าวกันว่าบางโซนโดยเฉพาะโซนทหารกว้างขวางใหญ่โตเต็มไปด้วยรถยนต์หรูหรา ข้าราชการพลเรือนแต่งตัวอย่างภูมิฐาน นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของกรมกองในกระทรวงกลาโหม โรงเรียน มหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศ โซนที่โดดเด่นรองลงมา คือ โซนอุตสาหกรรม บนพื้นที่ราว 2.1 แสนตารางเมตร เบื้องต้นเน้นที่การทำปศุสัตว์เป็นหลัก ก่อนที่ในอนาคตจะเปิดให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนภายใต้โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ

สัญลักษณ์ที่น่าสังเกตของเมืองเนปิดอว์ คือ พระราชานุสาวรีย์ของบูรพกษัตริย์ทั้ง 3 พระองค์ของเมียนมาร์ ได้แก่ พระเจ้าอโนรธา แห่งพุกาม พระเจ้าบุเรงนอง แห่งหงสาวดี และ พระเจ้าอลองชญา แห่งชเวโบ เมียนมาร์ได้จัดสร้างอนุสาวรีย์ขึ้นอย่างยิ่งใหญ่เพื่อเทิดพระเกียรติบูรพกษัตริย์ที่ได้รวบรวมเมียนมาร์ให้เป็นปึกแผ่น

เมืองหลวงใหม่แห่งนี้มีความเหมาะสมหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการย้ายกลับไปยังที่ราบลุ่มแม่น้ำสะโตงตอนบนนั้น คือการย้ายกลับไปสู่เขตราชธานีทางประวัติศาสตร์ในอดีต และยังเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองที่ทำให้เห็นถึงลัทธิชาตินิยมที่แพร่หลายในประเทศเมียนมาร์ เนื่องจากนครย่างกุ้งซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่านั้น เป็นเมืองที่อังกฤษได้สร้างขึ้นและพัฒนาเป็นศูนย์กลางการปกครอง การย้ายเมืองหลวงครั้งนี้จึงแสดงให้ชาวโลกเห็นว่าประเทศเมียนมาร์ไม่ตกอยู่ในอำนาจของอังกฤษและเป็นการสร้างสำนึกให้

ประชาชนในชาติลดการให้ความสำคัญกับการที่เคยเป็นประเทศอาณานิคมในจักรวรรดิอังกฤษด้วย นอกจากนี้นครเนปิดอว์ยังเป็นเมืองที่อยู่ศูนย์กลางระหว่างรัฐและมณฑลต่างๆ ทำให้รัฐบาลสามารถปกครองและพัฒนาภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ต่างจากนครย่างกุ้งซึ่งอยู่ห่างไกลจากรัฐและมณฑลต่างๆ อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการถูกคุกคามทางทะเลจากประเทศมหาอำนาจอีกด้วย

อนุสาวรีย์บูรพกษัตริย์ สัญลักษณ์ของกรุงเนปิดอว์

เมืองสำคัญ / เมืองท่า

สำหรับเมืองสำคัญและอุตสาหกรรมที่น่าลงทุนในแต่ละเมืองของเมียนมาร์มีดังนี้

1. กรุงย่างกุ้ง เดิมมีชื่อว่าเมือง “ดาโกง” (Dagon) แม้ว่าปัจจุบันจะมีสถานภาพเป็นเพียงอดีตเมืองหลวงของประเทศ แต่ย่างกุ้งก็ยังคงความสำคัญในการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้ากระจายสินค้าไปสู่ภาคต่างๆ ของประเทศโดยมีประชากรหนาแน่นถึง 5.4 ล้านคน นอกจากนี้ย่างกุ้งยังเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและการส่งออกไม้สักอีกด้วย กรุงย่างกุ้งมีเขตนิคมอุตสาหกรรมที่มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคมากกว่าเมืองอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ เช่น พระบรมธาตุชเวดากอง พระเจดีย์สุเล พระเจดีย์โบตะกอง พระพุทธไสยาสน์เชาตาจี และตลาดโป๊ะโยคหรือสก็อตมาร์เก็ต เป็นต้น

ที่ทำการกรุงย่างกุ้ง

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมการประมง ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจการบริการ เช่น ร้านอาหาร อู่ซ่อมรถ และสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมไม้แปรรูป การผลิตของชำร่วยและสิ่งประดิษฐ์ที่ทำจากไม้ เป็นต้น

มหาเจดีย์ชเวดากอง โบราณสถานที่สำคัญของชาวพุทธ

2. เมืองหงสาวดี หรือ พะโค (อ่านออกเสียงตามสำเนียงเมียนมาร์ว่า หานตาวดี) ภาษาอังกฤษเรียกว่า Bago หรือ Pegu มีประชากรประมาณ 5 ล้านคน ในอดีตเคยเป็นเมืองหลวงของเมียนมาร์มาก่อน ตั้งอยู่ใกล้เมืองเมาะตะมะ ทางตอนใต้ของประเทศเมียนมาร์ ต่อมาพระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ยึดครองได้และสถาปนาเป็นศูนย์กลางอำนาจของราชวงศ์ตองอู หงสาวดีเจริญรุ่งเรืองสุดขีดในรัชสมัยของพระเจ้าบุเรงนอง เนื่องจากพระองค์ให้ทรงสร้างพระราชวังของพระองค์ที่ชื่อ กัมโพชธานี ซึ่งนับเป็นพระราชวังใหญ่โต สร้างโดยเกณฑ์ข้าทาสจากเมืองขึ้นต่างๆ โดยหนึ่งในนั้นมีเมืองเชียงใหม่และอยุธยารวมอยู่ด้วย จนถึงสมัยพระเจ้านันทบุเรงที่เสด็จหนีพระนเรศวรไปเมืองตองอูและเผาทำลายหงสาวดี หลังจากนั้นไม่นานเมืองอังวะก็กลายมาเป็นเมืองหลวงของประเทศเมียนมาร์โดยสมบูรณ์ ปัจจุบันหงสาวดีเป็นเมืองที่ทำรายได้ให้แก่

ประเทศเมียนมาร์ด้วยความที่เป็นเมืองท่องเที่ยว มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปะ วัฒนธรรม โบราณสถานที่สำคัญได้แก่ พระเจดีย์ชเวมอดอว์ (พระธาตุมุเตา), พระราชวังบุเรงนอง, พระพุทธไสยาสน์ชเวตาเลียว, พระเจดีย์ไจ๊ปุ่น เป็นต้น

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ โรงแรม ธุรกิจท่องเที่ยว ร้านอาหาร อู่ซ่อมรถ และร้านทำผม

ธุรกิจร้านอาหารเมืองหงสาวดี

3. เมืองท่าตอน เป็นเมืองชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ของเมียนมาร์ที่มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเก่าแก่ โดยชาวมอญเป็นชนเผ่าแรกที่สร้างอารยธรรมขึ้นเป็นเอกลักษณ์ของตนในดินแดนนี้ และได้สถาปนาอาณาจักรสุวรรณภูมิขึ้นเป็นอาณาจักรแห่งแรกบริเวณใกล้เมืองท่าตอน

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ประมงและการแปรรูปสินค้าทางทะเล

4. เมืองเมาะละแหม่ง เป็นเมืองเอกของรัฐมอญ มีประชากรประมาณ 2 ล้านคน อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวถึงเชื้อชาติแล้วเมืองเมาะละแหม่งประกอบด้วยพลเมืองเชื้อชาติมอญส่วนใหญ่ พลเมืองส่วนน้อยเท่านั้นที่มีเชื้อสายพม่า สภาพทั่วไปของเมืองเมาะละแหม่งนั้นเป็นเมืองเกษตรกรรมใกล้ชายทะเล ริมอ่าวเมาะตะมะคนมอญเรียกชื่อเมืองนี้ว่า “โหมดแหมะเหลิ่ม” เมื่อร้อยกว่าปีที่แล้วก่อนที่อังกฤษจะเข้ามาถึง เมืองนี้แทบหาคนเชื้อชาติอื่นไม่ได้เลยนอกจากคนมอญ

ความโดดเด่นของเมืองแห่งนี้คือ เป็นเมืองตากอากาศชายทะเลที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ

ของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา อุตสาหกรรมสิ่งทอ และธุรกิจท่องเที่ยว

5. เมืองเมียวดี เป็นเมืองชายแดนด้านตะวันออกของเมียนมาร์ ติดกับอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยมีแม่น้ำเมยเป็นเขตกั้นและเชื่อมด้วยสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ เป็นตลาดการค้าชายแดนที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งเมียนมาร์จัดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน นอกจากนี้ยังถือว่าเมียวดีเป็นเมืองสำคัญในการกระจายสินค้าจากประเทศไทยไปยังเมืองต่างๆ ของเมียนมาร์

เมียวดี หรือ ชาวพื้นเมืองเรียก บะล้ำบะตี้ ตั้งอยู่ในรัฐกระเหรี่ยง มีประชากรประมาณ 1 ล้านคน แต่เดิมประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า ต่อมาเริ่มมีการค้าขาย จึงทำให้มีชาวจีน แขก กระเหรี่ยง มุสลิม เข้ามาอาศัยอยู่เพื่อทำการค้าขาย การปกครองเป็นแบบท้องถิ่นที่มีทหารเมียนมาร์และกองกำลังชนกลุ่มน้อยผสมร่วมด้วย เมียวดีถือได้ว่าเป็นเส้นทางขนส่งสินค้า นำเข้าและส่งออก โดยทางรถยนต์ทางหลักจากประเทศไทยและภูมิภาคอินโดจีน

ความสำคัญของเมืองเมียวดีอีกประการหนึ่งคือ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเมียนมาร์โดยกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างชายแดน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กับจังหวัดเมียวดี

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตรและอัญมณี

6. เกาะสอง หรือ วิคตอรี่พ้อยท์ มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า **“เกาดอง” (KAW THAUNG)** เป็นดินแดนในฝั่งเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับจังหวัดระนอง โดยมีแม่น้ำกระบุรีกั้นขวางตรงตัวจังหวัดระนอง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมสุขภาพเหมาะแก่การทำประมง ในความเป็นจริงแล้วแผ่นดินตรงนี้ไม่ได้เป็นเกาะแต่อย่างใดหากแต่มีลักษณะเป็นแหลมมากกว่า แต่ที่เรียกกันติดปากอย่างนี้ก็เพราะใกล้ๆ กันมีเกาะเล็กๆ ขนาบอยู่ แล้วชื่อ “เกาตอง” ตามภาษาเมียนมาร์ก็เลยเพี้ยนเป็นเกาะสองนั่นเอง สภาพบ้านเรือนบนเกาะสองมีความหนาแน่นดังเช่นเมืองเศรษฐกิจทั่วไป

นอกจากการค้าขายสินค้าและการประมงแล้ว เกาะสองยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกหลายแห่งโดยเฉพาะโบราณสถาน อาทิ พระบรมราชานุสาวรีย์บาเยงนอง หรือ “บุเรงนอง”, “เจดีย์แห่งความสงบ” หรือ Byi Taw Aye ในภาษาเมียนมาร์, พระมหามุณีจำลอง เป็นต้น

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุนได้แก่ธุรกิจท่องเที่ยวประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

7. เมืองพุกาม หรือชาวเมียนมาร์เรียกว่า “บะกัน” (Bagan) เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมียนมาร์ เรียกอีกชื่อว่าดินแดนแห่งเจดีย์หมื่นองค์ ซึ่งปัจจุบันองค์การยูเนสโกได้ขึ้นทะเบียนให้เป็นเมืองมรดกโลก “World Heritage Sites” สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และจะงดงามมากที่สุดในช่วงฤดูฝน รัฐบาลให้การสนับสนุนส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2548 ได้เปิดหอชมวิว ซึ่งเป็นเป็นหอคอยสูง 13 ชั้น ที่มีความทันสมัยและครบวงจร อันประกอบด้วยศูนย์บริการทางธุรกิจ สำนักงาน ร้านค้า ห้องฉายภาพยนตร์ ห้องประชุม คอฟฟี่ช็อป ภัตตาคารลอยฟ้าและจุดชมวิว นอกจากนี้ยังได้มีการเปิดโรงแรมที่สร้างด้วยไม้สักทั้งหลังตามแบบศิลปะและสถาปัตยกรรมแห่งชาติ โดยการลงทุนของนักลงทุนท้องถิ่นอีกด้วย

ในอดีตเมืองพุกามเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาบาลี แม้เมื่ออาณาจักรพุกามได้ถูกทำลายไปแล้ว แต่การศึกษาพุทธศาสนาที่เมืองพุกามก็ยังคงอยู่ ดังจะเห็นว่าได้มีการก่อสร้างเพิ่มเติมขึ้นเป็นจำนวนมาก สถาปัตยกรรมสำคัญในเมืองพุกามแสดงให้เห็นถึงร่องรอยของศิลปะมอญและอิทธิพลทางศิลปะจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ซึ่งในเวลาต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงให้กลายเป็นศิลปะประจำชาติของเมียนมาร์อย่างแท้จริง

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ทและสนามกอล์ฟ

8. เมืองพีนอูหวิ่น ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑลของมัณฑะเลย์ มีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำการเกษตรโดยเฉพาะพืชที่ปลูกบนพื้นที่ที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 4,000 เมตร เช่น กาแฟ ซึ่งในปี 2548 รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าไปลงทุนปลูกกาแฟ โดยการเตรียมพื้นที่ 100,000 เอเคอร์และความช่วยเหลืออื่นๆ ในการปลูกพืชเศรษฐกิจนี้ ในอดีตเป็นเมืองตากอากาศของชาวอังกฤษ ด้วยสภาพอากาศที่ดีคล้ายยุโรปจึงเหมาะแก่การปลูกพืชผักผลไม้โดยเฉพาะพืชตระกูลส้ม อีกทั้งยังมีความอุดมสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้มีสวนพฤกษศาสตร์บนพื้นที่ 430 เอเคอร์

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่เกี่ยวกับพืชผลทางการเกษตร ธุรกิจท่องเที่ยว และร้านอาหาร

9. เมืองตานต่วย อยู่ริมฝั่งอ่าวเบงกอล และมีหาดงาปาลี (Ngapali) ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ที่นักท่องเที่ยวชาวยุโรปให้

ความสนใจแทนทะเลอันดามันของไทยหลังเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ ทางเมียนมาร์จึงให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาให้มีความพร้อมทางด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภคมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ ธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โรงแรมและรีสอร์ท

10. เมืองมัณฑะเลย์เมืองใหญ่อันดับสองที่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของเขตเมียนมาร์ตอนบน (รัฐชิน รัฐกะฉิ่น และรัฐฉาน) มีประชากรประมาณ 6.4 ล้านคน และเป็นเส้นทางการค้าระหว่างอินเดียกับจีนเป็นเมืองที่เมียนมาร์ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและพุทธศาสนาบริเวณใจกลางเมืองมีตลาดเซโจ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าทางตอนใต้ของเมืองเป็นย่านงานศิลปหัตถกรรม ทั้งงานภาพ งานแกะสลัก การสร้างสถูปเจดีย์ การทำแผ่นทองคำเปลว งานหล่อที่มีการผลิตฝีมือตามแบบวิธีโบราณด้วยทอง เงิน หินอ่อน สิ่ว เส้นด้าย และหูกทอผ้า สำหรับด้านการเกษตรในอดีตมีการทำนาปลูกข้าวตามแนวลำน้ำเอยาวดีตอนบนอันเปรียบเสมือนอู่ข้าวอู่น้ำของเมียนมาร์ตอนบน แต่ด้วยระบบชลประทานที่ไม่ประสบผลมากนักจึงหันมาปลูกฝ้าย ยาสูบ ถั่วลิสง ข้าวฟ่าง งา และข้าวโพดแทน

มัณฑะเลย์เป็นราชธานีแห่งสุดท้ายของเมียนมาร์ก่อนที่จะตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ แต่ถึงแม้ว่ามัณฑะเลย์จะลดความสำคัญในฐานะเมืองที่เป็นศูนย์กลางการปกครอง แต่ก็ยังคงความสำคัญในฐานะเมืองแห่งวัฒนธรรมและพุทธศาสนาอย่างไม่เสื่อมคลาย

โรงงานผลิตรถยนต์ซึ่งใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ยังไม่ทันสมัย

อุตสาหกรรมที่น่าลงทุน ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยว อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ขนาดเล็ก และหัตถกรรม

1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

การแบ่งเขตการปกครอง ปัจจุบันประเทศเมียนมาร์แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 มณฑล และ 7 รัฐ ดังนี้

• *มณฑล*

1. เขตเอยาวดี (Ayeyarwady) มีเมืองเอกชื่อ เมืองพะสิม
2. เขตพะโค (Bago) มีเมืองเอกชื่อ เมืองพะโค
3. เขตมาเกว (Magway) มีเมืองเอกชื่อ เมืองมาเกว
4. เขตมัณฑะเลย์ (Mandalay) มีเมืองเอกชื่อ เมืองมัณฑะเลย์
5. เขตสะกาย (Sagaing) มีเมืองเอกชื่อ เมืองสะกาย
6. เขตตะนาวศรี (Tanintharyi) มีเมืองเอกชื่อ เมืองทวาย
7. เขตย่างกุ้ง (Yangon) มีเมืองเอกชื่อ เมืองย่างกุ้ง

• *รัฐ*

1. รัฐชิน (Chin) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองฮะคา
2. รัฐกะฉิ่น (Kachin) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองมิตจีนา
3. รัฐกะเหรี่ยง (Kayin) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองปะอาน
4. รัฐกะยา (Kayah) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองหลอยก่อ
5. รัฐมอญ (Mon) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองเมาะละแหม่ง
6. รัฐยะไข่ (Rakhine) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองซิตตเว
7. รัฐฉานหรือไทใหญ่ (Shan) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองตองยี

1.5 ระบบการปกครอง

ก่อนปี พ.ศ. 2554 เมียนมาร์มีระบอบการปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council- SPDC) โดยมีประธาน SPDC เป็นประมุขของประเทศ และมีนายกรัฐมนตรี เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล ในช่วงเวลาดังกล่าว เมียนมาร์มักถูกประชาคมโลกตำหนิเกี่ยวกับระบบการปกครองซึ่งใช้การปกครองคือ ระบอบเผด็จการทหาร (Military Council) แต่ก็เป็นเพราะปัจจัยภายในประเทศที่คณะรัฐบาลจะต้องหาทางแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในชาติมากที่สุด อันอาจเป็นประเด็นที่ประชาคมโลกไม่อาจเข้าใจปัญหาภายในซึ่งเป็นปัจจัยเฉพาะของประเทศเมียนมาร์เอง อย่างไรก็ตาม ประเทศเมียนมาร์มีความพยายามที่จะดำเนินการให้ประเทศก้าวไปสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในเร็ววัน ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังจะเห็นว่า พลเอกขิ่น ยุ้น นายกรัฐมนตรีของประเทศเมียนมาร์ในขณะนั้นได้ประกาศนโยบายการดำเนินการไปสู่กระบวนการปรองดองแห่งชาติและประชาธิปไตย (Roadmap towards Democracy) เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2546 และได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการต่างๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามนโยบายดังกล่าว 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การฟื้นฟูการประชุมสมัชชาแห่งชาติ เพื่อวางหลักการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

2. การดำเนินตามขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อการมีประชาธิปไตยที่มีวินัยอย่างแท้จริง

3. การยกร่างรัฐธรรมนูญ

4. การจัดการลงประชามติรับรองร่างรัฐธรรมนูญ

5. การเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา

6. การจัดการประชุมรัฐสภา

7. การจัดตั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง

หลังจากการเลือกตั้งในวันที่ 7 พ.ย. 2553 คณะรัฐบาลของประเทศเมียนมาร์ได้บรรลุความตั้งใจของนโยบายทั้ง 7 ข้อ ซึ่งได้มีกระบวนการเลือกตั้งดังเช่นระบอบประชาธิปไตยทั่วไป แม้กระนั้น กระบวนการประชาธิปไตยของเมียนมาร์ดังกล่าว กลับไม่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากคณะรัฐบาลทหารของเมียนมาร์ยังไม่ได้ลงจากอำนาจอย่างแท้จริง เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงสถานภาพจากรัฐบาลทหารมาเป็นรัฐบาลพลเรือนโดยคณะผู้บริหารระดับสูงยังคงเป็นนายทหารนอกราชการ นั่นเอง

คณะรัฐมนตรีเมียนมาร์ในปัจจุบัน ประกอบด้วยรัฐมนตรี 29 คน และรัฐมนตรีช่วย 39 คน โดยส่วนหนึ่งเป็นอดีตนายทหารที่ลาออกมาลงรับสมัครเลือกตั้ง

รายชื่อของคณะรัฐบาลในตำแหน่งสำคัญของเมียนมาร์

ประธานาธิบดี : นายเต็ง เส่ง

รองประธานาธิบดีคนที่ 1 : นายถิ่น อ่อง มินต์ อู

รองประธานาธิบดีคนที่ 2 : ดร.นพ.จายหมอก คำ

ผู้บัญชาการทหารสูงสุดกองทัพเมียนมาร์ : พล.ท. มินต์ อ่อง หล่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ : นายวันนะ หม่อง ลวิน

เอกอัครราชทูตเมียนมาร์ ประจำประเทศไทย : นาย อู อ่อง เต็ง

เอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศเมียนมาร์ : นายอภิรัฐ เหวียนระวี

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าต่างประเทศ ประจำกรุงย่างกุ้ง : นายประจวบ สุภินี

1.6 ประชากร/สังคม/วัฒนธรรม

ประชากร

จำนวนประชากรประมาณ 58 ล้านคน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 61 คน/ตร.กม. เมียนมาร์มีประชากรหลายเชื้อชาติจึงเกิดเป็นปัญหาชนกลุ่มน้อย ประชากรเมียนมาร์ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ดังนี้ คือ พม่า 63% มอญ 5% ยะไข่ 5% กะเหรี่ยง 3.5% คะฉิ่น 3% ไทย 3% ชิน 1%

ศาสนา

เมียนมาร์บัญญัติให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติใน พ.ศ. 2517 เพราะมีผู้นับถือศาสนาพุทธ 92.3% นอกจากนี้ยังประกอบด้วยศาสนาคริสต์ 4% ศาสนาอิสลาม 3% ศาสนาฮินดู 0.7%

วัดในเมืองต่างๆ ของเมียนมาร์

ชาวเมียนมาร์เป็นชนชาติที่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่สั่งสมมาตั้งแต่อดีต การยึดมั่นในคุณค่าของอดีตเช่นนี้ทำให้ชาวเมียนมาร์ยังคงดำเนินชีวิตตามแบบที่คนโบราณเคยยึดถือ โดยเฉพาะในเรื่องของจริยธรรม การนับถือศาสนา และการปฏิบัติตามประเพณีที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมา

การดำเนินชีวิต สังคมของชาวเมียนมาร์เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส และระบบอุปถัมภ์เป็นอย่างยิ่งสถานภาพของชายจะสูงกว่าหญิง แต่ขณะเดียวกันเมื่อหญิงแต่งงานแล้วก็สามารถขอหย่าจากสามีได้ เมื่อหย่าแล้วก็กลับมาอยู่ที่บ้านพ่อแม่เหมือนเดิม

ในช่วงวัยแต่งงาน มักจะแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย พิธีแต่งงานเรียบง่ายไม่ต้องมีพิธีทางศาสนาหรือทางโลก มีแต่การจดทะเบียนสมรสเพื่อประโยชน์ในการแบ่งสินสมรส ผู้หญิงชาวเมียนมาร์จะได้รับสิทธิตามกฎหมายทัดเทียมชาย แม้ว่าสถานภาพอื่นๆ ทางสังคมจะด้อยกว่าก็ตาม แต่กฎหมายของเมียนมาร์ก็คุ้มครองสิทธิของผู้หญิงอย่างมาก

ตลอดช่วงชีวิตของชาวเมียนมาร์ได้ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจากอดีต แม้ว่าในช่วงการตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษชาวอังกฤษจะพยายามเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้ชาวเมียนมาร์มีโลกทัศน์แบบสมัยใหม่แต่ชาวเมียนมาร์ก็ยังคงพึงพอใจที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในค่านิยมแบบเก่า เช่น การแต่งกาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นความภาคภูมิใจในความเป็นเมียนมาร์ของตนอย่างเห็นได้ชัด

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันชาวเมียนมาร์มีการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศมาในหลากหลายรูปแบบ ด้วยกัน เช่น การแต่งกาย ดนตรี เป็นต้น

รูปแบบสถานบันเทิงของเมียนมาร์

การแต่งกาย การแต่งกายนั้น ผู้ชายจะนุ่งลองจี (Longi) มีลักษณะคล้ายโสร่ง ส่วนใหญ่เป็นลายสก็อต ยาวตั้งแต่เอวหรือข้อเท้า สวมคู่กับเอ่งจี หรือไต้โป่ง คือเสื้อที่สวมทับด้วยเสื้อคลุมคอกลมแขนยาวอีกทีหนึ่ง หากต้องแต่งกายอย่างเป็นทางการ หรือไปงานสำคัญผู้ชายจะนิยมสวมกาวน์บาวน์ (Gaung Baung) หรือผ้าพันรอบศีรษะ แต่ปัจจุบันทำเป็นหมวกสำเร็จรูปเพื่อ

ความสะดวกในการใช้มากขึ้น ส่วนการแต่งกายของผู้หญิงก็ยังคงนุ่งผ้าถุง ผ้าซิ่นยาวถึงข้อเท้าสวมเสื้อคอกลมแขนกระบอกยาวเป็นผ้าลูกไม้หลากกลายสี บางครั้งก็นิยมสไบพาดไหล่เวลาไปวัดถ้าไปงานฉลองต่างๆ ผู้หญิงชาวเมียนมาร์จะนิยมใส่เครื่องประดับ

'นอกจากภาษาพม่าซึ่งเป็นภาษาราชการแล้วประเทศเมียนมาร์มีภาษาหลักที่ใช้งานในประเทศถึงอีก 18 ภาษา'

1.7 ภาษาราชการ

ภาษา

นอกจากภาษาพม่าซึ่งเป็นภาษาราชการแล้ว ประเทศเมียนมาร์มีภาษาหลักที่ใช้งานในประเทศถึงอีก 18 ภาษา โดยแบ่งตามตระกูลภาษาได้ดังนี้

ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ได้แก่ ภาษามอญ ภาษาปะหล่อง ภาษาปะลัง (ปลัง) ภาษาประรวก และภาษาว้า

ตระกูลภาษาซิโน-ทิเบตัน ได้แก่ ภาษาพม่า (ภาษาราชการ) ภาษากะเหรียง ภาษาอารากัน (ยะไข่) ภาษาจิงผ่อ (กะฉิ่น) และภาษาอาข่า

ตระกูลภาษาไท-กะได ได้แก่ ภาษาฉาน (ไทใหญ่) ภาษาไทขึน ภาษาไทลื้อ และภาษาไทคำตี่

ตระกูลภาษาม้ง-เมี่ยน ได้แก่ ภาษาม้งและภาษาเย้า (เมี่ยน)

ตระกูลภาษาออสโตรนีเชี่ยน ได้แก่ ภาษามอเก็นและภาษาสะลน

1.8 สกุลเงิน

- สกุลเงิน : จ๊าต
- อัตราแลกเปลี่ยน (1 สิงหาคม 2554)

  อัตราแลกเปลี่ยนทางการ 1 USD เท่ากับ 5.7 จ๊าต

  อัตราแลกเปลี่ยนอย่างไม่เป็นทางการ 1 USD เท่ากับ 750-800 จ๊าต

1.9 เวลา

เวลาในเมียนมาร์จะช้ากว่าเวลาประเทศไทย ประมาณ 30 นาที เวลามาตรฐานของเมียนมาร์เร็วกว่าเวลาที่กรีนิช 6 ชั่วโมง 30 นาที

1.10 วันหยุดนักขัตฤกษ์

ชั่วโมงทำงาน

วันจันทร์ถึงวันศุกร์ 9.30-16.30 น. เป็นเวลาทำการของรัฐบาล ส่วนเอกชนจะทำงานตั้งแต่ 8.00- 17.00 น. ส่วนธนาคารจะเปิดทำการตั้งแต่เวลา 10.00-15.00 น. ภัตตาคารส่วนใหญ่จะปิดเวลา 22.00 น.

วันหยุดราชการ

1 มกราคม : วันขึ้นปีใหม่

4 มกราคม : วันฉลองเอกราช

12 กุมภาพันธ์ : วันสหภาพ

2 มีนาคม : วันเกษตรกรหรือวันชาวไร่ชาวนา

27 มีนาคม : วันกองทัพ

12-20 เมษายน : วันสงกรานต์

1 พฤษภาคม : วันกรรมกร

19 กรกฎาคม : วันวีรบุรุษ

แรม 10 ค่ำ เดือนตะซอง : วันประชาชน

11 พฤศจิกายน : วันชาติของเมียนมาร์

1.11 เส้นทางคมนาคม

ข้อมูลเกี่ยวกับการคมนาคมในประเทศเมียนมาร์ ซึ่งสามารถประเมินศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนในประเทศนี้ได้ โดยเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของเมียนมาร์ มีดังนี้

1. การขนส่งทางบก

แผนที่เส้นทางคมนาคมภายในประเทศ

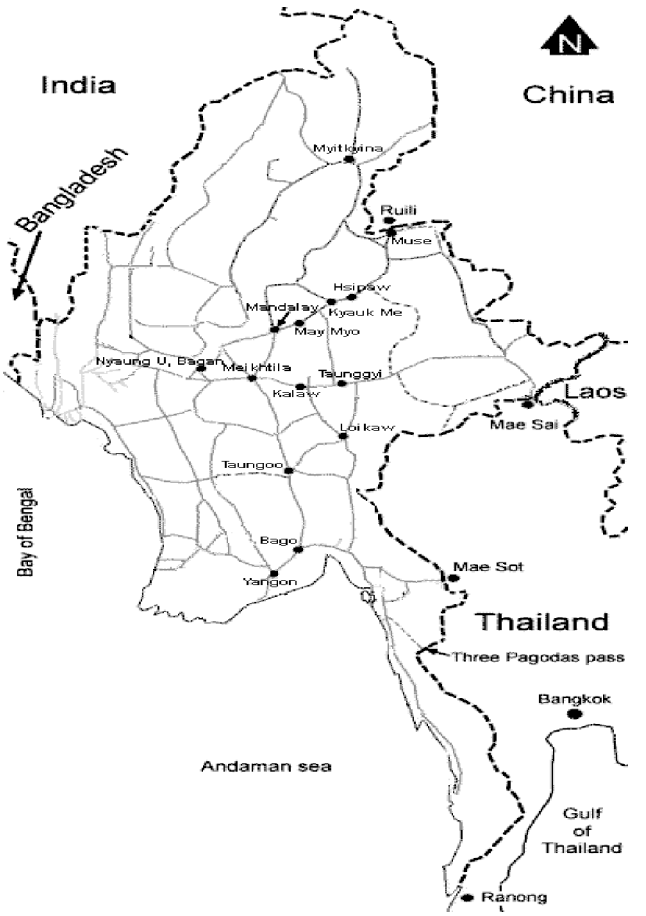

ที่มา : http://www.traveltomyanmar.com/roatmap.htm

รถยนต์โดยสารประจำทาง ตามเมืองต่างๆ ค่าบริการ คนละ 200 จ๊าต หรือประมาณ 8 บาท

ถนนในเมียนมาร์ส่วนใหญ่ขนานไปกับภูเขาและแม่น้ำ ทอดไปตามความยาวของประเทศ เช่นเดียวกับทางรถไฟ ถนนสายต่างๆ ที่สำคัญมีดังนี้ ถนนสายเมียนมาร์ เป็นถนนสายสำคัญที่เชื่อมต่อระหว่างย่างกุ้งกับเมืองคุนหมิง ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจีน มีความยาวในเขตเมียนมาร์ถึงเมืองมูเซ ประมาณ 1,160 กิโลเมตร และมีความยาวในเขตจีนจากมูเซถึงคุนหมิง ประมาณ 90 กิโลเมตร ถนนสายนี้ผ่านเมืองต่างๆ คือ พะโค-ตองอู-ปินมานา-เมกติลา-มัณฑะเลย์-เมเบียงกอดเต็ก-สีป๊อ-ลาโช-แสนหวี-มูเซ รวมความยาวทั้งสิ้นประมาณ 2,140 กิโลเมตร

เส้นทางถนนภายในประเทศ

เส้นทางถนนภายในประเทศเมียนมาร์ในปี 2551 มีการก่อสร้างถนนรวม 18,242 ไมล์ และถนนมอเตอร์เวย์เพิ่มขึ้นอีก 6,000 ไมล์จากปี 2531 ซึ่งมีอยู่ 17,000 ไมล์ ถนนเชื่อมไปมณฑลต่างๆ ของเมียนมาร์ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จมีดังนี้

1. ถนนสาย Pyinmana - Pinlong (ในมณฑลมัณฑะเลย์)	22 ไมล์
2. ถนนสาย Taungdwingyi-Taungnyo-Pyinmana	66 ไมล์
3. ถนนสาย Taungok-Thandwe	44 ไมล์
4. ถนนสาย Yangon-Mawlamyine-Dawei-Myeik	154 ไมล์
5. ถนนสาย Hanmyintmo-Myogyn-Aungban	80 ไมล์
6. ถนนสาย Yangon –Sittwe	202 ไมล์
7. ถนนสายมัณฑะเลย์-Thabakyin-Banmaw-Myitkyina	179 ไมล์
8. ถนนสาย Kalay-Falam-Haka	115 ไมล์

ถนนที่กำลังก่อสร้างในรัฐ/มณฑลต่างๆ มีดังนี้

1. รัฐกะฉิ่น	ประมาณ	603	ไมล์
2. รัฐชิน	ประมาณ	345	ไมล์
3. รัฐยะไข่	ประมาณ	206	ไมล์
4. รัฐฉาน	ประมาณ	397	ไมล์
5. มณฑลมาเกวและมัณฑะเลย์	ประมาณ	112	ไมล์
6. มณฑลเอยาวดี	ประมาณ	28	ไมล์
7. มณฑลย่างกุ้ง	ประมาณ	12	ไมล์

ที่มา : http://www.modins.net/myanmarinfo/media/transport.htm

เส้นทางถนนเชื่อมโยงประเทศเมียนมาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

เส้นทางคมนาคมไทย-เมียนมาร์

เส้นทางถนนที่ใช้คมนาคม ส่งสินค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์ มีจุดผ่านแดนถาวรตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ ใน 7 จังหวัด คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และระนอง เส้นทางสายสำคัญที่เป็นความร่วมมือระหว่างไทยกับเมียนมาร์ มีดังนี้

เส้นทางช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่พัฒนาโดยรัฐบาลไทยเสนอความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลเมียนมาร์ เพื่อใช้ก่อสร้างและบูรณะเส้นทางช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรีรวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร กรมทางหลวงของไทยได้ทำการสำรวจและออกแบบเส้นทางโดยประมาณการเงินค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงานเป็นมูลค่าประมาณ 122.9 ล้านบาท

เส้นทางช่วงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-ท่าตอน แบ่งเป็น 3 เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางที่ 1 ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-อินดู-พะอัน-ท่าตอน รวมระยะทาง 172 กิโลเมตร โดยรัฐบาลไทยได้เสนอและให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน มูลค่า 1,350 ล้านบาท เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด ทำให้การขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางนี้ประหยัดเวลาและค่าขนส่งได้มาก

- เส้นทางที่ 2 ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-มูดอง-เมาะละแหม่ง-ท่าตอน รวมระยะทาง 236 กิโลเมตร เส้นทางสายนี้จะทับซ้อนกับเส้นทางที่ 1 ถึงกอกะเร็กแล้วอ้อมลงไปทางใต้ผ่านเมาะละแหม่งและวกไปทางเหนือไปท่าตอน เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่รัฐบาลเมียนมาร์เสนอ เนื่องจากต้องการให้ถนนเส้นนี้ผ่านเมาะละแหม่ง ซึ่งเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับ 3 ของเมียนมาร์รองจากกรุงย่างกุ้ง และเมืองมัณฑะเลย์ รวมทั้งยังเป็นเมืองท่าที่สำคัญและเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมอีกด้วย โดยรัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนมูลค่า 2,150 ล้านบาท

- เส้นทางที่ 3 เป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ 1 แต่จะมีถนนแยก

‘เส้นทางถนนที่ใช้คมนาคมส่งสินค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์ มีจุดผ่านแดนถาวรตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ ใน 7 จังหวัด คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และระนอง’

จากสามแยกอินดูไปเชื่อมเมาะละแหม่ง ระยะทาง 212 กิโลเมตร เส้นทางนี้รัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนมูลค่า 1,780 ล้านบาท

นอกจากนี้ เส้นทางช่วงท่าตอน-ย่างกุ้ง มีระยะทางประมาณ 246 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 3-4 ชั่วโมง

เส้นทางเมียนมาร์-ไทย-กัมพูชา-ลาว-เวียดนาม-ยูนนาน-อินเดีย

เส้นทางขนส่งสินค้านี้เป็นเส้นทางการเดินทางระหว่างกลุ่ม GMS (ไทย เมียนมาร์ กัมพูชา ลาว เวียดนาม และยูนนาน) มีความสะดวกสบายและประหยัดเวลา ประหยัดต้นทุนในการขนส่งสินค้าได้มาก เส้นทางดังกล่าวสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและประเทศในกลุ่มเอเชียอื่นๆ ได้ โดยผ่านแนวถนนที่มีอยู่เดิมของเมียนมาร์จากท่าตอน-ย่างกุ้งมัณฑะเลย์ และตามูซึ่งติดกับชายแดนของเมืองโมเร ประเทศอินเดียที่มีระยะทางเพียง 1,100 กิโลเมตร หรือหากเริ่มนับตั้งแต่สุดเส้นทางฝั่งตะวันออก คือ จังหวัดดานังของประเทศเวียดนามไปยังประเทศอินเดียมีระยะทางประมาณ 2,600 กิโลเมตร

เส้นทางประเทศเมียนมาร์-ไทย-ลาว-เวียดนาม

เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่พัฒนาตามโครงการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) เป็นโครงการนำร่องภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งจะก่อสร้างถนนเชื่อมโยงเส้นทางของ เมียนมาร์ ไทย ลาว และเวียดนามเข้าด้วยกัน รวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 1,511 กิโลเมตร ดังนี้

เส้นทางฝั่งตะวันออกของไทยเริ่มจากจังหวัดมุกดาหาร สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เข้าไปยังแขวงสะหวันนะเขตของลาว ผ่านจังหวัดดองฮาและสิ้นสุดที่จังหวัดดานังของเวียดนาม

เส้นทางฝั่งตะวันตกของไทยเริ่มจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ไปยังเมืองเมียวดีไปยังท่าตอนและย่างกุ้งของเมียนมาร์ ซึ่งมีถนนเชื่อมไปยังย่างกุ้ง ไทยและเมียนมาร์ได้ร่วมรับผิดชอบการก่อสร้างถนนช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-ท่าตอน-ย่างกุ้ง โดยรัฐบาลไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและให้เงินกู้แบบมีเงื่อนไขผ่อนปรนแก่รัฐบาลเมียนมาร์ด้วย ทั้งนี้ ถนนสายดังกล่าวก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2550 ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าและการเดินทางไปมาระหว่างกันในภูมิภาคนี้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และเส้นทางสายนี้ยังสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและประเทศในกลุ่มเอเชียใต้อื่น ๆ ได้อีกด้วย

เส้นทางประเทศเมียนมาร์-ไทย-จีน

เส้นทางนี้เป็นเส้นทางในโครงการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) ซึ่งเป็นโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเช่นกัน มีเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมาร์คือ เส้นทาง R3b เชื่อมระหว่าง อำเภอแม่สาย

จังหวัดเชียงราย - ท่าขี้เหล็ก - เชียงตุง ของเมียนมาร์ และสิ้นสุดปลายทางที่ต้าหลั่ว ประเทศจีน ซึ่งเป็นถนนเชื่อมต่อไปยังเมืองเชียงรุ้งและเมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนานของจีนได้ด้วย รวมระยะทางทั้งหมด 1,018 กิโลเมตร โดยไทยได้ช่วยสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ แห่งที่ 2 (เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กระยะทาง 1.48 กิโลเมตร ขนาด 2 ช่องจราจร กว้าง 9 เมตร) บริเวณบ้านสันผักฮี้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตรงข้ามกับบ้านแม่ขาว อำเภอท่าขี้เหล็กของเมียนมาร์ เส้นทาง R3b ได้เปิดใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2547

2. การขนส่งทางน้ำ

การคมนาคมขนส่งทางน้ำภายในประเทศ นับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเมียนมาร์เป็นอย่างมาก และยังเป็นเส้นทางคมนาคมหลักมาตั้งแต่อดีต เนื่องจากพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำอิระวดีมีทางน้ำอยู่มากมาย และเป็นเขตที่มีประชาชนพลเมืองอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุด

เมียนมาร์มีแม่น้ำสายสำคัญ 4 สาย ดังนี้

1. แม่น้ำเอยาวดี (Ayeyarwaddy) (ชื่อเดิมคืออิระวดี) เป็นแม่น้ำที่มีความ สำคัญทางเศรษฐกิจสูงสุดของประเทศ มีความยาว 2,170 กิโลเมตร

2. แม่น้ำตาลวิน (Thanlyin) เดิมเรียกสาละวินมีความยาว 1,270 กิโลเมตร โดยไหลมาจากทิเบตผ่านมณฑลยูนนานและประเทศไทย มาออกทะเลอันดามันที่มณฑลเมาะลำไย

3. แม่น้ำซิทตวง (Sittaung) ไทยเรียกว่าแม่น้ำสะโตง มีความยาว 400 กิโลเมตร อยู่ภาคกลางฝั่งตะวันออกของประเทศ ไหลมาทางทิศใต้จากที่ราบสูงฉานมาออกทะเลอันดามันที่อ่าวมาตาบัน (Martaban) แม่น้ำซิทตวงเป็นเส้นทางขนส่งไม้ซุงโดยเฉพาะไม้สักเพื่อการส่งออก

4. แม่น้ำชินวิน (Chindwin) มีความยาว 960 กิโลเมตร ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ของประเทศมาบรรจบกับแม่น้ำเอยาวดีที่มัณฑะเลย์

ที่มา : http://www.myanmars.net/myanmar

แผนที่เส้นทางคมนาคมทางน้ำ

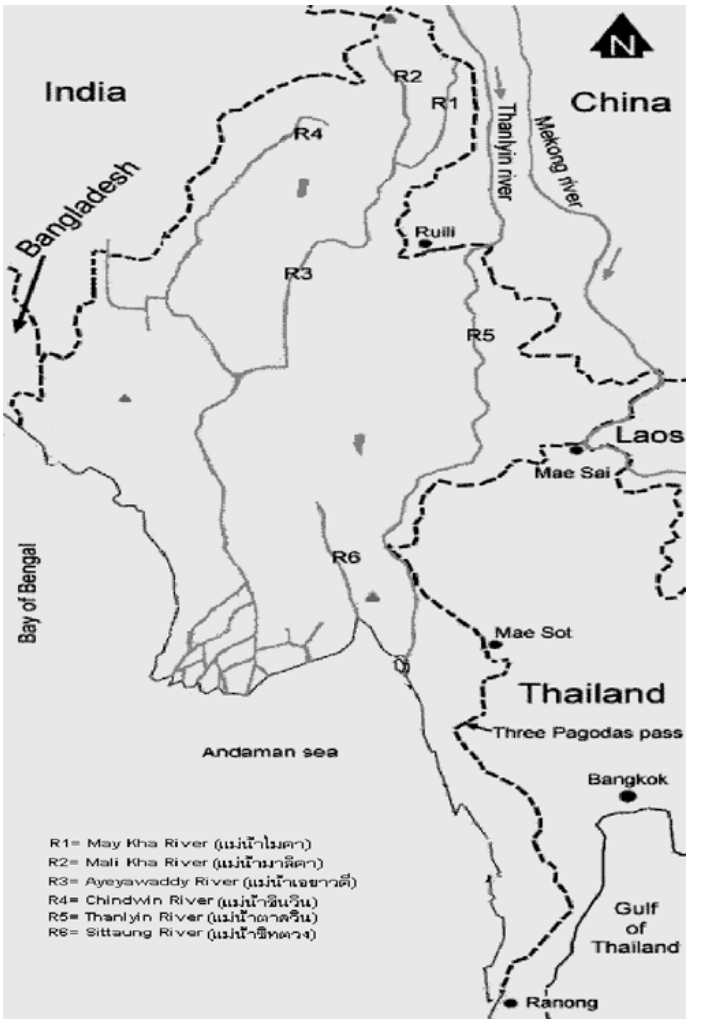

ที่มา : http://www.traveltomyanmar.com/roatmap.htm

นอกจากนี้ เมียนมาร์มีความยาวชายฝั่งทะเล 2,832 กิโลเมตร ท่าเรือที่สำคัญอยู่ที่ย่างกุ้งที่ซิทต่วย (Sittway) เจ้าฟิว (Kyau Kphyu) ตานต่วย (Thandwe) ในรัฐยะไข่ ท่าเรือปะเตง (Pathein) ในมณฑลเอยาวดี ท่าเรือเมาะละแหม่ง (Mawlamyaing) ในรัฐมอญ ท่าเรือทวาย (Dawei) ท่าเรือเมก (Myeik) ท่าเรือก้อตาว (Kawthaung/เกาะสอง) ในมณฑลตะนาวศรี

ท่าเรือน้ำลึก เมียนมาร์ได้ตระหนักถึงความต้องการท่าเรือน้ำลึกสำหรับการค้าในอนาคต จึงมีโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกหลายโครงการ ได้แก่

1. โครงการท่าเรือน้ำลึก Kyaupyu ที่รัฐยะไข่
2. โครงการท่าเรือน้ำลึกKalegaukอยู่ระหว่างเมืองเมาะละแหม่งและเมืองเยในรัฐมอญ

3. โครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย อยู่ใกล้เมืองทวายในมณฑลตะนาวศรี

4. โครงการท่าเรือน้ำลึก Bokyin อยู่ระหว่างเมือง Myeik กับ Kawthaung ในมณฑลตะนาวศรี

3. การคมนาคมทางรถไฟ

เส้นทางรถไฟ

เมียนมาร์มีเส้นทางรถไฟความยาวรวมกว่า 40,007 กิโลเมตร โดยมีศูนย์กลางเส้นทางรถไฟอยู่ที่กรุงย่างกุ้ง เส้นทางสายหลัก คือ สายย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์ ระยะทางรวมประมาณ 716 กิโลเมตร ซึ่งเป็นขบวนรถไฟที่ได้มาตรฐานที่สุดในประเทศ

สถานีรถไฟในกรุงย่างกุ้ง

เส้นทางรถไฟภายในประเทศ

เมียนมาร์ได้เปิดให้บริการการคมนาคมทางรถไฟครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2420 ทางรถไฟสายแรกคือสายย่างกุ้ง-Pyay และจาก 2420-2531 เส้นทางการเดินรถไฟของประเทศมีความยาว 1,976.35 ไมล์ ในปี 2551 เส้นทางการเดินรถไฟได้เพิ่มขึ้นเป็น 3,186 ไมล์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานการรถไฟ ดังนี้

ตารางรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานการรถไฟ

รายละเอียด	สถานภาพ ปี 2531	การขยาย และ การก่อสร้าง 2532-2551	ยอดรวม
ทางรถไฟ (ไมล์)	2,793.86	1,478-2551	4,271.90
เส้นทางการเดินรถไฟ (ไมล์)	1,976.35	1,210.51	3,186.86
สะพาน (จำนวน)	5,650	4,552	10,202
สถานี (จำนวน)	487	325	812

ที่มา : Country Report ในการประชุม Economic Cooperate Program in Region Progress on Transport-Infrastructure Improvement in Myanmar

แผนที่เส้นทางคมนาคมทางรถไฟภายในประเทศ

ที่มา : http://www.traveltomyanmar.com/roatmap.htm

เส้นทางรถไฟเชื่อมโยงระหว่างเมียนมาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

สายที่ 1 เมียนมาร์ - ไทย - Thanbyuzayat ถึงด่านเจดีย์สามองค์ มีเส้นทางที่ต้องสร้างเพิ่มอีก 110 กิโลเมตร

สายที่ 2 เมียนมาร์-จีน - Lashio ถึง Muse/Ruili ในการศึกษาความเป็นไปได้มีการเซ็นสัญญาความร่วมมือกับประเทศจีนในการสร้างทาง 232 กิโลเมตร

สายที่ 3 เมียนมาร์-อินเดีย - ChaungOoPakokka-KalayถึงTamu เส้นทางนี้ยังต้องสร้างเพิ่มระหว่าง Tamu-Kalay อีก 135 กิโลเมตร และจาก Kalay-Kyaw 210.14 กิโลเมตร ซึ่งต้องมีการสร้างอุโมงค์ที่มีความยาว 1.7 กิโลเมตร บนเส้นทางสายนี้ด้วย

เส้นทางรถไฟตามโครงการความร่วมมือกลุ่ม GMS

1. ทางรถไฟสายที่ 5 เป็นความร่วมมือระหว่างจีน - เมียนมาร์ โดยจีนให้งบประมาณทำโครงการศึกษาความเป็นไปได้ 4 ล้านหยวน ในการสร้างทางรถไฟ 232 กิโลเมตร ระหว่าง Lashio - Muse

2. ทางรถไฟสายที่ 8 โครงการระหว่างไทย-เมียนมาร์ต่อเชื่อมเส้นทางที่ทหารญี่ปุ่นได้สร้างไว้ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 จาก Thanbynzayat - ด่านเจดีย์สามองค์มีความยาวรวม 110 กิโลเมตร ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางที่เชื่อมโครงการทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิง โดยสาธารณรัฐเกาหลีสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาความเป็นไปได้ 830,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ

4. การคมนาคมทางอากาศ

เมียนมาร์มีท่าอากาศยานภายในประเทศมากถึง 84 แห่ง โดยมีสายการบินที่สำคัญ ได้แก่

- สนามบินนานาชาติ มี 2 แห่ง คือ ที่กรุงย่างกุ้ง และเขตมัณฑะเลย์ ปัจจุบันมีสายการบินหลายสายที่มีเที่ยวบินไปยังเมียนมาร์ อาทิ การบินไทย แอร์เอเชีย มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ไปกรุงย่างกุ้งทุกวัน บางกอกแอร์เวย์ Indian Airline และ Malaysia Airline เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเที่ยวบินตรงจากกรุงย่างกุ้งไปยังเมือง/ประเทศต่างๆ อาทิ กรุงเทพฯ-จาการ์ตา (เมืองหลวงของอินโดนีเซีย) ฮ่องกง สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวงของมาเลเซีย) คุนหมิง (เมืองหลวงของมณฑลยูนนานของจีน) ลอนดอน (เมืองหลวงของสหราชอาณาจักร) โอซากา (ญี่ปุ่น)

- สายการบินประจำชาติของเมียนมาร์ได้แก่ Myanmar Airways International ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ สำหรับสายการบินในประเทศ เช่น Air Mandalay, Air Bagan และ Yangon Airways ที่มีเที่ยวบินส่วนใหญ่ไปยังเมืองต่างๆ ในเมียนมาร์

สนามบินนานาชาติ

ท่าอากาศยานมิงกะลาดง

แผนที่เส้นทางคมนาคมทางอากาศ

ที่มา : http://www.traveltomyanmar.com/roatmap.htm

โดยสรุปเส้นทางการค้าของเมียนมาร์ พบว่ามีการใช้เส้นทางคมนาคม เส้นทางเชื่อมต่อเมืองอื่นๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งรายละเอียดแต่ละเส้นทาง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงเส้นทางคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศของเมียนมาร์

เส้นทางคมนาคมทางบก	เส้นทางคมนาคมทางน้ำ	เส้นทางคมนาคมทางอากาศ
1. เส้นทางสายแม่สอด-เมียวดี ท่าเรือชายฝั่งเมาะละแหม่ง 2. เส้นทางจากย่างกุ้งต่อไปยังบังคลาเทศ อินเดีย และต่อขึ้นเหนือไปเขตมัณฑะเลย์-ลาเจียง-คุนหมิง 3. เส้นทางจากเชียงราย- เชียงตุง (เมียนมาร์) - เชียงรุ้ง (จีนตอนใต้) - คุนหมิง 4. เส้นทางเมียวดี (เมียนมาร์)-แม่สอด-สุโขทัย-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร-สะหวันนะเขต (ลาว) - ดองฮา-ดานัง (เวียดนาม)	1. ท่าเรือย่างกุ้ง 2. ท่าเรือเมาะละแหม่ง 3. ท่าเรือแอมเฮิรสท์ หรือไจกะมี 4. ท่าเรือจ๊อกพยิว 5. ท่าเรือทีละวา 6. ท่าเรือดังตแว 7. ท่าเรือซิตตเว 8. ท่าเรือปะเตง ทวาย	1. ย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์-คุนหมิง-ฮานอย 2. ย่างกุ้ง-เวียงจันทน์-โฮจิมินห์ 3. ย่างกุ้ง-กรุงเทพฯ- พนมเปญ 4. ย่างกุ้ง-บังคลาเทศ 5. ย่างกุ้ง-อินเดีย

ที่มา : สำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์ และศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ หอการค้าไทย

1.12 อื่นๆ

- ระบบการเงิน

ปีงบประมาณ 1 พฤษภาคม - 30 เมษายน

เงินตราที่ใช้จ่ายหมุนเวียนในเมียนมาร์ มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. เงินจ๊าต (Kyat)

ธนบัตรของเมียนมาร์จะมีราคาต่ำสุด 5 จ๊าต และสูงสุด 5,000 จ๊าต (เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2552) นอกจากนี้ยังมีธนบัตรราคาใบละ 10, 20, 50, 100, 200 และ 500 จ๊าต การใช้จ่ายภายในประเทศต้องใช้เงินสดเท่านั้น ไม่มีการรับบัตรเครดิต ดังนั้น ผู้เดินทางมายังเมียนมาร์ต้องเตรียมเงินดอลลาร์สหรัฐฯเพื่อมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินจ๊าต

ข้อพึงระวัง เงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่นำมาแลกต้องมีความสมบูรณ์ ไม่มีรอยพับเพราะมักจะถูกปฏิเสธไม่รับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่มีรอยพับหรือรอยยับยู่ยี่ อย่างไรก็ตาม ในระบบการเงินของประเทศได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนไว้กับระบบธนาคาร ไว้ที่ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ มีค่า เท่ากับ 5-7 จ๊าต แต่ในความเป็นจริง จะมีการใช้อัตราแลกเปลี่ยนจากร้านค้าทั่วไป ในอัตรา 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 750-800 จ๊าต ทั้งนี้อัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวมีการปรับเปลี่ยนค่าอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่าง ธนบัตรของเมียนมาร์ ราคา 5 จ๊าตและ 5,000 จ๊าต

2. เงินดอลลาร์เมียนมาร์ (Foreign Exchange Certificate (FEC)) คนต่างชาติที่พำนักในเมียนมาร์และจำเป็นต้องจ่ายค่าสาธารณูปโภค หรือสินค้าที่ผลิตโดยราชการหรือองค์กรของรัฐ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ หรือน้ำมัน ต้องจ่ายด้วยเงินดอลลาร์เมียนมาร์หรือ Foreign Exchange Certificate (FEC)

การแลกเปลี่ยน FEC ทำได้โดยนำเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ไปแลกที่ธนาคารหรือตลาดมืดในประเทศเมียนมาร์ ธนบัตร FEC จะมีราคาใบละ 1, 5, 10 และ 20 ดอลลาร์เมียนมาร์ โดยอัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 1 ดอลลาร์เมียนมาร์ เมื่อนำ FEC ไปแลกคืนจะได้รับเงินจ๊าต กลับมา

ตัวอย่าง เงินดอลลาร์เมียนมาร์ ราคา 1 ดอลลาร์

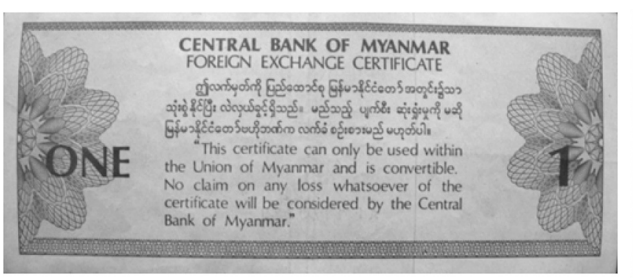

- ระบบการธนาคาร

ในปัจจุบันระบบการธนาคารของเมียนมาร์ประกอบด้วยธนาคารกลาง ธนาคารเฉพาะด้านของรัฐ จำนวน 4 แห่ง ธนาคารพาณิชย์เอกชนของเมียนมาร์ประมาณ 8 แห่ง ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงาน ดังนี้

ธนาคารกลาง (The Central Bank of Myanmar) ทำหน้าที่ควบคุมสถาบันการเงินทั้งหมด กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝาก อัตราส่วนของสินทรัพย์และหนี้สิน อัตราแลกเปลี่ยนและออกธนบัตร

The Central Bank of Myanmar

ธนาคารเฉพาะด้านของรัฐ ได้แก่

- The Myanmar Economic Bank ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านสินเชื่อแก่รัฐและเอกชนในเมียนมาร์ พร้อมทั้งบริการรับฝากผ่านสาขา 259 แห่งทั่วประเทศ โดยมี Myanmar Small Loans Enterprise ซึ่งเป็นสาขาของ Myanmar Economic Bank ดูแลสถานธนานุเคราะห์

- The Myanmar Foreign Trade Bank ทำหน้าที่ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และธุรกิจการธนาคารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการนำเข้า - ส่งออกของเมียนมาร์ ธนาคารนี้ไม่รับฝากเงินเพื่อสะสมทรัพย์ มีแต่บัญชีเดินสะพัด และให้กู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ภายใต้การอนุมัติของรัฐในรูปตั๋วสัญญาใช้เงิน

- The Myanmar Agriculture and Rural Development Bank ทำหน้าที่ให้บริการด้านการเงินแก่ภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ เช่น การให้เงินกู้แก่เกษตรกรโดยผ่านธนาคารในท้องถิ่น (Village Bank) ให้เงินกู้สหกรณ์และธุรกิจที่ประกอบกิจการทางด้านการเกษตรและปศุสัตว์

- The Myanmar Investment and Commercial Bank ทำหน้าที่ให้บริการด้านสินเชื่อแก่หน่วยธุรกิจที่ลงทุนในเมียนมาร์ รับฝากเงินระยะสั้นและระยะยาว โดยให้ดอกเบี้ยตอบแทนการจัดหาเงินกู้เพื่ออสังหาริมทรัพย์และการลงทุน

ธนาคารพาณิชย์เอกชน

ธนาคารพาณิชย์เอกชนของเมียนมาร์ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกิจเฉพาะภายในประเทศ (Domestic Business) เท่านั้น ไม่สามารถทำธุรกิจด้านต่างประเทศได้ (Foreign Transaction) ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์เอกชนของเมียนมาร์มีจำนวน 20 แห่ง ได้แก่

1. The Myanmar Citizen Bank เป็นธนาคารเอกชนรายแรกเป็นการร่วมลงทุนระหว่างบริษัท Joint Venture Corporation Limited และรัฐบาลเมียนมาร์
2. The Yangon City Bank
3. The First Private Bank
4. The Myawaddy Bank
5. The Co-operative Bank
6. The Yoma Bank
7. The Yadanarbon Bank
8. Myanmar Oriental Bank
9. Myanmar May Flower Bank
10. Tun Foundation Bank
11. Kanbawza Bank
12. Asian Yangon International Bank
13. Myanmar Universal Bank
14. Asia Wealth Bank
15. Myanmar Industrial Development Bank
16. Myanmar Livestock and Fisheries Development Bank
17. Co-operative Promoters Bank
18. Co-operative Farmers Bank
19. Sibin Tharyaryay Bank
20. Innwa Bank

ที่มา : Central Bank of Myanmar

ธนาคารต่างประเทศ

ปัจจุบันมีธนาคารต่างประเทศตั้งอยู่ในประเทศเมียนมาร์ ได้แก่ ธนาคารแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม แต่ไม่สามารถทำธุรกิจการรับฝากเงินได้ จะเป็นเพียงประสานงานในเรื่องเอกสาร และการนำเสนอข้อมูล เท่านั้น

ค่าธรรมเนียมการฝากเงิน-โอนเงินและอัตราดอกเบี้ย

สำหรับชาวต่างชาติ นักลงทุนสามารถเปิดบัญชีเงินฝากทั้งกระแสรายวันและประจำเป็นสกุลเงินดอลลาร์กับ MFTB (Myanmar Foreign Trade Bank) และ MICB (Myanmar Investment and Commercial Bank) ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ โดยต้องให้ลูกค้าเก่าของธนาคารรับรอง และต้องเปิดเงินฝากครั้งแรกไม่น้อยกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ค่าธรรมเนียมการฝาก-ถอนเงินตราต่างประเทศ

ประเภท	ค่าธรรมเนียม
การฝากเงิน สามารถฝากเข้าบัญชีโดยโอนเงินจากต่างประเทศมาเข้าบัญชีหรือนำเงินสดสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ มาฝากโดยตรง	
1) กรณีฝากเงินสดสูงสุดกว่า 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อครั้ง ผู้ฝากต้องกรอกข้อมูลต่าง ๆ ในใบ Declaration Form ที่ออกโดยกรมศุลกากรที่ตั้งอยู่ ณ ท่าอากาศยานในเมียนมาร์เพื่อใช้ประกอบการฝากเงินด้วย	-
2) กรณีโอนเงินเข้าประเทศ ผู้โอนต้องทำหนังสือแจ้งวัตถุประสงค์ของการโอนเงินต่อธนาคารต้นทาง	
- จะเป็นการโอนเงินเข้ามาเพื่อการลงทุน หรือ	-
- จะเป็นการโอนเข้ามาด้วยวัตถุประสงค์อื่น	10% ของจำนวนที่โอนเข้าสหภาพเมียนมาร์
การถอนเงิน	
1) ถ้าเป็นการถอนเงินเพื่อใช้ในเมียนมาร์ ต้องถอนเป็นเงิน FECs เท่านั้น	ครั้งละ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ
2) ถ้าหากต้องถอนเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องถอนไปใช้นอกประเทศเมียนมาร์เท่านั้น โดยผู้ถือต้องแสดงตั๋วเครื่องบินเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการถอนเงินด้วย	ครั้งละ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา : Myanmar Investment Commission (MIC)

หมายเหตุ : ธนบัตร FECs (Foreign Exchange Certificate) ซึ่งมีค่าเทียบเท่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในอัตรา 1 FECs : 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ

ในการนับจำนวนเงิน ถึงแม้ว่าเมียนมาร์จะมีหน่วยนับตั้งแต่หลักหน่วย หลักสิบ จนถึงหลักล้าน แต่ความนิยมในการนับจำนวนเงินมากๆ จะใช้หลักแสนเป็นหลัก เช่น สิบแสนจ๊าต (เท่ากับ หนึ่งล้านจ๊าต) ร้อยแสนจ๊าต (เท่ากับสิบล้านจ๊าต) เป็นต้น

สำหรับชาวไทย เงินบาทสามารถใช้ซื้อของเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของคนไทย เช่น ตลาดสก๊อต ร้านขายของที่ระลึกตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่ตลาดพระนอน ที่เมืองพะโค หรือด่านการค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์ เช่น แม่สอด แม่สาย ระนอง เป็นต้น

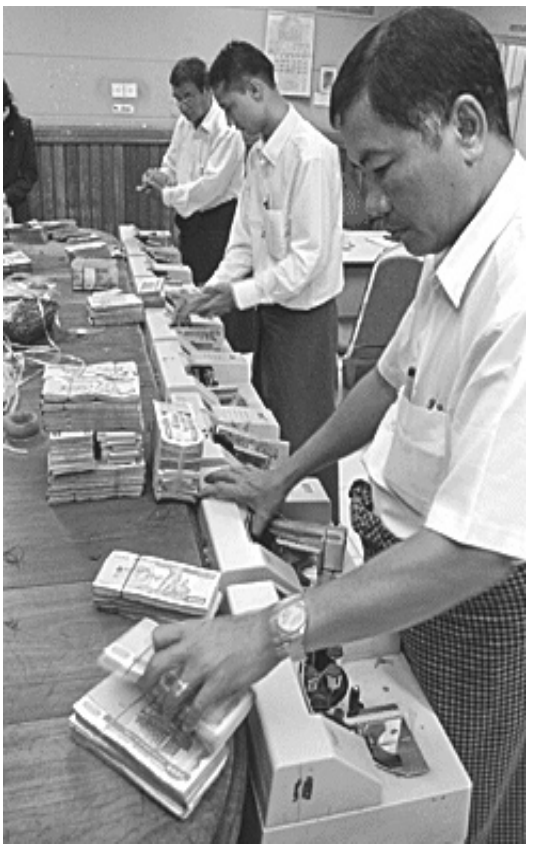

2. เศรษฐกิจการค้า

2.1 ภาวะเศรษฐกิจ

ประเทศเมียนมาร์ เป็นประเทศกำลังพัฒนาขั้นต่ำหรือมีรายได้เฉลี่ยต่อคนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก **

ด้านเกษตรกรรมถือว่าเป็นอาชีพหลักของชาวเมียนมาร์ เขตเกษตรกรรมคือบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเอยาวดี และแม่น้ำสะโตง ปลูกข้าวเจ้า ปอกระเจ้า อ้อย และพืชเมืองร้อนอื่นๆ

ด้านการทำเหมืองแร่ ภาคกลางตอนบนมีน้ำมันปิโตรเลียม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขุดแร่หิน สังกะสี และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ทำเหมืองดีบุก การทำป่าไม้ มีการทำป่าไม้สักทางภาคเหนือ ส่งออกขายและล่องมาตามแม่น้ำเอยาวดีเข้าสู่ย่างกุ้ง

ด้านอุตสาหกรรมกำลังมีการพัฒนาอยู่บริเวณตอนล่างของประเทศ เช่น ย่างกุ้ง

ตึกที่ทำการหอการค้าเมียนมาร์ ณ กรุงย่างกุ้ง

หมายเหตุ : ** อ้างอิงจากตัวเลขที่เป็นทางการของ GDP ต่อจำนวนพลเมืองของประเทศ อย่างไรก็ตาม สภาพความเป็นอยู่อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลจากสถิติที่ได้สำรวจ ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลด้านเศรษฐกิจของประเทศเมียนมาร์

2.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจสำคัญ

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น	28,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ณ ปี 2553)
ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นต่อหัว	469 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ณ ปี 2553)
อัตราเงินเฟ้อ	8.2
สกุลเงิน	จ๊าต (kyat)
อัตราแลกเปลี่ยน (ณ มี.ค. 2554)	- อัตราทางการ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 5.6 จ๊าต - อัตราไม่เป็นทางการ 1 ดอลลาร์เหรียญสหรัฐฯ เท่ากับ 860 จ๊าต
ดุลการค้า	เกินดุล 27,877.9 ล้านจ๊าต (ณ ปีงบประมาณ 2553-2554)
อัตราการว่างงาน	8%
มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศ	19,997 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ณ ปีงบประมาณ 2553-2554)
สินค้าส่งออกหลัก	ก๊าซธรรมชาติ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อาหารประเภทสัตว์น้ำ เสื้อผ้า ธัญพืชและพืชไร่ โลหะและแร่ธาตุ ไม้สัก
ตลาดส่งออกหลัก	ไทย อินเดีย จีน ฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น
สินค้านำเข้าสำคัญ	เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและใช้ไฟฟ้า สิ่งทอ น้ำมันเพื่อการบริโภค ธาตุโลหะและผลิตภัณฑ์โลหะ
แหล่งนำเข้าสำคัญ	สิงคโปร์ จีน ไทย ญี่ปุ่น อินเดีย มาเลเซีย

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

ในปี 2553 ประเทศเมียนมาร์มี GDP จำนวน 28,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นต่อหัว 469 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีดังกล่าวนี้มีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 8.2 นอกจากนี้ พบว่าอัตราการว่างงานอยู่ในอัตราร้อยละ 8.0 ภาคการค้าระหว่างประเทศพบว่าสินค้าส่งออกที่สำคัญคือ ก๊าซธรรมชาติ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อาหารประเภทสัตว์น้ำ เสื้อผ้า ธัญพืชและพืชไร่ โลหะและแร่ธาตุ สินค้านำเข้าที่สำคัญ คือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและใช้ไฟฟ้า สิ่งทอ น้ำมันเพื่อการบริโภค ธาตุโลหะและผลิตภัณฑ์โลหะ ทางด้านการลงทุนจากต่างประเทศพบว่ามีมูลค่าถึง 19,997 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สภาพหน้าศูนย์ค้าส่งสินค้าของเมียนมาร์ เปรียบได้กับย่านประตูน้ำของกรุงเทพฯ

2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้า

ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจากอดีตมาถึงปัจจุบันเมียนมาร์ได้ใช้ระบบเศรษฐกิจหลายระบบ เริ่มจากระบบตลาดเสรี (Free market system) ระหว่างปี 2429 - 2491 ในยุคอาณานิคมของสหราชอาณาจักรมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบผสมผสาน โดยให้แรงขับเคลื่อนทางการตลาดมีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา ต่อมาระหว่างปี 2505 - 2531 เป็นระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม และในปี 2531 จนถึงปัจจุบันหลังจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council (SPDC)) ได้กำหนดให้ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาด SPDC ได้ปฏิรูปมาตรการต่างๆเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำและสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศได้

ก่อนที่เมียนมาร์จะกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติอย่างชัดเจน ได้มีนโยบายเร่งพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานภายในประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและการลงทุนจากต่างประเทศ ตลอดจนเน้นความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกัน ได้แก่ จีน ลาว และไทยไปพร้อมกัน เพื่อรองรับการเจริญเติบโตภาคเกษตรกรรมและภาคบริการ (การท่องเที่ยว) อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจในอดีตจะมุ่งเน้นในการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นหลัก

ภายใต้การปกครองโดยสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (SPDC) สภาพทางเศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวขึ้น กล่าวคือในปี 2532 - 2534 เศรษฐกิจเริ่มกระเตื้องขึ้นเล็กน้อย หลังจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจก่อนหน้านี้ติดลบต่อเนื่องกัน 3 ปี และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับแรก (2535 - 2538) อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติหรือ GDP อยู่ที่ 7.5% และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 2 (2539 - 2543) อัตรา

การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติหรือ GDP โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 8.5% สำหรับในช่วง แผนพัฒนาฉบับที่ 3 (2544 - 2548) อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติหรือ GDP อยู่ที่ 10.5% แผนพัฒนาฉบับที่ 4 (2549 - 2553) อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติอยู่ที่ 8%

รัฐบาลเมียนมาร์ได้ดำเนินนโยบายระบบเศรษฐกิจเสรี โดยให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิต การจัดการ รวมทั้งได้เปิดประเทศให้มีการค้าเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยลักษณะของนโยบายด้านการค้า ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร โดยการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก (ไม่ใช่การเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่) ทำให้ผลผลิตและการส่งออกของพืชเศรษฐกิจบางชนิด เช่น ข้าว ธัญพืช ฝ้าย อ้อย งา ถั่ว และดอกทานตะวันเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าว ยังไม่สามารถดำเนินการได้ผลเต็มที่ เนื่องจากรัฐบาลเมียนมาร์ควบคุมราคาพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ข้าว และอ้อย

2. ส่งเสริมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เช่น น้ำมัน (edible oil) และกระดาษ เพื่อลดการขาดดุลการค้าและรักษาปริมาณเงินทุนสำรองต่างประเทศ

3. ขยายภาคอุตสาหกรรมการผลิตให้หลากหลาย โดยรัฐบาลเมียนมาร์ให้การส่งเสริมรัฐวิสาหกิจของเมียนมาร์ในการผลิต เครื่องจักรยานพาหนะและอุปกรณ์ โทรทัศน์ อุปกรณ์สื่อสาร สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำตาล ยาง ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์จากไม้ อย่างไรก็ดี รัฐบาลเมียนมาร์ไม่ได้ให้การสนับสนุนในด้านนี้ต่อภาคเอกชน หรือนักลงทุนต่างชาติ

กฎระเบียบทางการค้าที่สำคัญ

มาตรการนำเข้า - ส่งออก

ผู้ทำธุรกิจนำเข้าส่งออกสินค้า ต้องยื่นจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าส่งออกที่สำนักงานทะเบียนนำเข้า - ส่งออก (Export Import Registration Office) กระทรวงพาณิชย์ของเมียนมาร์ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนธุรกิจนำเข้า - ส่งออก เป็นเงิน 50,000 และ 100,000 จ๊าต โดยมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 1 และ 3 ปี ตามลำดับ ผู้ที่จะทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออกสินค้า จะต้องยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าและส่งออกที่สำนักงานทะเบียนนำเข้า-ส่งออก (Export-Import Registration Office) กรมการค้าพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

คุณสมบัติของผู้นำเข้าและส่งออก

- บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติเมียนมาร์หรือที่แปลงสัญชาติเป็นเมียนมาร์ (Naturalized Citixenship)
- ห้างหุ้นส่วน บริษัทที่จัดตั้งในเมียนมาร์
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทร่วมทุน ที่จัดตั้งขึ้นภายในกฎหมายการลงทุนต่างประเทศของเมียนมาร์
- สหกรณ์ที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายสหกรณ์ของเมียนมาร์ในปี 2533

‘โดยรัฐบาลเมียนมาร์ให้การส่งเสริมรัฐวิสาหกิจของเมียนมาร์ในการผลิตเครื่องจักรยานพาหนะและอุปกรณ์ โทรทัศน์ อุปกรณ์สื่อสาร สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำตาล ยาง ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์จากไม้ อย่างไรก็ดี รัฐบาลเมียนมาร์ไม่ได้ให้การสนับสนุนในด้านนี้ต่อภาคเอกชน หรือนักลงทุนต่างชาติ’

สิทธิของผู้จดทะเบียน

- สามารถส่งออกสินค้าทุกชนิด ยกเว้น ไม้สัก น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ไข่มุก หยก อัญมณี แร่ธรรมชาติ และสินค้าอื่นๆ ที่ระบุว่าสามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจแต่เพียงผู้เดียว
- สามารถนำเข้าสินค้าทุกชนิดตามเงื่อนไขของกฎและระเบียบที่ระบุไว้ ยกเว้นสินค้าที่เป็นสินค้าห้ามนำเข้า
- สามารถจำหน่ายสินค้าในตลาดภายในประเทศได้
- สามารถยื่นขอหนังสือเดินทางประเภทธุรกิจไปต่างประเทศได้

2.4 การค้าระหว่างประเทศ

แม้ว่าประเทศเมียนมาร์จะถูกคว่ำบาตรจากองค์การสหประชาชาติห้ามมิให้มีการค้าขายสินค้ากับต่างประเทศ แต่ในทางปฏิบัติมาตรการดังกล่าวถูกนำไปปฏิบัติกับประเทศที่เป็นผู้นำทางด้านระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อาทิ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และอังกฤษ เป็นต้น อย่างไรก็ตามในด้านมนุษยชนบางประเทศสามารถค้าขายกับประเทศเมียนมาร์ได้ตามความจำเป็น เช่น ประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ เป็นต้น

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าของเมียนมาร์
ในช่วงปีงบประมาณ 2547-2554

หน่วย : ล้านจ๊าต

ปี	มูลค่าส่งออก	มูลค่านำเข้า	มูลค่ารวม
2547-2548	16,697.3	11,338.5	28,035.8
2548-2549	20,646.6	11,514.2	32,160.8
2549-2550	30,026.1	16,835.0	46,861.1
2550-2551	35,296.8	18,418.9	53,715.7
2551-2552	38,668.7	28,355.4	67,024.6
2552-2553	41,289.1	22,837.4	64,126.5
2553-2554	49,106.8	35,508.4	84,615.2

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

หมายเหตุ : 1. คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารกลางเมียนมาร์

2. ข้อมูลสถิติแสดงเป็นปีงบประมาณ ตามการจัดเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจของเมียนมาร์

3. ปีงบประมาณของเมียนมาร์อยู่ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม - 30 เมษายน

4. Export include re-export (re-export คือ การพัฒนาสินค้านำเข้าแล้วทำการส่งออก)

จากสถิติการค้าขายกับต่างประเทศของเมียนมาร์ พบว่ามีมูลค่าการค้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปีงบประมาณ 2547 - 2548 มีมูลค่าการค้ารวมถึง 28,035.8 ล้านจ๊าต ในขณะที่ในปีงบประมาณ 2553 - 2554 มีมูลค่าสูงขึ้นถึง 3 เท่าของปีงบประมาณ 2547 - 2548 คือมีมูลค่าสูงถึง 84,615.2 ล้านจ๊าต

ตารางแสดงประเทศที่เมียนมาร์ส่งออกสินค้าหลัก เรียงลำดับตามมูลค่าส่งออกสูงสุด 10 ประเทศ

หน่วย : ล้านจ๊าต

อันดับ	ประเทศ	2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
1	ไทย	7,219.17	7,868.64	13,533.7	15,530.0	14,340.6	17,431.0	16,065.2
2	อินเดีย	1,956.32	2,841.60	4,217.21	4,006.56	4,387.8	5,512.9	4,858.1
3	จีน	1,658.80	2,125.19	3,530.37	3,832.52	3,352.3	3,359.1	6,662.9
4	ฮ่องกง	656.05	1,488.10	2,316.59	3,573.00	3,610.9	5,162.9	10,530.6
5	สิงคโปร์	807.28	1,532.69	1,047.87	2,210.10	4,638.4	3,690.9	2,499.9
6	ญี่ปุ่น	737.26	790.43	952.43	1,021.28	1,005.8	966.1	1,313.9
7	มาเลเซีย	620.54	540.41	507.56	652.60	1,716.1	832.3	2,445.9
8	อินโดนีเซีย	308.86	380.47	506.35	476.97	155.1	205.3	227.9
9	สหราชอาณาจักร	316.18	356.14	290.65	316.51	284.4	202.6	193.1
10	เกาหลีใต้	210.16	224.07	353.79	405.69	347.38	410.8	820.8

ที่มา : กรมศุลกากร, กรมการค้าชายแดนเมียนมาร์

หมายเหตุ : คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารกลางเมียนมาร์

ประเทศที่เมียนมาร์นำเข้าสินค้าหลัก เรียงลำดับตามมูลค่านำเข้าหลัก สูงสุด 10 ประเทศ ดังแสดงในตาราง

หน่วย : ล้านจ๊าต

อันดับ	ประเทศ	2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
1	สิงคโปร์	3,471.46	3,240.18	5,928.03	4,489.83	5,712.72	6,593.03	9,116.88
2	จีน	2,818.96	2,716.01	4,185.75	5,472.54	6,578.14	6,854.86	12,005.13
3	ไทย	1,054.21	1,376.24	1,749.40	2,110.66	2,150.73	2,069.56	3,938.59
4	ญี่ปุ่น	920.42	610.65	896.30	1,335.04	908.40	1,412.44	1,417.05
5	อินเดีย	480.08	465.18	916.51	954.70	796.81	1,058.49	1,079.87
6	มาเลเซีย	666.07	810.83	634.45	635.79	1,972.09	871.32	805.00
7	อินโดนีเซีย	288.72	336.09	539.77	1,139.86	1,139.46	760.41	1,526.10
8	เกาหลีใต้	514.60	498.62	486.85	590.78	1,027.27	1,221.54	1,683.41
9	สหรัฐอเมริกา	165.70	478.43	248.09	121.64	450.12	100.73	327.51
10	เยอรมนี	155.38	122.82	175.10	166.01	260.52	183.26	287.18

ที่มา : กรมศุลกากร, กรมการค้าชายแดนเมียนมาร์

หมายเหตุ : คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารกลางเมียนมาร์

จากตารางแสดงมูลค่าการค้าของประเทศเมียนมาร์กับต่างประเทศ (รายประเทศ) พบว่า

ด้านการส่งออก ประเทศเมียนมาร์ส่งออกมายังประเทศไทยในแต่ละปี สูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอินเดีย และจีน เป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ

ด้านการนำเข้า ประเทศเมียนมาร์มีการนำเข้าสินค้า จากประเทศสิงคโปร์มากเป็นอันดับที่ 1 ส่วนจีน และไทย มาเป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ

มูลค่าการค้ารวม ด้านมูลค่าการค้ารวม พบว่าในปีงบประมาณ 2553-2554 ประเทศที่มีมูลค่าการค้ากับประเทศเมียนมาร์สูงที่สุดคือ ประเทศไทย โดยมีมูลค่าสูงถึง 25,181.1 ล้านจ๊าต รองลงมาคือประเทศจีน สิงคโปร์ และอินเดีย ตามลำดับ

ประเภทของสินค้าที่ทำการค้า

สินค้าส่งออกหลัก

ตารางแสดงสินค้าส่งออกหลัก 10 รายการ โดยแสดงตามปีงบประมาณ (1 พฤษภาคม - 30 เมษายน)

หน่วย : ล้านจ๊าต

อันดับ	สินค้าส่งออก	2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
1	ก๊าซธรรมชาติ	5,812.2	6,234.7	11,676.2	13,937.9	12,995.7	15,853.8	13,946.8
2	ไม้สัก	1,515. 3	1,723.1	1,750.1	1,540.0	1,146.3	1,171.7	1,709.4
3	เสื้อผ้า	1,237.7	1,586.0	1,601.8	1,554.6	1,593.9	1,543.7	2,100.1
4	Matpe	527.6	846.1	1,747.6	1,511.8	1,430.0	2,513.1	2,513.7
5	ไม้เนื้อแข็ง	726.8	1,027.2	1.189.0	1,423.8	1,065.7	1,518.9	1,595.8
6	ปลา และ ผลิตภัณฑ์จากปลา	409.8	544.4	725.4	1,059.4	972.3	1,053.3	1,168.3
7	กุ้งสดและกุ้งแห้ง	597.2	576.1	608.0	556.3	472.1	346.2	367.2
8	Pedesein	248.0	451.6	843.1	605.0	771.1	1,424.0	1,002.9
9	โลหะและแร่ธาตุ	547.5	646.2	637.8	474.7	176.5	182.7	240.9
10	Pesingon	297.2	352.0	468.8	754.0	1,330.6	779.5	677.7

ที่มา : กรมศุลกากร, กรมการค้าชายแดนเมียนมาร์

หมายเหตุ : คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารกลางเมียนมาร์

จากตารางพบว่า สินค้าส่งออกหลักของประเทศเมียนมาร์ได้แก่ สินค้าขั้นปฐมภูมิ และวัตถุดิบจากธรรมชาติ อาทิ ก๊าซธรรมชาติ ไม้สัก เสื้อผ้าถั่ว Matepe ไม้เนื้อแข็ง และแร่ธาตุ เป็นต้น โดยพบว่าก๊าซธรรมชาติเป็นสัดส่วนที่สูงมากของมูลค่าการส่งออก ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเมียนมาร์อุดมสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งพลังงานดังกล่าว ซึ่งเป็นที่ต้องการของประเทศต่างๆ

สินค้านำเข้าหลัก

ตารางแสดงสินค้านำเข้าหลัก 10 รายการ โดยแสดงตามปีงบประมาณ (1 พฤษภาคม - 30 เมษายน)

หน่วย : ล้านจ๊าต

อันดับ	สินค้านำเข้า	2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
1	เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้า	2,164.9	1,786.2	2,718.2	4,161.7	7,240.2	4,908.2	6,660.8
2	สิ่งทอ	1,043.6	1,138.8	1,283.4	1,387.8	1,185.9	1,145.5	1,639.9
	- จากใยสังเคราะห์	823.2	917.2	1,059.7	1,168.5	817.4	780.2	1,150.6
	- พิเศษ	147.1	143.5	165.5	134.5	163.5	205.6	281.2
	- จากฝ้าย	66.5	74.6	51.1	72.0	184.3	141.1	132.0
	- เสื้อผ้าและลูกไม้	6.8	3.5	7.2	12.8	20.7	18.6	76.1
3	ของเหลวจากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (refined mineral oil)	1,361.0	1,560.9	3,966.0	2,034.0	3,192.2	3,674.3	7,711.3
4	ธาตุโลหะและผลิตภัณฑ์โลหะ	899.3	1,164.0	1,183.0	1,206.2	1,818.3	1,992.9	3,065.8
5	เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	874.4	645.8	707.6	861.1	948.6	977.1	1,928.4
6	น้ำมันเพื่อการบริโภค	474.0	571.1	478.2	1,057.7	1,610.0	975.9	1,122.2
7	พลาสติก	457.4	574.3	719.7	857.0	908.8	859.2	1,371.5
8	ยารักษาโรค	314.8	362.1	554.9	635.6			
9	กระดาษ กระดาษแข็งและผลิตภัณฑ์กระดาษ	314.6	295.8	302.8	292.3	391.7	318.1	389.9
10	ผลิตภัณฑ์จากยาง	171.1	140.3	210.7	287.3	258.2	350.9	338.1

ที่มา : กรมศุลกากร, กรมการค้าชายแดนเมียนมาร์

หมายเหตุ : คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารกลางเมียนมาร์

จากตารางแสดงสินค้านำเข้าของประเทศเมียนมาร์ ซึ่งพบว่าสินค้านำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าทุติยภูมิ อาทิ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้า น้ำมันปิโตรเลียม เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า ยารักษาโรค เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากเมียนมาร์ยังไม่สามารถผลิตสินค้าดังกล่าวเพื่อใช้ในประเทศตนเองได้ โดยสินค้าดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศและขยายระบบสาธารณูปโภคภายในประเทศ

2.5 การค้ากับประเทศไทย

การค้ากับไทย

ทางด้านเศรษฐกิจการค้าโดยทั่วไปของเมียนมาร์นั้น ปัจจุบันเมียนมาร์กำลังปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ให้เข้ามาสู่ระบบตลาดมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการตอบรับกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะการค้าของเมียนมาร์ซึ่งจะทำการค้าขายกับประเทศในแถบเอเชียเป็นหลัก การค้ารวมระหว่างไทยกับเมียนมาร์ในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมา โดยคำนวณจากสถิติปี 2551 - 2553 โดยมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 149,270.45 ล้านบาท และไทยขาดดุลการค้าเมียนมาร์เฉลี่ยปีละ 45,081.92 ล้านบาท

ตารางแสดงข้อมูลการค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ			อัตราขยายตัว (%)
	2553	2553 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)
มูลค่าการค้า	4,886.82	2,728.46	3,329.82	22.04
การนำเข้า	2,813.87	1,528.26	1,763.57	15.40
การส่งออก	2,072.96	1,200.20	1,566.26	30.50

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : แสดงข้อมูลเป็นรายปี (1 ม.ค. - 31 ธ.ค.)

การค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ทั้งนี้เนื่องจากเมียนมาร์เริ่มมีการเปิดประเทศมากขึ้น อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติของเมียนมาร์ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ส่งผลต่อความต้องการวัตถุดิบเหล่านั้นเพื่อนำมาใช้ในการผลิตในอุตสาหกรรมภายในประเทศ

จากสถิติพบว่า ในปี 2553 ประเทศไทยส่งออกไปยังเมียนมาร์ มูลค่า 2,072.96 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในขณะเดียวกันที่ประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากเมียนมาร์มูลค่า 2,813.87 โดยที่ไทยขาดดุลการค้าในปีดังกล่าว มูลค่า 741 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ตารางแสดงสินค้าไทยส่งออกไปตลาดเมียนมาร์ ปี 2553-2554

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ			อัตราขยายตัว (%)
	2553	2553 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)
น้ำมันสำเร็จรูป	286.0	182.4	219.2	20.18
เครื่องดื่ม	155.9	88.2	137.9	56.39
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	110.2	79.4	95.7	20.53
รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	72.9	36.6	76.4	108.33
ปูนซิเมนต์	149.7	79.5	72.5	-8.87
เคมีภัณฑ์	95.6	55.0	68.1	23.87
ผ้าผืน	72.9	39.8	53.3	34.03
เครื่องสำอาง สบู่ และ ผลิตภัณฑ์รักษาผิว	66.1	35.4	52.5	48.56
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบเครื่องจักรกล	54.3	29.9	49.4	65.47
ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	63.6	35.1	47.4	35.20
การส่งออกรวมทั้งสิ้น	**2,073.0**	**1,200.2**	**1,566.3**	**30.50**

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : แสดงข้อมูลเป็นรายปี (1 ม.ค. - 31 ธ.ค.)

สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังประเทศเมียนมาร์ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอุปกรณ์สำหรับการก่อสร้าง ชิ้นส่วนวัสดุรถยนต์ เครื่องดื่มต่างๆ รวมถึงเคมีภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเมียนมาร์มีความต้องการสินค้าดังกล่าวเพื่อใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆที่จำเป็นโดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในเมืองใหญ่ของเมียนมาร์

สินค้านำเข้าจากประเทศไทยพบได้ทั่วไปในประเทศเมียนมาร์

ตารางแสดงสินค้าที่ไทยนำเข้าจากเมียนมาร์ ปี 2553-2554

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ			อัตราขยายตัว (%)
	2553	2553 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)	2554 (ม.ค.-ก.ค.)
ก๊าซธรรมชาติ	2,595.4	1,393.1	1,658.4	19.04
เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค	58.5	30.2	34.8	15.21
ไม้ซุง ไม้แปรรูป และ ผลิตภัณฑ์	71.8	49.3	32.4	-34.27
ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก และ ผลไม้	27.9	14.5	9.5	-34.59
สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	19.4	17.9	7.1	-60.07
สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์	5.6	2.2	5.2	140.35
สัตว์น้ำสดแช่เย็นแช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป	9.4	5.2	5.1	-1.72
กล้อง เลนส์และอุปกรณ์การถ่าย	1.4	0.5	2.6	409.88
เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายใน	2.5	1.4	1.4	1.85
เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ	0.9	0.3	1.2	273.70
การนำเข้ารวมทั้งสิ้น	**2,813.9**	**1,528.3**	**1,763.6**	**15.40**

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : แสดงข้อมูลเป็นรายปี (1 ม.ค. - 31 ธ.ค.)

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากประเทศเมียนมาร์ส่วนใหญ่พบว่าเป็นสินค้าประเภทปฐมภูมิซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับการแปรรูป ส่วนมากเป็นสินค้าในกลุ่มเกษตร พลังงาน และสินแร่ต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการแปรรูปเพื่อผลิตสินค้าในขั้นทุติยภูมิต่อไป การนำเข้าสินค้าที่เป็นประเภทปฐมภูมิของประเทศไทยดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เพราะว่ามีการระงับการให้สัมปทานในการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ เช่น อุตสาหกรรมการทำป่าไม้ นอกจากนี้ยังเป็นการนำเข้าเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศที่มีมากขึ้น เช่น ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

<u>การค้าชายแดน</u>

การค้าชายแดนไทยกับเมียนมาร์

ไทยมีแนวชายแดนติดต่อกันเป็นระยะทางยาวประมาณ 1,800 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง การค้าหรือการทำธุรกรรมทางการค้าบริเวณชายแดนของทั้งสองประเทศมีรูปแบบการค้าตั้งแต่การค้าที่มีมูลค่าไม่สูงมาก เช่น การซื้อขายสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนจนไปถึงการค้าที่มีมูลค่าสูงระหว่างหน่วยงานรัฐของทั้งสองประเทศ

จังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านการค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมาร์ มี 7 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน (ด่านศุลกากรบ้านห้วยผึ้ง) เชียงราย (ด่านศุลกากรแม่สาย) เชียงใหม่ (ด่านศุลกากรเชียงดาว) ตาก (ด่านศุลกากรแม่สอด) กาญจนบุรี (ด่านศุลกากรสังขละบุรี) ประจวบคีรีขันธ์ (ด่านศุลกากรบ้านสิงขร) และระนอง (ด่านศุลกากรระนอง) ส่วนจังหวัดที่ไม่มีการค้าชายแดน ได้แก่ ราชบุรี เพชรบุรี และชุมพร เนื่องจากพรมแดนที่ติดต่อกันกับเมียนมาร์เป็นพื้นที่ป่า และไม่มีชุมชนอาศัยอยู่

ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบการค้าชายแดนของเมียนมาร์ คือ กรมการค้าชายแดน (Department of Border Trade: DOBT) ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดตั้งจุดบริการ One-Stop-Services ขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าประเภทนำเข้าส่งออกชายแดนระหว่างประเทศ

ที่มา : http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_myanmar/2010_myanmar_8_1.html

หมายเหตุ : ทางการเมียนมาร์มีการปิดชายแดน อ.แม่สอด - เมียวดี ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม 2553 เป็นต้นมา ทำให้การค้าชายแดนบริเวณด่านดังกล่าวหยุดชะงักลง อย่างไรก็ตามได้มีการเปิดด่านแห่งนี้อีกครั้งเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2554

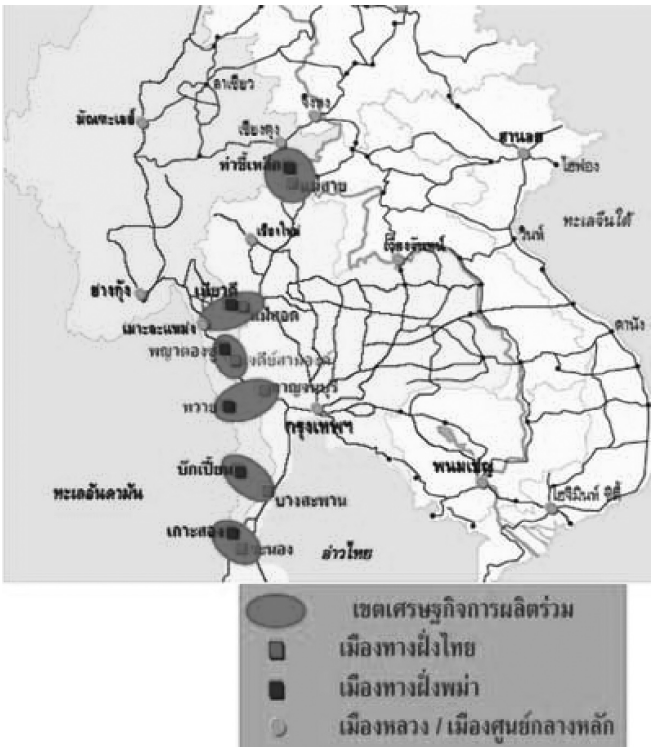

จุดผ่านแดนถาวร

1) บริเวณข้ามแม่น้ำสาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตรงข้ามเมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน

2) บริเวณบ้านริมเมย หมู่ 2 ตำบลท่าสายลวด จังหวัดตาก ตรงข้ามเมืองเมียวดี

3) บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ตรงข้ามเมืองเกาะสอง

3.1 บริเวณท่าเทียบเรือสะพานปลา ตำบลบางริ้น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

3.2 บริเวณปากน้ำระนอง ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง

3.3 บริเวณท่าเทียบเรือของบริษัทอันดามันคลับ จำกัด ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง

จุดผ่านแดนชั่วคราว

1) ด่านเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

จุดผ่อนปรน

1) ท่าบ้านเหมืองแดง ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

2) ท่าบ้านปางห้า ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

3) ท่าบ้านสายลมจอย ตำบลเวียงคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

4) ท่าบ้านเกาะทราย ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่ 1-4 อยู่ตรงข้ามเมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน

5) ด่านเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี - อำเภอพญาตองซู จังหวัดผาอัน รัฐกะเหรี่ยง

6) ช่องทางบ้านห้วยต้นนุ่น หมู่ 4 ตำบลแม่งา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน - อำเภอแม่เจ๊ะ จังหวัดตอยก่อย รัฐฉาน

7) ช่องทางบ้านห้วยผึ้ง หมู่ 4 ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน - บ้านหัวเมือง รัฐฉาน

8) ช่องทางกิ่วผาวอก บ้านอรุโณทัย หมู่ 10 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ - เมืองสาด รัฐฉาน

9) ช่องทางหลักแต่ง บ้านเปียงหลวง ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ - เมืองเต๊าะ รัฐฉาน

10) บ้านสบรวก ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - บ้านมอด่อง จังหวัดมะริด เขตตะนาวศรี

มูลค่าการค้าชายแดนรวมไทย - เมียนมาร์

สำหรับการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทย-เมียนมาร์ แม้ว่าจะมีด่านซึ่งอยู่ในพื้นที่ 7 จังหวัดของไทย แต่ด่านที่มีศักยภาพและมีมูลค่าการค้าสูง มีจำนวน 3 ด่าน คือ ด่านศุลกากรแม่สอด ตั้งอยู่จังหวัดตาก-เมียวดี ด่านศุลกากรแม่สาย ตั้งอยู่จังหวัดเชียงราย-ท่าขี้เหล็ก และด่านศุลกากรระนอง ตั้งอยู่จังหวัดระนอง-เกาะสอง ส่วนด่านอื่นๆ นอกจากนี้ มีการค้าขายบ้างแต่ยังมีปริมาณไม่มาก ทั้งนี้เนื่องจากความไม่สะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง

ตารางแสดงมูลค่าการค้าขายในบริเวณพื้นที่ชายแดน ไทย – เมียนมาร์

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2552	2553	2553	2554	%Δ 2553/2552
			มกราคม - กรกฎาคม		
มูลค่ารวม	134,766.39	137,869.29	79,337.52	88,626.18	2.3
ส่งออก	42,604.39	50,854.43	31,323.87	36,004.31	19.36
นำเข้า	92,162.01	87,014.86	48,013.65	52,621.87	-5.58
ดุลการค้า	-49,557.62	-36,160.43	-16,689.78	-16,617.56	27.03

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ในปี 2552 มูลค่าการค้ารวมระหว่างไทย-เมียนมาร์ จำนวน 134,766.39 ล้านบาท โดยการส่งออกมีมูลค่า 42,604.39 ล้านบาท ส่วนการนำเข้าจากเมียนมาร์ มีมูลค่า 92,162.01 ล้านบาท โดยสาเหตุที่ไทยนำเข้าสินค้าจากเมียนมาร์จำนวนมาก เนื่องจากเป็นการนำเข้าสินค้าปฐมภูมิ แร่ธาตุ และพลังงานธรรมชาติเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปในอุตสาหกรรม และเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งส่งผลทำให้ไทยขาดดุลเมียนมาร์คิดเป็นมูลค่า 49,558.01

ล้านบาท ในปี 2553 มีมูลค่าการค้ารวมของทั้งสองประเทศ อยู่ที่ 137,869.29 ล้านบาท โดยคิดเป็นการส่งออกไปเมียนมาร์ 50,854.43 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า จำนวน 87,014.87 ล้านบาท ซึ่งไทยยังขาดดุลการค้ากับเมียนมาร์ จำนวน 36,160.43 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการค้าของทั้งสองประเทศมีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในปี 2554 เปรียบเทียบในช่วงระยะเวลาเดียวกันของปี 2553 (มกราคม-กรกฎาคม) มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าการค้ารวมของเดือน มกราคม-กรกฎาคม ปี 2554 สูงกว่า ปี 2553 มูลค่า 9,288.6 ล้านบาท

ตารางแสดงมูลค่าการค้าชายแดนในแต่ละด่านที่สำคัญ (ล้านบาท)

ปี / ด่าน	ประเภท	2552	2553	2553	2554	%Δ 2553/2552
				มกราคม - กรกฎาคม		
ด่านศุลกากรสังขละบุรี กาญจนบุรี	มูลค่ารวม	88,265.93	85,389.65	46,700.76	52,689.14	-3.26
	ส่งออก	514	2,114.24	885.66	2,066.75	311.33
	นำเข้า	87,751.92	83,275.41	45,815.09	50,622.39	-5.1
	ดุลการค้า	-87,237.92	-81,161.18	-44,929.43	-48,555.64	6.97
ด่านศุลกากรเชียงแสน เชียงราย	มูลค่ารวม	1,619.53	1,957.94	931.67	1,346.90	20.9
	ส่งออก	1,619.51	1,949.89	931.53	1,344.46	20.4
	นำเข้า	0.02	8.04	0.14	2.44	40,223.0
	ดุลการค้า	1,619.49	1,941.85	931.4	1,342.02	19.9
ด่านศุลกากรแม่สาย เชียงราย	มูลค่ารวม	4,785.96	8,303.84	3,892.40	6,259.34	73.5
	ส่งออก	4,602.24	8,111.95	3,816.56	6,188.03	76.26
	นำเข้า	183.71	191.89	75.84	71.31	4.45
	ดุลการค้า	4,418.53	7,920.06	3,740.72	6,116.72	79.25
ด่านศุลกากรแม่สอด ตาก	มูลค่ารวม	26,568.98	25,058.31	19,042.15	11,794.36	-5.69
	ส่งออก	25,073.20	23,970.56	18,300.20	11,178.14	-4.4
	นำเข้า	1,495.78	1,087.74	741.95	616.22	-27.28
	ดุลการค้า	23,577.42	22,882.82	17,558.25	10,561.92	-2.95
ด่านศุลกากรระนอง ระนอง	มูลค่ารวม	13,301.15	16,761.16	8,483.13	16,294.17	26.01
	ส่งออก	10,590.09	14,531.56	7,293.05	15,020.53	37.22
	นำเข้า	2,711.06	2,229.60	1,190.08	1,273.64	-17.76
	ดุลการค้า	7,879.02	12,301.96	6,102.96	13,746.89	56.14
รวม	มูลค่ารวม	134,766.39	137,869.29	79,337.52	88,626.18	2.3
	ส่งออก	42,604.39	50,854.43	31,323.87	36,004.31	19.36
	นำเข้า	92,162.01	87,014.86	48,013.65	52,621.87	-5.58
	ดุลการค้า	-49,557.62	-36,160.43	-16,689.78	-16,617.56	27.03

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ก่อนปี 2552 ด่านอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ถือว่าเป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าขายกับประเทศเมียนมาร์มากที่สุด รองลงมา คือ ด่านในจังหวัดระนอง และเชียงราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปี 2552 บริเวณใกล้เคียงชายแดนไทย-เมียนมาร์ ทหารเมียนมาร์ปะทะกับทหารกะเหรี่ยง ทำให้เกิดความตรึงเครียดบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ทำให้การค้าบริเวณด่านอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีปริมาณการค้าที่ลดลง นอกจากนี้ ในต้นปี 2553 ได้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยกับเมียนมาร์ กรณีเกี่ยวกับข้อพิพาทการก่อสร้างแนวตลิ่งในฝั่งไทย ทำให้ทางการเมียนมาร์ตัดสินใจปิดด่านอำเภอแม่สอดอย่างถาวร เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 ส่งผลให้การค้าในด่านอำเภอแม่สอดมีมูลค่าที่ลดลง โดยผู้ประกอบการนำเข้าและส่งออก หันไปขนส่งสินค้าผ่านด่านอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา ด่านอำเภอสังขละบุรี กลายมาเป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าขายสูงที่สุด รองลงมาคือ ด่านอำเภอแม่สอด ด่านอำเภอแม่สาย และด่านจังหวัดระนอง ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หลังเมียนมาร์ได้เปิดด่านแม่สอด-เมียวดี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2554 คาดว่าปริมาณการค้าขายสินค้าระหว่างกันจะเพิ่มสูงขึ้น

‘ปี 2552 เป็นต้นมา ด่านอำเภอสังขละบุรี กลายมาเป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าขายสูงที่สุด รองลงมาคือ ด่านอำเภอแม่สอด ด่านอำเภอแม่สาย และด่านจังหวัดระนอง ตามลำดับ’

2.6 กฎระเบียบการนำเข้าสินค้า

(หมายเหตุ : มาตรการและกฎระเบียบทางการค้ามีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้นจึงควรติดตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจาก http://www.commerce.gov.mm และ http://www.mnped.gov.mm)

กฎและมาตรการทางการค้าที่ควรทราบ

มาตรการนำเข้า

1. ปัจจุบันได้มีการยกเลิกการห้ามนำเข้าสินค้าจำนวน 14 ชนิด ในการค้ารูปแบบปกติผ่านทางทะเล (Overseas Trade) ได้แก่ ผงชูรส น้ำหวานและเครื่องดื่ม (Soft Drink) ขนมปังกรอบทุกชนิด หมากฝรั่ง ขนมเค้ก ขนมเวเฟอร์ ช็อกโกแลต อาหารกระป๋อง (เนื้อสัตว์และผลไม้) เส้นหมี่ทุกชนิด เหล้า เบียร์ บุหรี่ ผลไม้สดทุกชนิด

2. การนำเข้าสินค้าต้องใช้เงินที่ได้จากการส่งออกเท่านั้น (Export First, Import Later System) ดังนั้น ผู้นำเข้าในเมียนมาร์ที่ไม่มีรายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งออก จึงต้องซื้อบัญชีเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จากผู้ส่งออกที่มีรายได้เงินตราต่างประเทศ เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับใช้ประกอบการขอใบอนุญาตนำเข้าจากรัฐบาลเมียนมาร์ ทั้งนี้ ผู้นำเข้าต้องซื้อเงินตราต่างประเทศที่ได้จากการส่งออก (Export Earning) ในอัตราที่สูงกว่าอัตราตลาดเล็กน้อย

3. ผู้นำเข้าจะต้องเปิดบัญชีเงินฝากสกุลเงินตราต่างประเทศที่ Myanmar-Investment and Commercial-Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) เพื่อยื่นใบอนุญาตนำเข้าสินค้าจากกระทรวงพาณิชย์ แนบสัญญาขาย (Sale Contact) และ Proforma Invoice ซึ่งมี

รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสินค้าบรรจุภัณฑ์ และระยะเวลาการส่งมอบ

4. การนำเข้าสินค้าหรือเครื่องจักรอุปกรณ์จากต่างประเทศ ผู้ประกอบการในเมียนมาร์สามารถเปิด L/C ได้กับ 2 ธนาคาร คือ MICB และ MFTB โดยต้องใช้เงินสดค้ำประกันเต็มมูลค่า L/C เสมือนการซื้อสินค้าด้วยเงินสด ทั้งนี้ ในการนำเข้าต้องเสียภาษีศุลกากร (Customs Duty) และภาษีการค้า (Commercial Tax)

5. ในกรณีที่ซื้อเป็นราคา FOB ผู้นำเข้าจะต้องประกันภัยสินค้ากับ Myanmar Insurance Company และใช้บริษัท Myanmar Five Star Line เป็นผู้ขนส่งสินค้าเท่านั้น

หมายเหตุ : 1. โดยปกติการนำเข้าและส่งออก นิยมใช้รูปแบบการขนส่งเพียง 2 ประเภท คือ ทางเรือ กับทางบก (ชายแดน)

2. การค้าผ่านระบบหมายถึงการทำการค้าที่ผ่านระบบการตรวจสอบและอนุญาตของทางการอย่างถูกต้อง

ค่าธรรมเนียมในการอนุญาตนำเข้าสินค้า กระทรวงพาณิชย์จะคิดในอัตราส่วนของราคานำเข้าโดยกำหนดไว้ดังนี้

มูลค่าสินค้าที่นำเข้า (จ๊าต)	ค่าธรรมเนียมนำเข้า (จ๊าต)
ไม่เกิน 10,000	250
10,001 - 25,000	625
25,001 - 50,000	1,250
50,001 - 100,000	2,500
100,001 - 200,000	5,000
200,001 - 400,000	10,000
400,001 - 1,000,000	20,000
1,000,001 ขึ้นไป	50,000

มาตรการส่งออก

ผู้ที่จะส่งออกได้ คือ รัฐบาลเมียนมาร์และตัวแทนหรือองค์กรของรัฐบาลเมียนมาร์ เท่านั้น

1. สินค้าที่ห้ามเอกชนส่งออกภายใต้ระบบการค้าปกติผ่านทางทะเล มี 6 ประเภท 31 รายการ อาทิ กระบือ อัญมณี ข้าว น้ำตาลทราย และถั่วลิสง เป็นต้น

2. สินค้าที่ห้ามเอกชนส่งออกภายใต้ระบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน (Border Trade) มี 32 รายการ โดยเพิ่มจากกลุ่มแรก 1 รายการ คือ ไม้สัก

3. การค้าชายแดน (ในช่องทางที่ถูกต้อง) ต้องผ่านระบบธนาคารพาณิชย์ โดยรัฐบาลเมียนมาร์อนุญาตให้ใช้เงินบาท เงินจ๊าต และเงินดอลลาร์

สหรัฐฯ สำหรับการค้าชายแดนได้ เพื่อให้การค้าชายแดนมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้น ผู้ประกอบการชาวเมียนมาร์จะนิยมทำการค้าแบบชายแดนที่ไม่ผ่านระบบ

4. ทางการเมียนมาร์จะเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกเพิ่ม 7% จากค่าธรรมเนียมปกติ สำหรับสินค้าที่ส่งออกผ่านทางชายแดน โดยทางการเมียนมาร์จะหักค่าธรรมเนียมดังกล่าวนี้จากบัญชีเงินตราต่างประเทศของผู้ส่งออก เมื่อได้รับการโอนเงินชำระค่าสินค้า

5. การส่งออกต้องมีใบอนุญาตส่งออก (กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ออกใบอนุญาตส่งออก ซึ่งมีอายุ 6 เดือน) โดยผู้ซื้อในต่างประเทศจะต้องเปิด L/C มาที่ The Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ The Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) ทั้งนี้ ทางการเมียนมาร์จะตรวจสอบสินค้าก่อนการส่งออกด้วย

สินค้าห้ามส่งออกในรูปการค้าปกติทางทะเล 31 รายการ

1. สินค้าเกษตร
   - ข้าว ปลายข้าว รำข้าว
   - น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลดิบ
   - ถั่วลิสง น้ำมันจากถั่วลิสง
   - งา น้ำมันงา
   - เมล็ด Niger และน้ำมัน
   - เมล็ดมัสตาด และน้ำมัน
   - เมล็ดทานตะวันและน้ำมัน
   - กากพืชน้ำมันทุกชนิด
   - ฝ้ายและผลิตภัณฑ์ฝ้าย
2. สัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์
   - งาช้าง
   - โค กระบือ ช้าง ม้า สัตว์หายาก
   - หนังสัตว์
3. สัตว์น้ำ
   - เปลือกกุ้งป่น
4. ผลิตภัณฑ์จากป่า
   - ยางพารา
5. แร่ธาตุ ผลิตภัณฑ์โลหะ
   - น้ำมันปิโตรเลียม
   - อัญมณี
   - ทองคำ
   - หยก

- ไข่มุก
- เพชร
- ตะกั่ว
- ดีบุก
- วุลแฟรม
- ส่วนผสมดีบุกและซีไลท์
- เงิน
- ทองแดง
- สังกะสี
- ถ่านหิน
- แร่โลหะอื่น ๆ

6. อื่น ๆ
   - วัตถุโบราณ
   - อาวุธและเครื่องกระสุน

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ มี.ค. 2551

สภาพร้านค้าและการจับจ่ายใช้สอยของประชาชน

ขั้นตอนการส่งออก-นำเข้า และขนส่งสินค้า

1. ผู้ทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้าจะต้องขอยื่นจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าและส่งออกที่สำนักทะเบียนนำเข้า-ส่งออก (Export-Import Registration Office) กรมการค้าพาณิชย์ ซึ่งมีอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน 5,000 จ๊าต สำหรับระยะเวลา 1 ปี และ 10,000 จ๊าต สำหรับรวมระยะเวลา 3 ปี

2. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าและส่งออกมีดังนี้

- บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติเมียนมาร์หรือแปลงสัญชาติเป็นเมียนมาร์

- ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในเมียนมาร์

- ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทร่วมทุน ที่จัดตั้งภายใต้กฎหมายการลงทุนต่างประเทศของเมียนมาร์

- สหกรณ์ที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายสหกรณ์ ปี 2533 ของเมียนมาร์

3. สิทธิของผู้จดทะเบียนนำเข้าส่งออก

- สามารถส่งออกสินค้าได้ทุกชนิด ยกเว้น ไม้สัก น้ำมัน ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ไข่มุก หยก อัญมณี และสินค้าอื่นๆ ที่ระบุว่าสามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจแต่เพียงผู้เดียว

- สามารถนำเข้าสินค้าได้ทุกชนิดตามเงื่อนไขของกฎระเบียบที่ระบุไว้ ยกเว้น สินค้าที่เป็นสินค้าห้ามนำเข้า

- สามารถจำหน่ายสินค้าในตลาดภายในประเทศได้

- สามารถยื่นขอหนังสือเดินทางประกอบธุรกิจไปต่างประเทศได้

4. การส่งออก

- ผู้ส่งออกที่จดทะเบียนก่อนที่จะส่งออกจะต้องได้รับใบอนุญาตส่งออกจากกระทรวงพาณิชย์มีระยะเวลา 6 เดือน

- ผู้ซื้อในต่างประเทศจะต้องเปิด L/C ที่ Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) ผ่านทางธนาคารในต่างประเทศ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและจะต้องแจ้งต่อเรือที่ขนส่งด้วย

- ในกรณีที่ตรวจสินค้าก่อนขนส่ง The Inspection and Agency Service Department จะต้องดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะน้ำหนัก คุณภาพ และการบรรจุภัณฑ์ของสินค้าที่จะขนส่งทางเรือ

5. การนำเข้าสินค้า

- ผู้นำเข้าจะต้องเปิดบัญชีเงินฝากสกุลเงินตราต่างประเทศที่ Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) เพื่อยื่นใบอนุญาตนำเข้าสินค้าจากกระทรวงพาณิชย์

- แนบสัญญาขาย (Sale Contract) และ Performa Invoice ซึ่งมีรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้า บรรจุภัณฑ์ และระยะเวลาการส่งมอบ

- ในกรณีซื้อเป็นราคา FOB ผู้นำเข้าจะต้องทำประกันสินค้ากับ Myanmar Insurance Company และใช้บริษัท Myanmar Five Star Line เป็นผู้ขนส่งสินค้าเท่านั้น ค่าธรรมเนียมในการอนุญาตนำเข้าสินค้า กระทรวงพาณิชย์จะคิดในอัตราส่วนของราคานำเข้าโดยกำหนดไว้ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

6. ค่าธรรมเนียมในการนำเข้าสินค้าของเมียนมาร์(ราคา C.I.F)

หมายเหตุ : ราคา C.I.F (Cost, Insurance and Freight) หมายถึง ราคาส่งมอบซึ่งได้คิดต้นทุนสินค้าบวกค่าประกันสินค้าขณะขนส่ง และค่าขนส่งสินค้าจนถึงมือผู้ซื้อ

ตารางแสดงค่าธรรมเนียมในการนำเข้าสินค้าของเมียนมาร์ (ราคา C.I.F)

ราคานำเข้า C.I.F. ท่าเรือย่างกุ้ง (จ๊าต)	ค่าธรรมเนียมนำเข้า (จ๊าต)
10,000 แรก	250
10,000 - 25,000	625
25,001 - 50,000	1,250
50,001 - 100,000	2,500
100,001 - 200,000	5,000
200,001 - 1,000,000	10,000
400,001 - 1,000,000	20,000
มากกว่า 1,000,000	50,000

หมายเหตุ : ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการนำเข้าภายใน 21 วัน นับจากวันตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้า

2.7 ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง

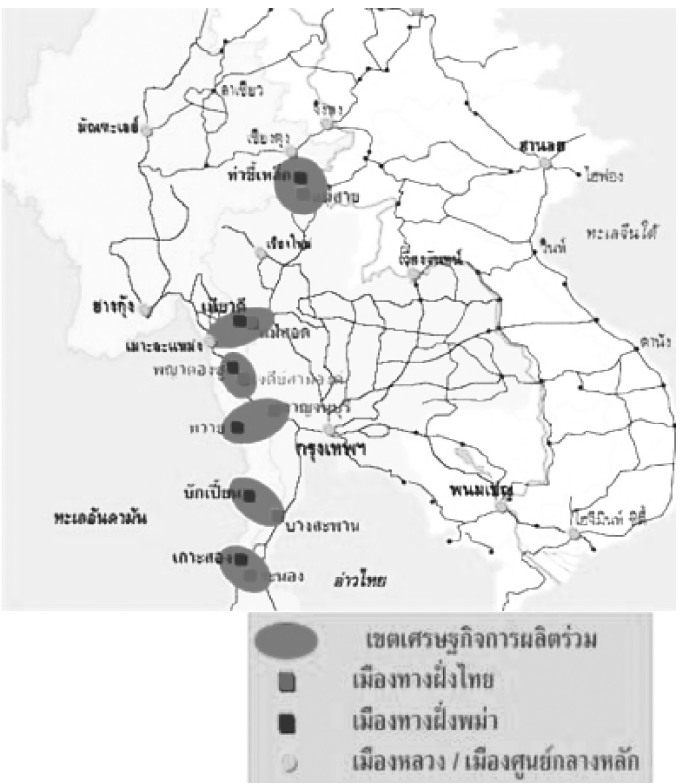

ที่มา : http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_myanmar/2010_myanmar_8_1.html

การทำการค้ากับประเทศเมียนมาร์มี 2 ช่องทาง คือ การค้าปกติผ่านทะเล และการค้าปกติผ่านชายแดนสำหรับการค้าผ่านชายแดนไทย-เมียนมาร์ นิยมใช้เงินบาท

1. ทางบก

เส้นทางการขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังประเทศเมียนมาร์ประกอบไปด้วยเส้นทางซึ่งสามารถผ่านจุดผ่านแดนต่างๆ ซึ่งมีอยู่ใน 7 จังหวัด คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และระนอง อย่างไรก็ตาม เส้นทางสายหลักที่เป็นความร่วมมือระหว่างไทย - เมียนมาร์ ประกอบด้วย

1.) เส้นทางแม่สอด/เมียวดี-ย่างกุ้ง ประกอบด้วยเส้นทางย่อยดังนี้

ช่วงที่ 1 สะพานข้ามแม่น้ำเมย - เชิงเขาตะนาวศรี ประมาณ 60 กิโลเมตร

ช่วงที่ 2 เส้นทางช่วงเขาตะนาวศรี - กอกะเร็ก - ท่าตอน ประมาณ 210 กิโลเมตร

ช่วงที่ 3 เส้นทางช่วงท่าตอน - ย่างกุ้ง ประมาณ 244 กิโลเมตร

รวมระยะทางจาก อ.แม่สอด ถึง ย่างกุ้ง ประมาณ 420 กิโลเมตร

2.) เส้นทาง พุน้ำร้อน - ท่าเรือทวาย ประมาณ 160 กิโลเมตร

3.) เส้นทาง แม่สาย (เชียงราย) - ท่าขี้เหล็ก - เชียงตุง (R3W)

4.) เส้นทาง จ.ระนอง - เกาะสอง

5.) เส้นทางเจดีสามองค์ - พญาตองอู

2. ทางเรือ

การขนส่งสินค้าทางเรือระหว่างไทย-เมียนมาร์ ในปัจจุบันมีการขนส่งสินค้าผ่านทางเส้นทางท่าเรือจังหวัดตรัง-ท่าเรือย่างกุ้ง โดยท่าเรือย่างกุ้งสามารถรองรับเรือบรรทุกสินค้าได้ไม่เกิน 4,000 ตัน และความยาวไม่เกิน 167 เมตร ระดับน้ำลึกประมาณ 9 เมตร ซึ่งท่ารือย่างกุ้งเป็นท่าเรือที่มีการขนส่งมากที่สุดราวร้อยละ 90 ของการขนส่งทางเรือทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ทางเมียนมาร์มี

โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกทวาย เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณ ปี 2558

2.8 กลยุทธ์การส่งเสริมสินค้าไทยสู่ประเทศเมียนมาร์

เพื่อให้สินค้าไทยสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดในเมียนมาร์ พร้อมทั้งขยายฐานการตลาดในเมียนมาร์ให้มากขึ้น ดังนั้น กลยุทธ์การตลาดที่ผู้ส่งออกไทยควรพิจารณานำมาใช้ในการศึกษาและขยายตลาดในเมียนมาร์มีดังนี้

1. กลยุทธ์ด้านลักษณะสินค้าและบริการ

1.1 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคควรรักษาระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าของไทยให้ดี เพื่อให้สามารถรักษาตลาดในเมียนมาร์ไว้ได้

1.2 กลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรมีการพัฒนารูปแบบให้มีขนาดและลักษณะเหมาะแก่การใช้งาน เนื่องจากสินค้าในกลุ่มนี้เมียนมาร์ได้นำเข้าจากจีนเป็นจำนวนมาก และมีหลากหลายรูปแบบซึ่งสินค้าไทยในกลุ่มนี้ควรกำหนดรูปแบบของสินค้าให้สามารถขายในราคาที่แข่งกับจีนได้

1.3 กลุ่มสินค้าผ้าผืนไม่ควรเปลี่ยนแปลงการออกแบบและสีสันไปจากเดิมมากนัก เนื่องจากตลาดเมียนมาร์ค่อนข้างจะอนุรักษ์นิยมและใช้ผ้าจากไทยมาก ถ้าหากมีการเปลี่ยนสีหรือแบบจะทำให้คิดว่าเป็นสินค้าจากประเทศอื่น

1.4 กลุ่มสินค้าวัตถุดิบทางอุตสาหกรรม เช่น ยางพารา เหล็กและเหล็กกล้า พลาสติก และเส้นใยประดิษฐ์ ควรรักษาส่วนแบ่งตลาดและขยายตลาด โดยติดต่อโดยตรงกับโรงงานต่างๆ ในเมียนมาร์ให้มากขึ้น เนื่องจากเมียนมาร์มีการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปมาก

1.5 เน้นการขนส่งสินค้าของไทยเข้าสู่เมียนมาร์ทางด้านชายแดนให้มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนในการกระจายสินค้าและประหยัดเวลาในการขนส่ง โดยมีจุดการขนส่งที่สำคัญ 2 จุด คือ ด่านแม่สอด จังหวัดตากและด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย

2. กลยุทธ์ด้านราคา

สินค้าระดับกลางถึงระดับสูงควรตั้งราคาให้ใกล้เคียงกับสินค้าจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ส่วนสินค้าที่มีคุณภาพต่ำควรตั้งราคาให้ต่ำ เพราะหมู่บ้านในแถบชายแดนเมียนมาร์ส่วนใหญ่ยังมีกำลังซื้อน้อย และไม่ควรมีการกระจายสินค้าคุณภาพต่ำเหล่านี้เข้าไปในเมืองใหญ่ เนื่องจากจะไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับสินค้าจากจีนได้

3. กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่ายและการกระจายตัวของสินค้า

3.1 ผู้ส่งออกของไทยจะต้องเข้าไปร่วมทำการค้ากับผู้นำเข้ารายใหญ่ๆ ของเมียนมาร์ โดยคัดเลือกบริษัทที่มีเครือข่ายในการกระจายสินค้าได้มากๆ

3.2 เน้นการค้าตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ เนื่องจากไทยและเมียนมาร์มีชายแดนติดต่อกันเป็นแนวยาว ประกอบกับการคมนาคมขนส่ง

‘กลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าควรมีการพัฒนารูปแบบให้มีขนาดและลักษณะเหมาะแก่การใช้งาน เนื่องจากสินค้าในกลุ่มนี้เมียนมาร์ได้นำเข้าจากจีนเป็นจำนวนมาก และมีหลากหลายรูปแบบซึ่งสินค้าไทยในกลุ่มนี้ควรกำหนดรูปแบบของสินค้าให้สามารถขายในราคาที่แข่งกับจีนได้’

ของเมียนมาร์ที่ออกไปยังจังหวัดต่างๆ ยังไม่สะดวก ดังนั้น ชาวเมียนมาร์จะอาศัยซื้อสินค้าจากชายแดนไทยเป็นหลัก

3.3 จากการที่เมียนมาร์มีชายแดนติดประเทศเพื่อนบ้าน คือ จีน อินเดีย และบังคลาเทศ ดังนั้น ควรใช้ผู้นำเข้า-ส่งออกของเมียนมาร์ เป็นผู้กระจายสินค้าไทยไปสู่ประเทศจีน อินเดียและบังคลาเทศ

3.4 ผู้ส่งออกและผู้ผลิตของไทย ควรมีการตั้งสำนักงานตัวแทนหรือตัวแทนจำหน่ายตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ เพื่อบริการการขายที่รวดเร็วให้กับพ่อค้าชายแดนของเมียนมาร์ และเพื่อการจัดแสดงสินค้าให้กับผู้นำเข้าเมียนมาร์ได้เข้ามาดูตัวอย่างสินค้าใหม่ๆ ของไทยได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางเข้ามายังโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ

‘ผู้ส่งออกและผู้ผลิตของไทยควรมีการตั้งสำนักงานตัวแทนหรือตัวแทนจำหน่ายตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ เพื่อบริการการขายที่รวดเร็วให้กับพ่อค้าชายแดนของเมียนมาร์’

3.5 ผู้ส่งออกที่จะเข้าไปทำการค้า หรือลงทุนในธุรกิจขนาดใหญ่ ควรเข้าไปสร้างความสัมพันธ์กับรัฐบาลทหารเมียนมาร์ เพราะเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติในการดำเนินโครงการต่าง ๆ

4. กลยุทธ์ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์

4.1 การโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ การติดโปสเตอร์ การลงโฆษณาในสมุดหน้าเหลืองของเมียนมาร์ การโฆษณาทางโทรทัศน์/วิทยุ ซึ่งชาวเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ทางด้านชายแดนที่ติดกับประเทศไทยสามารถรับสื่อเหล่านี้ได้

4.2 การทำการส่งเสริมการขายร่วมกับตัวแทนจำหน่ายในเมียนมาร์โดยผู้ส่งออกไทยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น แจกตัวอย่างสินค้าให้กับลูกค้าทดลองใช้ก่อน รับแลกสินค้าจากผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าเป็นประจำหรือซื้อสินค้าจากไทยในปริมาณมาก การให้ค่าคอมมิชชั่นกับผู้นำเข้าเมียนมาร์ที่สามารถทำยอดขายได้ตรงตามเป้าหมาย

4.3 การติดต่อผ่านสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง เพื่อเป็นผู้ประสานงานในการประชาสัมพันธ์สินค้าไทยและผู้ส่งออกไทยให้กับผู้นำเข้าเมียนมาร์ที่สนใจสินค้าไทย

4.4 การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าประจำปีของเมียนมาร์ เช่น งาน Myanmar Building

2.9 โอกาสการค้าและปัญหาอุปสรรค

จุดแข็ง

เมียนมาร์เป็นตลาดขนาดใหญ่มีประชากรหนาแน่น ประมาณ 58 ล้านคน มีอาณาเขตติดกับจีน อินเดีย บังคลาเทศ ลาว และไทย ทำให้เมียนมาร์เป็นประเทศที่อยู่ท่ามกลางของกลุ่มประเทศอาเซียน และเอเชียใต้ ทำให้มีความได้เปรียบในการติดต่อทำการค้า การส่งออกและนำเข้า รวมทั้งการส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศต่างๆ นอกจากนี้เมียนมาร์ยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เหมาะแก่การเป็นฐานการผลิตด้านอุตสาหกรรม

โอกาส

การพัฒนาตลาดของเมียนมาร์ในอนาคตอาจจะพัฒนามากขึ้นจากการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน และขนาดตลาดเมียนมาร์มีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับตลาดของไทย ซึ่งไทยสามารถใช้เมียนมาร์เป็นประตูระบายสินค้าของไทยสู่ประเทศที่สามรวมทั้งใช้เมียนมาร์เป็นฐานในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกในอนาคต ซึ่งสามารถสรุปถึงโอกาสต่างๆ ได้ดังนี้

1. การชำระค่าสินค้าระหว่างไทยและเมียนมาร์ จะเป็นการให้เครดิตซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้ส่งออกของไทยมักจะให้เครดิตแก่นักธุรกิจชาวเมียนมาร์นานกว่าประเทศคู่แข่งอื่นๆ รวมทั้งการซื้อขายสินค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์จะทำกันแบบง่ายๆ โดยใช้สกุลเงินบาทและเงินจ๊าต

2. สินค้าที่นำเข้าจากชายแดนไทยมีราคาต่ำกว่าคู่แข่งและสินค้าไม่ได้รับความเสียหายในขณะขนส่ง

3. คุณภาพของสินค้าอุปโภคบริโภคของไทยเป็นที่นิยมของชาวเมียนมาร์ เนื่องจากได้รับอิทธิพลของการค้าชายแดนที่มีมาเป็นเวลานาน ทำให้ชาวเมียนมาร์แถบชายแดนนิยมบริโภคสินค้าไทยมากกว่าของประเทศคู่แข่ง

4. การบริการขนส่งสินค้าไทย สามารถจัดส่งได้รวดเร็วและสามารถระบุสถานที่รับสินค้าได้

5. ไทยสามารถค้าขายตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ ทำให้การกระจายสินค้าเข้าสู่เมืองต่างๆ ของเมียนมาร์เข้าไปได้ทั่วถึงทุกพื้นที่ในแถบชายแดนไทย-เมียนมาร์

6. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการพัฒนาระบบธนาคาร และฝึกอบรมด้านการจัดระบบเอกสารให้แก่เมียนมาร์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ส่งออกของไทยในเรื่องการเปิด L/C

7. ประเทศไทยมีความได้เปรียบในแง่ของยุทธศาสตร์ทางด้านเศรษฐกิจของเมียนมาร์มากกว่าประเทศคู่แข่งอื่น เช่น จีน บังคลาเทศ และอินเดีย ซึ่งนอกจากการติดต่อค้าขายระหว่างกัน และชาวเมียนมาร์ยังเข้าทำงานในฐานะแรงงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความคุ้นเคยและยอมรับในสินค้าไทยทั้งคุณภาพ และราคา

จุดอ่อน

แรงงานของเมียนมาร์ส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ รวมทั้งเมียนมาร์ขาดผู้ที่มีความรู้ในด้านการทำธุรกิจต่างประเทศ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานประกอบกับกฎระเบียบทางการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ราชการมีการคอรัปชั่นสูง และเมียนมาร์ยังมีอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศสูง

อุปสรรค

จากที่ได้มีการติดตามศึกษาข้อมูลได้พบว่า นักธุรกิจไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับ

‘การพัฒนาตลาดของเมียนมาร์ในอนาคตอาจจะพัฒนามากขึ้นจากการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน และขนาดตลาดเมียนมาร์มีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับตลาดของไทย ซึ่งไทยสามารถใช้เมียนมาร์เป็นประตูระบายสินค้าของไทยสู่ประเทศที่สามรวมทั้งใช้เมียนมาร์เป็นฐานในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกในอนาคต’

ทราบกลายเป็นข้อมูลด้านลบ ที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับมาจากแหล่งต่างๆ เป็นข้อมูลเชิงด้านการเมือง ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้ในภาคธุรกิจอย่างสิ้นเชิง จึงส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการวางแผน การประสานงานระหว่างกัน รวมทั้งสิ่งที่สำคัญคือ ข้อมูลต่างๆ ของทางการเมียนมาร์จะไม่เผยแพร่ให้แก่สาธารณชนได้รับรู้

ปัญหาในเรื่องความไม่เข้าใจแนวทางหรือพฤติกรรมด้านการค้าของตลาดเมียนมาร์ ก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เป็นอุปสรรคการค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์ คือ ผู้ประกอบการไทยมีความต้องการที่จะรองรับระบบการค้าของตลาดเมียนมาร์ทั้งหมด แต่ไม่สามารถหาข้อมูลดังกล่าวได้ จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่แน่ใจในการทำการค้า ทั้งนี้แนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งนักธุรกิจไทยไม่จำเป็นที่จะต้องรู้ว่า การส่งสินค้าไปยังตลาดเมียนมาร์เขาต้องทำอย่างไร หรือต้องทำโดยใคร (เนื่องจากข้อมูลบางอย่าง ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความประสงค์ต้องการปกปิด) ทั้งนี้ การค้ากับตลาดเมียนมาร์ควรวางแนวทางเหมือนกับการค้ากับต่างจังหวัด การตกลงการค้าสามารถทำเป็นเงินบาทได้ ผู้ซื้อจะโอนเงินค่าสินค้าเข้าสู่บัญชีในประเทศไทยได้โดยตรง ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ระบบการค้าสากล เหมือนกับที่ต้องทำการค้ากับประเทศอื่นๆ ปัญหาในการทำการค้ากับเมียนมาร์ที่อาจเกิดขึ้น เช่น

‘การค้ากับตลาดเมียนมาร์ควรวางแนวทางเหมือนกับการค้ากับต่างจังหวัด การตกลงการค้าสามารถทำเป็นเงินบาทได้ ผู้ซื้อจะโอนเงินค่าสินค้าเข้าสู่บัญชีในประเทศไทยได้โดยตรง ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ระบบการค้าสากลเหมือนกับที่ต้องทำการค้ากับประเทศอื่นๆ’

- ค่าขนส่งจากชายแดนไทยสูง เพราะมีการเรียกเก็บค่าคุ้มครองทำให้มีเงื่อนไขต้องไปเรียกเก็บกับผู้ประกอบการ แต่สินค้าจากจีนขนส่งเข้ามาในเมียนมาร์ ได้สะดวกกว่า ทำให้สินค้าไทยมีต้นทุนเพิ่มขึ้น

- เส้นทางขนส่งสินค้าไทยที่เป็นเส้นทางหลัก คือด่านแม่สอด มีระยะทางจากแม่สอด ถึงย่างกุ้ง ประมาณ 420 กิโลเมตร แต่ต้องใช้เวลาประมาณ 3-7 วัน เนื่องจากความยังไม่สะดวกในเส้นทาง และโดยเฉพาะการขนส่งหน้าฝนจะทำให้เกิดความล่าช้าและความเสียหายแก่สินค้าได้หากไม่ป้องกัน

- ตลาดมีศักยภาพแต่ระบบยังไม่เอื้ออำนวยเพื่อการค้าเท่าที่ควร ทั้งเรื่องความชัดเจนในข้อมูล ด้านขนส่ง เป็นต้น

3. รายงานภาวะอุตสาหกรรม

การคาดการณ์เศรษฐกิจเมียนมาร์ในปัจจุบันมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้น โดยปัจจัยสำคัญคือ การปฏิรูปการเมือง ซึ่งได้รับการยอมรับจากต่างประเทศมากขึ้นกว่าในอดีตและตั้งแต่ปลายปี 2552 รัฐบาลเมียนมาร์ได้ดำเนินการโดยการแปรรูปวิสาหกิจและกิจการของรัฐบาลจำนวนมากให้แก่ภาคเอกชน รวมทั้งการแสวงหาพันธมิตรทางเศรษฐกิจนอกภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศในตะวันออกกลางซึ่งสนใจลงทุนในภาคการเกษตรของเมียนมาร์ ประเทศในแอฟริกาสนใจผลผลิตทางการเกษตรของเมียนมาร์ที่มีราคาถูกและคุณภาพพอใช้ นอกจากนี้ รัฐบาลเมียนมาร์ยังได้เร่งดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจขนาดใหญ่ เพื่อกระตุ้นการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและน้ำมันจากเมืองเจ้าผิวในรัฐยะไข่ของเมียนมาร์ไปยังมณฑลยูนนานของจีนที่เริ่มตั้งแต่ตุลาคม 2552 (กำหนดแล้วเสร็จในปี 2555) เมียนมาร์ยังจะเร่งดำเนินโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกสำคัญอีก 2 แห่ง คือ ท่าเรือน้ำลึกทวายในเขตตะนาวศรีซึ่งดำเนินการร่วมกับบริษัทเอกชนของไทย (ลงนามกรอบข้อตกลงกับไทยเมื่อพฤศจิกายน 2553) และท่าเรือน้ำลึกสิตต่วยในรัฐยะไข่ ซึ่งดำเนินการร่วมกับอินเดีย (มีพิธีเปิดโครงการเมื่อธันวาคม 2553) นอกจากนี้ เมียนมาร์ และอินเดีย ยังเร่งปรับปรุงการคมนาคมบริเวณชายแดนและเส้นทางขนส่งทางน้ำในแม่น้ำกาลาดาน เพื่อส่งเสริมการค้าทวิภาคี การตื่นตัวของเมียนมาร์ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสนใจที่จะขยายปริมาณการค้าภายในประเทศและต่างประเทศให้เพิ่มปริมาณมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคชาวเมียนมาร์ได้เข้าถึงสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งในและต่างประเทศได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันแม้ว่าตลาดการค้าภายในประเทศเมียนมาร์จะยังเปิดได้ไม่มากนัก แต่มูลค่าการค้าภายในประเทศมีมูลค่าที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี จึงเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจในส่วนของประเภทของสินค้าในปัจจุบันที่กำลังได้รับความนิยมในเมียนมาร์ ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงโอกาสในการส่งสินค้าจากผู้ส่งออกไทยเข้าไปค้าขายในประเทศเมียนมาร์ในลำดับต่อไป

ผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอ ซึ่งสิ่งทอนั้นครอบคลุมถึง สิ่งทอที่มีการขึ้นรูปตามปกติจากเส้นใยเป็นเส้นด้าย ไปจนถึงการถักทอขึ้นรูปเป็นผืนผ้า ลักษณะของผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้เช่น เชือก ซึ่งเกิดจากการขึ้นรูปจากเส้นใย ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของเสื้อผ้า เป็นต้น โดยประเภทของสิ่งทอที่มีการนำเข้ามากในปัจจุบัน ได้แก่ สิ่งทอจากใยสังเคราะห์ สิ่งทอจากฝ้าย เป็นต้น โดยพบว่าภาวะความต้องการสินค้าประเภทดังกล่าวมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง เป็นสินค้าที่ได้รับการตอบสนองเป็นอย่างมากในตลาดเมียนมาร์ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเมียนมาร์กำลังเปิดประเทศ

‘ในปัจจุบันแม้ว่าตลาดการค้าภายในประเทศเมียนมาร์จะยังเปิดได้ไม่มากนัก แต่มูลค่าการค้าภายในประเทศมีมูลค่าที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี จึงเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจในส่วนของประเภทของสินค้าในปัจจุบันที่กำลังได้รับความนิยมในเมียนมาร์ ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงโอกาสในการส่งสินค้าจากผู้ส่งออกไทยเข้าไปค้าขายในประเทศเมียนมาร์ในลำดับต่อไป’

และต้องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความก้าวหน้าโดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมและระบบการคมนาคม อีกทั้งความต้องการสินค้าบางประเภทที่จำเป็นต้องผลิตในประเทศมีจำนวนมาก ซึ่งทำให้มีความจำเป็นที่ต้องนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งต่างๆ เข้าไปเพื่อใช้ในการผลิตอุตสาหกรรมบางประเภทเพิ่มมากขึ้น โดยตลาดที่มีความสำคัญกับการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งดังกล่าวเช่น กรุงย่างกุ้ง เขตมันฑะเลย์ เป็นต้น

รถยนต์ที่ผลิตในเมียนมาร์ โดยนำเครื่องยนต์มือสองที่นำเข้าจากไทยประกอบเป็นรถยนต์

อุปกรณ์ไฟฟ้า ตลาดอุปกรณ์ไฟฟ้าในเมียนมาร์นั้นมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากอุปกรณ์ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีการผลิตที่ค่อนข้างสูงโดยเฉพาะคุณภาพและรูปลักษณ์ที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้งาน แต่ความสามารถในการผลิตอุปกรณ์ดังกล่าวของเมียนมาร์ยังอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงข้ามความต้องการบริโภคสินค้าประเภทนี้กลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากความจำเป็นต่อการใช้งานด้านการส่องสว่างโดยเฉพาะผู้ประกอบการและบริษัทห้างร้านต่างๆ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อันส่งผลต่อความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้น โดยคาดว่าอนาคตของสินค้าดังกล่าวนี้จะยังมีความน่าสนใจในระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปี

น้ำมันเพื่อการบริโภค น้ำมันเพื่อใช้ในการบริโภคถือว่าเป็นอีกสินค้าหนึ่งที่มีความโดดเด่นสำหรับหมวดการนำเข้าสินค้าของประเทศเมียนมาร์ โดยเฉพาะจากสถิติการนำเข้าน้ำมันเพื่อบริโภค พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในปี 2551 และ 2552 โดยมีมูลค่านำเข้า ในปี 2550 อยู่ที่ 478.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยในปีต่อมา คือ 2551 มีมูลค่าการนำเข้าที่ 1,057.7 ล้านดอลลาร์

สหรัฐฯ ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการบริโภคสินค้าดังกล่าวอย่างต่อเนื่องของชาวเมียนมาร์

ยารักษาโรค ภาวะตลาดของสินค้าประเภทยารักษาโรค มีความสำคัญต่อภาวะสุขอนามัยของประชาชนในประเทศเมียนมาร์เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เมื่อประเทศเริ่มมีการเปิดประเทศ ประชาชนเริ่มมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนเริ่มหันมาดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้นในขณะที่สินค้าประเภทยารักษาโรค ประเทศเมียนมาร์ไม่สามารถผลิตเองได้ในประเทศ อีกทั้งไม่สามารถนำเข้ายาที่ทันสมัยจากประเทศในแถบยุโรปและอเมริกา ด้วยสาเหตุของการถูกคว่ำบาตร หรือในบางกรณีอาจสามารถนำเข้าได้แต่มีราคาที่สูงมาก ทำให้เมียนมาร์นิยมนำเข้ายารักษาโรคในแถบภูมิภาคเอเชียซึ่งเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตยาที่มีคุณภาพสูงแต่ราคาไม่แพง

เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เป็นอีกกลุ่มสินค้าที่กำลังเป็นที่นิยมของชาวเมียนมาร์ โดยเฉพาะกลุ่มสตรี และวัยรุ่น โดยกลุ่มคนเหล่านี้กำลังเริ่มปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านความงาม อีกทั้งในปัจจุบันการนำเสนอรูปแบบการดำเนินชีวิตสมัยใหม่ของสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ในเมียนมาร์ รวมถึงเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยขึ้น เช่น Internet* สามารถทำให้เปิดโลกทัศน์ของผู้บริโภคในกลุ่มดังกล่าว ส่งผลทำให้ผู้คนเริ่มหันมาให้ความสนใจในการหาสินค้าดังกล่าวเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองมากขึ้น

‘ทั้งนี้เมื่อประเทศเริ่มมีการเปิดประเทศ ประชาชนเริ่มมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนเริ่มหันมาดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น ในขณะที่สินค้าประเภทยารักษาโรค ประเทศเมียนมาร์ไม่สามารถผลิตเองได้ในประเทศ อีกทั้งไม่สามารถนำเข้ายาที่ทันสมัยจากประเทศในแถบยุโรปและอเมริกา’

ผลิตภัณฑ์ด้านสุขอนามัย กำลังเป็นที่นิยมของตลาดในเมียนมาร์

* *ขึ้นอยู่กับระดับการอนุญาตของรัฐบาล*

4. การลงทุนในประเทศเมียนมาร์

แม้ว่าประเทศเมียนมาร์จะยังไม่เปิดประเทศมากเท่าที่ควร แต่ในทางตรงกันข้ามเมียนมาร์พยายามแสวงหาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจให้กับประเทศของตน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนภายในประเทศมีรายได้และดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ประกอบกับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ พลังงานธรรมชาติ แร่ธาตุต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น อีกทั้งกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเดียวกัน ทำให้ประเทศเมียนมาร์ต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการค้าลงทุน โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและดำเนินการอำนวยความสะดวกต่อการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ เพื่อเป็นการนำเข้าของเทคโนโลยี วิทยาการ ตลอดจนสร้างรายได้ซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศเมียนมาร์ให้มากยิ่งขึ้น

การไหลเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติในเมียนมาร์

4.1 การลงทุนจากต่างประเทศ

แสดงจำนวนบริษัทที่เข้าไปลงทุนในประเทศเมียนมาร์ แยกรายประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ/ ปี	2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
ไทย	4	2		1	1	1	2
จีน	11	1	1		1	1	4
สิงคโปร์			3	1			1
อังกฤษ			3				
อินเดีย		2	4	3			
รัสเซีย			1		2		
เวียดนาม					1		
ญี่ปุ่น					1		
เยอรมนี				1			
เกาหลีใต้				1			10
ฮ่องกง						1	6
มาเลเซีย						3	2
UAE						1	
รวม	**15**	**5**	**12**	**7**	**6**	**7**	**25**
รวมเงินลงทุน	**158.28**	**6,065.68**	**752.70**	**172.72**	**984.76**	**329.58**	**19,997.97**

ที่มา : http://www.csostat.gov.mm/Myanmar.asp

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 พฤษภาคม - 30 เมษายน

ภาคธุรกิจที่มีการลงทุนจากต่างประเทศ

แสดงจำนวนบริษัทตามประเภทของธุรกิจซึ่งลงทุนในประเทศเมียนมาร์

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเภท/ ปี		2547-2548	2548-2549	2549-2550	2550-2551	2551-2552	2552-2553	2553-2554
เกษตร	จำนวนบริษัท							3
	มูลค่า							138.75
ประมง	จำนวนบริษัท				1			
	มูลค่า				12.00			
เหมืองแร่	จำนวนบริษัท	4	1		1	1	1	3
	มูลค่า	6.00	0.70		5.00	855.97	2.50	1,396.08
น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	จำนวนบริษัท	9	3	11	3	3	4	12
	มูลค่า	142.55	34.98	471.48	137.00	114.00	278.60	10,179.3
การผลิต	จำนวนบริษัท	1			2		1	4
	มูลค่า	3.52			18.72		6.00	65.32
โรงแรมและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	จำนวนบริษัท	1				1	1	
	มูลค่า	3.50				15.00	15.25	
พลังงาน	จำนวนบริษัท		1	1				3
	มูลค่า		6,030.00	281.22				8,218.5
รวมจำนวนบริษัท		**15**	**5**	**12**	**7**	**6**	**7**	**25**
รวมเงินลงทุน		**158.28**	**6,065.68**	**752.70**	**172.72**	**984.76**	**329.58**	**19,997.97**

ที่มา : http://www.csostat.gov.mm/Myanmar.asp

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 พฤษภาคม - 30 เมษายน

สำหรับการลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมาร์นั้น ตั้งแต่เมียนมาร์เปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศในปี 2531 ถึงปี 2551 คณะกรรมาธิการส่งเสริมการลงทุนแห่งเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission: MIC) อนุมัติโครงการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว รวม 418 โครงการ จาก 28 ประเทศ คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุนรวม 14.74 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสิงคโปร์มีจำนวนโครงการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ไทย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย และฮ่องกง ตามลำดับ และธุรกิจที่ชาวต่างชาติลงทุนมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต รองลงมา ได้แก่ การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งถือว่าเป็นการลงทุนที่สร้างรายได้หลักให้แก่เมียนมาร์ แต่เมื่อเปรียบเทียบด้านมูลค่าในการลงทุนแล้ว พบว่า ไทยมีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุด คือ มีสัดส่วนในการลงทุนถึง 7,391.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเท่ากับร้อยละ 50.14 ของมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น จาก 28 ประเทศในเมียนมาร์ โดยปัจจุบันมีนักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในเมียนมาร์หลายสาขา ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ อาทิ โรงงานน้ำตาล ผลิตหม้อแปลงไฟฟ้า ไม้แปรรูป โรงแรมและท่องเที่ยว ประมง เหมืองแร่ การขนส่ง การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า การก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ และเกษตรกรรม เป็นต้น

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน

กิจการโทรคมนาคมและไปรษณีย์ รัฐบาลเมียนมาร์เป็นผู้ควบคุมกิจการทั้งหมด ในช่วงปี 2550 ได้มีการติดตั้งสายส่งโทรคมนาคมถึง 503,900 สาย เพิ่มขึ้นจาก 447,097 สาย ในปี 2548 แต่ยังไม่เพียงพอ จึงเปิดให้นักลงทุนเอกชนเข้าร่วมดำเนินกิจการ

โทรศัพท์มือถือ พบว่าในปี 2551 มีประชาชนใช้เพิ่มขึ้นเป็น 214,200 หมายเลข คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของประชากรทั้งหมด ถือว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่ม CLMV เช่น กัมพูชา มีร้อยละ 18 และ เวียดนาม มีร้อยละ 27

อินเตอร์เน็ต มีสองหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงโทรคมนาคมและไปรษณีย์ (MPT) และ Myanmar Teleport ทั้งนี้เป็นเพราะอินเตอร์เน็ตในเมียนมาร์มีราคาแพงแต่มีความเร็วต่ำ รวมทั้งมีการตรวจสอบผู้ต้องสงสัยทางการเมืองจากรัฐบาลเมียนมาร์ และสั่งปิดกั้นการเข้าเว็บไซต์ต่างชาตินอกเครือข่ายเมียนมาร์ด้วย ซึ่งด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้มีผู้ใช้อินเตอร์เน็ตค่อนข้างต่ำ โดยพบว่าในปี 2550 มีผู้ใช้อินเตอร์เน็ตเพียง 40,000 คน หรือคิดเป็นอัตราส่วน 1 : 1,000 คน เท่านั้น ในขณะที่เวียดนามมีอัตราส่วนผู้ใช้มากที่สุดในกลุ่ม CLMV คือ 205 : 1,000 คน รองลงมาคือ ลาวมี 17 : 1,000 คน และประเทศกัมพูชา 5 : 1,000 คน

“โทรศัพท์มือถือ พบว่าในปี 2551 มีประชาชนใช้เพิ่มขึ้นเป็น 214,200 หมายเลข คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของประชากรทั้งหมด ถือว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่ม CLMV เช่น กัมพูชา มีร้อยละ 18 และ เวียดนาม มีร้อยละ 27”

4.3 กฎระเบียบด้านการลงทุน/นโยบายส่งเสริมการลงทุน

(หมายเหตุ : กฎระเบียบการลงทุนอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมของรัฐบาลเมียนมาร์ ดังนั้นจึงควรติดตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างต่อเนื่องได้ที่ http://www.dica.gov.mm/fr.htm)

4.3.1 กฎหมายการลงทุนของเมียนมาร์

เมียนมาร์ได้ออกกฎหมายการลงทุนต่างชาติ (Myanmar Investment Law : MIL) ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2531 โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การจัดสรรทรัพยากรของประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจตลาด

2. การส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนและผู้ประกอบการ และส่งเสริมกิจกรรมของผู้ประกอบการ

3. การดำเนินการเศรษฐกิจแบบเปิดเพื่อการค้าและการลงทุนกับต่างประเทศ

โดยภายใต้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) ของเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและดูแลของคณะกรรมาธิการส่งเสริมการลงทุนของเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission : MIC) มีหลักประกันและการคุ้มครอง ดังนี้

3.1 อนุญาตให้นำเงินตราต่างประเทศเข้า-ออกได้

3.2 อนุญาตให้ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในเมียนมาร์ส่งเงินกลับได้หลังจากหักภาษีเงินได้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

3.3 ธุรกิจที่ดำเนินการภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติจะได้รับการคุ้มครองว่าจะไม่ถูกยึดและครอบครองโดยรัฐและนอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าพื้นที่ดำเนินการระยะยาว (Long term lease) ได้จากรัฐบาลเมียนมาร์โดยค่าเช่าพื้นที่ในพื้นที่อุตสาหกรรม (Industries Zone) ของรัฐบาลอยู่ในอัตรา 3 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตารางเมตรต่อปี

นโยบายการลงทุน

รัฐบาลเมียนมาร์มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (Foreign Direct Investment : FDI) และได้ประกาศใช้กฎหมายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ หรือ Myanmar Foreign Investment Law (FIL) เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2531 โดยมีเป้าหมายให้นักลงทุน ลงทุนในทรัพยากรธรรมชาติของเมียนมาร์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านการกระจายรายได้ประชากร พัฒนาฝีมือแรงงาน และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตชั้นสูงในประเทศ เป็นต้น

วัตถุประสงค์การลงทุนตามกฎหมาย FIL เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ มีดังนี้

- เป็นการลงทุนที่ส่งเสริมและขยายการส่งออก
- เป็นการลงทุนที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและเงินลงทุนจำนวนมาก
- เป็นการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูงเพื่อสร้างและพัฒนาการใช้เทคโนโลยี
- เป็นการลงทุนขนาดใหญ่ที่สนับสนุนภาคการผลิตและภาคบริการ
- เป็นการลงทุนที่สร้างโอกาสการจ้างงานภายในประเทศ
- เป็นการลงทุนที่มีการทำงานเพื่อพัฒนาและประหยัดพลังงาน
- เป็นการลงทุนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศสู่ระดับภูมิภาคได้

4.3.2 กิจการที่ส่งเสริมให้ต่างชาติลงทุน มี 9 กิจการได้แก่

1.) <u>ด้านเกษตรกรรม</u> กระทรวงเกษตรและชลประทานของเมียนมาร์รับผิดชอบการพิจารณาและอนุมัติโครงการลงทุนด้านเกษตรกรรม รวมทั้งกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนภาคเกษตรกรรมมากขึ้น โดยนักลงทุนสามารถขอยื่นอนุมัติโครงการตามแผนการส่งเสริม

- การเช่าและใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร
- จัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร
- พัฒนากิจการอุตสาหกรรมเกษตรขนาดเล็ก และการใช้เทคโนโลยีขนาดเบาในโรงงาน
- การค้าผลิตผลทางการการเกษตร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือการเกษตร

โดยลักษณะของการลงทุนด้านเกษตรกรรม อาทิ

1. เพาะปลูกผลิตแปรรูปและจำหน่ายพืชล้มลุก (รวมทั้งมันสำปะหลังและยาสูบ)
2. ทำไร่หรือแปรรูปพืชเป็นยา กาแฟ ชา น้ำมันปาล์ม พืชสวนและจำหน่ายผลผลิตของตนได้

2.) <u>ด้านปศุสัตว์และประมง</u> กระทรวงปศุสัตว์และประมงรับผิดชอบการสนับสนุน และขยายการลงทุนของนักลงทุนเอกชน ตามนโยบายส่งเสริมดังนี้

- ส่งเสริมการพัฒนาปศุสัตว์และประมงอย่างครบวงจร
- ขยายผลิตผลเพื่อการบริโภคภายในประเทศและขายส่งออกนอกประเทศ
- ส่งเสริมการขยายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ยกระดับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในกิจการปศุสัตว์และประมง

โดยลักษณะของการลงทุนด้านปศุสัตว์และการประมง ได้แก่

1. เพาะเลี้ยงแปรรูปบรรจุกระป๋องและจำหน่ายสัตว์ปีกและผลผลิตของตนได้ (รวมทั้งการเพาะเลี้ยงและแปรรูปเนื้อหมู)
2. ผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ addihves ยารักษาโรคสัตว์และผลิตภัณฑ์เสริม

3. เพาะพันธุ์ จับปลา แปรรูป จำหน่ายปลาทะเลและปลาน้ำจืด กุ้งและสิ่งมีชีวิตในทะเล ซึ่งรวมทั้ง fish fry fingerlings ตัวอ่อนของกุ้ง แต่ทั้งนี้ไม่รวมการเพาะเลี้ยงปลาหรือกุ้งในการประมงที่รัฐบาลได้สงวนไว้เพื่อการวิจัย ผลิต แปรรูป จำหน่าย อาหารปลาทุกชนิด

3.) <u>ด้านป่าไม้</u> บริษัทค้าไม้เมียนมาร์ (Myanmar Timber Enterprise) เป็นผู้รับผิดชอบกิจการป่าไม้ในเมียนมาร์ นักลงทุนต้องติดต่อเพื่อทำสัญญาลงทุนแบบร่วมทุน หรือดำเนินกิจการด้วยตนเองทั้งหมด

โดยลักษณะของการลงทุนด้านป่าไม้ ได้แก่

1. ผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้างพื้นฐาน เฟอร์นิเจอร์ Parquet เป็นต้น โดยใช้ไม้ที่ extracted และขายโดยองค์กรของรัฐ

2. ผลิตและจำหน่ายสินค้าแกะสลักและงานฝีมือจากไม้สักที่ extracted และขายโดยองค์กรของรัฐ

3. ผลิต แปรรูปและจำหน่ายไม้เนื้อแข็ง (นอกเหนือไปจากไม้สัก ไม้ไผ่ หวายหรือผลิตผลจากป่า)

4. ผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้ไม้เนื้อแข็ง (นอกเหนือไปจากไม้สัก) ไม้ไผ่ หวายและผลิตผลจากป่า

4.) <u>ด้านเหมืองแร่</u> กระทรวงเหมืองแร่เป็นผู้รับผิดชอบการอนุมัติโครงการลงทุนเหมืองแร่ ตามกฎหมายเหมืองแร่ ปี 2537 (ค.ศ. 1994) และระเบียบเหมืองแร่ ปี 2539 (ค.ศ.1996) การลงทุนในกิจการเหมืองแร่ นักลงทุนต้องมีการแบ่งปันผลผลิตและการแบ่งปันผลกำไรให้แก่กระทรวง

โดยลักษณะของการลงทุนด้านเหมืองแร่ อาทิ สำรวจ ใช้ ผลิตและจำหน่ายแร่ธาตุที่ไม่ใช่โลหะที่ใช้ในอุตสาหกรรม เช่น ถ่านหิน หินปูน ยิปซั่ม ฯลฯ

5.) <u>ด้านพลังงาน</u> หมายรวมถึงกิจการผลิตไฟฟ้าจากเขื่อน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยเฉพาะการผลิตพลังงานจากน้ำมันและก๊าซ ได้รับการส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างชาติมาก เนื่องจากใช้เงินลงทุนจำนวนมาก เทคโนโลยีชั้นสูง และใช้ทรัพยากรภายในประเทศทั้งสิ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตน้ำมันและก๊าซ ได้แก่ กระทรวงพลังงาน และบริษัทน้ำมันและก๊าซเมียนมาร์ จำกัด (Myanmar Oil and Gas Enterprise : MOGE) การหาแหล่งก๊าซนอกชายฝั่งแห่งใหม่ นักลงทุนต้องทำสัญญาการแบ่งปันผลผลิตกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

6.) <u>ด้านการผลิต</u> แบ่งเป็น

- อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออก ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร ไม้ยาง สังกะสี (แร่ทองแดง) ผลิตผลจากทะเล อุตสาหกรรมเสื้อผ้า สิ่งทอ ไฟฟ้า รองเท้า อุตสาหกรรมเบาอื่น ๆ

- อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อตลาดในประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม อุปกรณ์การเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เครื่องมือการ

เกษตร อุตสาหกรรมซีเมนต์ อุปกรณ์ไฟฟ้า พลาสติก เหล็ก และบรรจุภัณฑ์หีบห่อ

7.) <u>ด้านการท่องเที่ยว</u> เมียนมาร์มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง การเติบโตทางการท่องเที่ยวและโรงแรมจึงมีความจำเป็นเพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเฉพาะรัฐบาลส่งเสริมให้มีชั้นเรียนนานาชาติในโรงเรียนการโรงแรมตามเขตท่องเที่ยวสำคัญ รวมทั้งเปิดพื้นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่ยังไม่มีโรงแรมระดับมาตรฐานนานาชาติเข้าไปรองรับ จึงเป็นโอกาสดีต่อการกิจการที่พัก บังกะโล สโมสรกอล์ฟ และสวนสนุก

8.) <u>ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร</u> ต้องร่วมทุนกับรัฐบาลเมียนมาร์เท่านั้น

9.) <u>กิจการร่วมทุนกับรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ</u> ต้องได้รับการพิจารณาเฉพาะรายกิจการ

นับตั้งแต่มีนโนยายส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติ ตั้งแต่ปี 2531 เป็นต้นมา กิจการที่ชาวต่างชาติให้การลงทุนมากยังคงเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การทำเหมือง อุตสาหกรรมภาคพลังงาน และอุตสาหกรรมการผลิต ประเทศที่ลงทุนอย่างต่อเนื่องเป็นอันดับหนึ่ง คือ ประเทศจีน จากสถิติการลงทุนของจีนตั้งแต่ปี 2547-2548 มีการลงทุนถึงร้อยละ 80 ในปี 2549-2550 ลงทุนร้อยละ 37.4 และในปี 2551-2552 (เมษายน) ลงทุนร้อยละ 88.2 จากสัดส่วนการลงทุนต่างชาติทั้งหมดในเมียนมาร์ ประเทศที่ลงทุนอย่างต่อเนื่องเป็นอันดับสอง คือ ประเทศไทย ซึ่งพบว่าในปี 2548-2549 ไทยมีการลงทุนในเมียนมาร์ถึงร้อยละ 99.5

4.3.3 รูปแบบการลงทุน

หน่วยงานรับผิดชอบ คณะกรรมการการลงทุน (Myanmar Investment Commission : MIC) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการลงทุนทั้งของชาวเมียนมาร์และชาวต่างชาติ โดยเฉพาะการลงทุนจากต่างชาติ จะต้องยื่นขออนุมัติโครงการลงทุนต่อ MIC ภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Law : FIL) หลังจากนั้น MIC จะส่งมอบให้แก่คณะกรรมการพิจารณาการลงทุนจากต่างชาติ (Foreign Investment Commission : FIC) เป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการ

รูปแบบการลงทุน ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเมียนมาร์ มี 2 รูปแบบดังนี้

- การลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 100
- การร่วมทุน โดยนักลงทุนต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนร่วมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของมูลค่าการลงทุนรวม มี 2 ประเภท

1. การร่วมทุนกับรัฐบาลเมียนมาร์
2. การร่วมทุนกับเอกชนเมียนมาร์

รัฐบาลเมียนมาร์อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในลักษณะที่เป็น BOT (Build Operate and Transfer) ในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์ ส่วนการลงทุนที่เป็น PSC (Product Sharing Contract) อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนเฉพาะด้านการสำรวจ ขุดเจาะทรัพยากรธรรมชาติออกมาใช้ประโยชน์เท่านั้น ซึ่ง MIC ได้กำหนดจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ 35%

ตารางแสดงเงินทุนขั้นต่ำของนักลงทุนต่างชาติ (Minimun Foreign Capital)

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเภทการลงทุน	จำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำ
ภาคอุตสาหกรรรม	500,000
ภาคบริการ	300,000

ที่มา : Myanmar Investment Commission (MIC)

4.3.4 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

การยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก MIC

เอกสารและหลักฐานเพื่อขออนุมัติการลงทุนจาก MIC มีดังนี้

- Business Profile พร้อมเอกสารแสดงความน่าเชื่อถือทางการเงินของบริษัท
- Bank Reference เพื่อรับรองฐานะทางการเงินของนักลงทุน/บริษัท
- รายละเอียดสำคัญของโครงการลงทุน เช่น
    - คาดประมาณกำไรสุทธิประจำปี และรวมทั้งรายจ่ายและรายได้ประจำปี
    - บัญชีประจำปีของเงินหมุนเวียนในภาคการผลิตและภาคการบริการ
    - ประมาณการรายได้เงินตราต่างประเทศประจำปี
    - ระยะเวลาของการคืนทุน
    - คาดประมาณอัตราการจ้างแรงงาน
    - คาดประมาณการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติจากการลงทุน
    - ปัจจัยการตลาดในประเทศและต่างประเทศ
    - ความต้องการสินค้าสำหรับตลาดภายในประเทศ
    - คาดประมาณการเงินออมในสกุลเงินตราต่างประเทศ

กรณีที่เป็นโครงการของการลงทุนต่างชาติร้อยละ 100 จะต้องแนบร่างสัญญาดำเนินการจากองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ๆ

กรณีเป็นโครงการร่วมทุน จะต้องแนบร่างสัญญาระหว่างนักลงทุนต่างชาติ และนักลงทุนเอกชนท้องถิ่น

กรณีเป็นโครงการที่มีการเช่าที่ดิน จะต้องแนบร่างข้อตกลงการเช่าที่ดินนั้นด้วย

กรณีกิจการร่วมทุนในรูปแบบบริษัทจำกัด จะต้องแนบร่าง Memorandum and Articles of Association

MIC จะนำข้อมูลที่ได้ส่งต่อให้ FIC เพื่อให้เป็นผู้พิจารณาโครงการลงทุนในเบื้องต้น โดย FIC มีเงื่อนไขในการพิจารณาอนุมัติ อาทิ

- ต้องเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกหรือการพัฒนาทรัพยากรที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากหรือเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง หรือเป็นการผลิตหรือบริการที่ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานมาก หรือเป็นโครงการประหยัดพลังงาน โดยโครงการลงทุนเหล่านี้ต้องมีส่วนช่วยในการพัฒนาท้องถิ่น

- สำหรับธุรกิจประเภทการค้า ทั้งการค้าภายในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ จะต้องขออนุญาตจากกระทรวงการค้าของเมียนมาร์ด้วย

- บริษัทต่างชาติจะต้องทำประกันภัยกับ Myanmar Insurance Corporation ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเมียนมาร์ ส่วนการใช้บริการธนาคารจะต้องใช้กับธนาคารที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น

- หากมีการจ้างคนงานที่เป็นชาวต่างชาติหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นคนต่างชาติ จะต้องขออนุมัติจาก FIC ก่อน

- อื่นๆ เช่น การคาดการณ์ผลกำไรประจำปี การคาดการณ์รายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ระยะเวลาของการคืนทุน โอกาสของการเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวเมียนมาร์ สถานการณ์ทางด้านตลาดทั้งภายในและต่างประเทศของสินค้าประเภทนั้นๆ ข้อกำหนดการบริโภคสินค้าสหภาพเมียนมาร์ฐานะการเงินของผู้ลงทุน ฯลฯ

4.3.5 การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ซึ่งรูปแบบขององค์กรธุรกิจมี ดังนี้

1. กิจการเจ้าของคนเดียว การดำเนินกิจการโดยผู้เป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียวไม่จำเป็นต้องยื่นขอจดทะเบียน

2. ธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้ประกอบการรับผิดชอบตามข้อตกลงในการก่อตั้งห้างหุ้นส่วน จำกัด ซึ่งมีจำนวนของผู้ถือหุ้นไม่เกินกว่า 20 คน ตามกฎหมาย Partnership's Act of 1932 ห้างหุ้นส่วนอาจจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้

3. บริษัท จำกัด ซึ่งมีดำเนินธุรกิจลักษณะตัวแทน

- บริษัทต่างชาติสามารถแต่งตั้งบุคคลหรือผู้ประกอบการเป็นตัวแทนธุรกิจในเมียนมาร์ได้โดยตัวแทนจะต้องจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ของเมียนมาร์

- การตั้งบริษัทหรือสำนักงานสาขา บริษัทต่างชาติหรือสำนักงานสาขาที่ตั้งในเมียนมาร์จะต้องขออนุญาตทำการค้า (Permit to Trade) จากกระทรวงการวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติก่อนจดทะเบียนบริษัทกับ

'บริษัทต่างชาติสามารถแต่งตั้งบุคคลหรือผู้ประกอบการเป็นตัวแทนธุรกิจในเมียนมาร์ได้โดยตัวแทนจะต้องจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ของเมียนมาร์'

สำนักงานจดทะเบียนโดยทั่วไป บริษัท จำกัด ในเมียนมาร์ไม่มีกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ แต่บริษัทของชาวต่างชาติและสาขาของบริษัทต่างชาติต้องมีเงินลงทุนขั้นต่ำ

4.3.6 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

เมียนมาร์ประกาศใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (The Union of Myanmar Foreign Investment Law : FIL) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศและดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในเมียนมาร์เพิ่มมากขึ้น โดยรัฐบาลของเมียนมาร์ได้ให้สิทธิประโยชน์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่นักลงทุนต่างชาติมากมาย ดังนี้

สิทธิประโยชน์ด้านภาษี อาทิ

1. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday) ในช่วง 3 ปีแรก นับจากปีที่เริ่มดำเนินการ

2. ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้ จากการนำผลกำไรกลับไปลงทุนใหม่ภายในระยะเวลา 1 ปี

3. ธุรกิจส่งออกจะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้ 50% ของผลกำไรที่ได้จากการส่งออก

4. ได้รับสิทธิในการหักค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) ออกจากการคำนวณรายได้พึงประเมิน

5. ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีนำเข้าหรือภาษีท้องถิ่นอื่นๆ (Internal Taxes) หรือทั้ง 2 ประเภท ที่เก็บจากการนำเข้าเครื่องจักรและส่วนประกอบ อุปกรณ์ เครื่องมือ ชิ้นส่วนและวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการก่อสร้างโครงการ

6. ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีนำเข้าหรือภาษีท้องถิ่นอื่นๆ หรือทั้ง 2 ประเภท ที่เก็บจากการนำเข้าวัตถุดิบในช่วง 3 ปีแรก นับจากปีที่เริ่มดำเนินการ

7. ทางการเมียนมาร์ให้สิทธิชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของกิจการภายใน Mingaladon Industrial Park (MIP) และอนุญาตให้ธุรกิจต่างชาติเช่าที่ดินใน MIP นานได้ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2591 โดยสามารถเช่าได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเช่าแบบ Full Time, Partial Team หรือเช่ารายปี ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักลงทุน

- เขตเศรษฐกิจสำคัญของเมียนมาร์

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ปี 2547 มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งหมด 18 แห่ง และในปี 2549 ได้เพิ่มเติมอีก 5 แห่ง รวมเป็น 23 เขตเศรษฐกิจพิเศษ รัฐบาลเริ่มจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นรอบกรุงย่างกุ้งก่อน แล้วจึงขยายไปสู่เมืองสำคัญอื่นๆ ทั่วประเทศ เขตเศรษฐกิจ Mingarlardon และ Thanlyin-Kyauttan เป็นเขตอุตสาหกรรมสำหรับนักลงทุนต่างชาติร่วมลงทุนกับรัฐบาลเป็นหลัก ส่วนเขต

เศรษฐกิจอุตสาหกรรมอื่นๆ มักเป็นการลงทุนวิสาหกิจขนาดย่อม และโรงงานขนาดย่อม ส่วนอุตสาหกรรมครัวเรือน มักพบตามที่อยู่อาศัยเขตตัวเมือง

ในเดือนตุลาคม ปี 2548 รัฐบาลได้ประกาศเขตอุตสาหกรรมชายแดนไทยกับเมียนมาร์ 3 เมือง เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า โดยมีสะพานเชื่อมทางรถไฟ ข้ามแม่น้ำสาละวินและเมืองเมียวดี ได้แก่

- เมืองผาอัน เมืองหลวงของรัฐกะเหรี่ยง และเป็นเมืองอุตสาหกรรมซีเมนต์ขนาดใหญ่
- เมืองเมาะละแหม่ง เมืองหลวงของรัฐมอญ
- เมืองมัณฑะเลย์ เป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการค้าทางตอนบนของประเทศในการกระจายสินค้าไปยังประเทศต่างๆ ได้แก่ จีน อินเดีย และบังกลาเทศ

เขตอุตสาหกรรมล่าสุด คือ เมือง Thilawa-Kyauktan ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำย่างกุ้ง หรือตอนใต้ของเมืองย่างกุ้ง นอกจากนั้นยังมีแผนที่จะสร้างเมืองวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่ปลอดมลพิษสำหรับนักลงทุนเอกชนในเมือง Pyinmana สรุปเขตอุตสาหกรรมทั้ง 23 แห่ง แบ่งตามภูมิภาคและจำแนกสินค้าหลักของแต่ละเขตอุตสาหกรรมได้ดังนี้

เขตย่างกุ้ง

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Hlaingthaya (ฝั่งตะวันตกของเมืองย่างกุ้ง)	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Shwepyitha (ฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือ)	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Shwepaukkan (ฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ)	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Mingaladon-Pyinmabin (ฝั่งตะวันออก)	สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร
Dagon Myothit (ฝั่งตะวันออกเฉียงใต้)	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Kmawby-Myaungdaka (40 กิโลเมตร ทางตอนเหนือของย่างกุ้ง)	อุตสาหกรรมหนัก เช่น โรงงานผลิตพลาสติก และโรงงานผลิตเหล็ก
Thanlyin (Syriam)-Kyauktan-Thilawa port	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)

เมียนมาร์ตอนกลาง

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Mandalay (ตอนใต้)	โรงซ่อมรถไฟ, ผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร, เครื่องดื่ม และโรงงานสบู่
Monywa	เครื่องยนต์ และสิ่งทอ
Kyaukse	เหมืองหินและเหมืองแร่ โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ และอิฐ โรงงานผลิตจักรยาน และรองเท้า
Myingyan	โรงงานสิ่งทอ
Pakkoku	โรงงานบุหรี่, สิ่งทอ และเครื่องจักร

รัฐฉาน

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Taunggyi (เมืองหลวงของรัฐฉาน)	อุตสาหกรรมหนัก

รัฐอะระกาน

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Sittwe (เมืองหลวงของรัฐ Rakhine)	ผลิตภัณฑ์จากปาล์ม,ประมง

ลุ่มน้ำอิระวดี

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Pray	เครื่องนุ่งห่มทำจากผ้าฝ้าย,ผ้าไหม
Hinthada	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Myaungmya	(ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัด)
Pathein	หัตถกรรมการทำร่ม, ท่าเรือขนส่งสินค้า
Pegu / Bago	โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจท่องเที่ยว
Meikthila	ธุรกิจท่องเที่ยว หัตถกรรม
Yenangyaung-Chauk	น้ำมันปิโตรเลียม

ชายแดนไทย-เมียนมาร์ และชายฝั่งเขตตะนาวศรี

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	อุตสาหกรรมที่โดดเด่น
Moulemein/Maulamyine	ผลไม้เขตร้อน, การท่องเที่ยว
Mergui/Myeik/Myaik	ผลิตภัณฑ์ด้านประมง

ที่มา : boi, Lubeight, Guy (nd.) Industrial Zones in Burma and Burmese Labour in Thailand. http://www.indochinaexplorer.com/myanmar.php?viewmode=city&id=MY-001

หมายเหตุ : นักลงทุนที่สนใจสามารถหารายละเอียดและกฎเกณฑ์ต่างๆ เพิ่มเติมได้ที่สำนักงานส่งเสริมการลงทุนเมียนมาร์ (MIC) หรือ www.myanmar.com/govt/trade/inv.htm

4.4 ต้นทุนในการจัดตั้งธุรกิจ

(**หมายเหตุ :** ต้นทุนในการจัดตั้งธุรกิจอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะเศรษฐกิจ ความผันผวนของค่าเงิน ดังนั้นสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างต่อเนื่องได้ที่ http://www.dica.gov.mm/fr.htm)

กระทรวงต่างประเทศของเมียนมาร์ได้จัดทำค่าใช้จ่ายการทำธุรกิจในเมียนมาร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่สนใจที่จะลงทุนในเมียนมาร์ได้ทราบถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการลงทุนทำธุรกิจและสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปประเมินเพื่อการที่จะตัดสินใจลงทุนในเมียนมาร์ อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้วางแผน ตั้งงบประมาณหรือพัฒนากลยุทธ์ต่างๆ อนึ่ง มูลค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจที่ได้เสนอในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่น่าเชื่อถือได้อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเหล่านี้อาจผันแปรไปตามปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามการเจรจาต่อรองของนักลงทุนเอง

ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในการลงทุนทำธุรกิจ

1.) การเดินทางเข้าเมียนมาร์ บุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศเมียนมาร์สามารถขอวีซ่า (Visa) ได้ที่สถานทูตหรือสถานกงสุลของเมียนมาร์ในประเทศนั้นๆ โดยวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวจะพำนักอยู่ในเมียนมาร์ได้ 28 วัน วีซ่าสำหรับนักธุรกิจพำนักอยู่ในเมียนมาร์ได้ 28 วัน ส่วน Entry Visa จะพำนักอยู่ได้ 4 สัปดาห์ สำหรับผู้ที่ทำธุรกิจในเมียนมาร์สามารถขอวีซ่าแบบเข้าออกประเทศได้หลายครั้ง โดยจะต้องยื่นเรื่องขอ Stay Permit ต่อทางการเมียนมาร์ ซึ่งอาจอยู่ได้นานถึง 1 ปี โดยคณะกรรมการลงทุนฝ่ายต่างประเทศหรือกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้ออกให้ ค่าธรรมเนียมในการเดินทางเข้าประเทศเมียนมาร์มีรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าประเทศเมียนมาร์

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเภท	ค่าธรรมเนียม
นักท่องเที่ยว (Tourist Visa) ขอวีซ่าผ่านสถานทูตเมียนมาร์ในประเทศต่าง ๆ	25-30
นักธุรกิจ (Business Visa) ขอวีซ่าผ่านสถานทูตเมียนมาร์ในประเทศต่าง ๆ	36
Re-Entry Visa	54
Multiple Entry Visa	180
Work Permit	5 Foreign Exchange Certificate (FEC) + 1,100 จ๊าต

ที่มา : http://www.boi.go.th

2.) ค่าภาษีสนามบิน ไม่มี

3.) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำการค้า (Permit to Trade) เมื่อนักลงทุนต่างชาติที่ได้ยื่นเอกสารคำร้องขอลงทุนพร้อมกับรายละเอียดของโครงการ และ MIC ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบ และออกใบอนุญาตลงทุนให้ จากนั้นผู้ลงทุนจะต้องนำใบอนุญาตไปขอ Permit to Trade จาก Companies Registration Office ภายใต้กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจและวางแผนแห่งชาติ (Ministry of National Planning and Economic Deployment) ซึ่งค่าธรรมเนียมในการขอใบอนุญาตทำการค้า มีรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงค่าธรรมเนียมในการขอใบอนุญาตทำการค้า

หน่วย : จ๊าต

ค่าใช้จ่าย	ค่าธรรมเนียม
ค่าอากรแสตมป์	25
ค่าธรรมเนียมการขอใบอนุญาตทำการค้า	500-1,000

ที่มา : Myanmar Investment Commission (MIC)

หมายเหตุ : ผู้ลงทุนต้องนำเงินมาเทียบเท่ากับ 50% ของเงินลงทุนที่คณะกรรมการกำหนดเข้าเมียนมาร์ภายใน 30 วัน แต่อาจผ่อนผันได้ 1 ปี (หลังจากได้รับใบอนุญาตทำการค้า)

5.) ค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมและค่าเช่าอาคารสำนักงาน ภายใต้กฎหมายการจดทะเบียนการถ่ายโอนอสังหาริมทรัพย์ (Transfer of Immovable Property Registration Law 1987) ของเมียนมาร์นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดินได้ แต่สามารถเช่าพื้นที่ดำเนินการระยะยาวได้จากรัฐบาลเมียนมาร์ (อาจเช่าได้นานถึง 30 ปี) เพื่อใช้ในการลงทุน ทั้งนี้จะมีการทบทวนค่าเช่าที่ดินทุก 5 ปี หลัง โดยระยะเวลาในการเช่าอาจยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของรัฐบาลเมียนมาร์เป็นสำคัญโดยมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงอัตราค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าสำนักงานและอื่นๆ

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่ดิน	อัตรา (ดอลลาร์สหรัฐฯ : ตารางเมตร)
ราคาซื้อที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม	ไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติและบริษัทต่างชาติซื้อที่ดิน
ราคาเช่าที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม	
- เขตอุตสาหกรรมท้องถิ่น (กระทรวงแรงงาน)	0.25
- เขตอุตสาหกรรม Mingaladon (ร่วมทุนระหว่างบริษัทญี่ปุ่นและกระทรวงแรงงาน)	0.33
ค่าเช่าสำนักงาน	
- International Business Center (Pyay Road)	10
- Sakura Tower (กลางเมือง)	15
- Trades Hotel	18
ค่าเช่าโรงงาน	
- เขตกรุงย่างกุ้ง	0.6 - 14
- นอกกรุงย่างกุ้ง	0.2 - 2.3

ที่มา : โครงการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชาและเมียนมาร์ สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อ้างถึงใน http://www.boi.go.th

6.) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณูปโภค คือ ค่าใช้จ่ายทางด้านไฟฟ้า ค่าน้ำ โทรคมนาคม ค่าขนส่ง ค่าแก๊ส และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

6.1) ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำ ขึ้นอยู่กับประเภทการใช้ โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงอัตราค่าไฟฟ้าและน้ำในเมียนมาร์

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเภทการใช้	ราคา
1) ค่าไฟฟ้า (อัตราต่อกิโลวัตต์)	
- ค่าไฟฟ้าสำหรับการประกอบธุรกิจ	0.049-0.056
- ค่าไฟฟ้าทั่วไป	0.08
2) ค่าน้ำ (อัตราต่อลูกบาศก์เมตร)	
- ค่าน้ำสำหรับการประกอบธุรกิจ	0.88
- ค่าน้ำทั่วไป	0.44

ที่มา : โครงการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชาและเมียนมาร์ สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อ้างถึงใน http://www.boi.go.th

6.2) ค่าโทรศัพท์ อัตราขึ้นอยู่กับเครือข่ายและประเทศปลายทาง

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการนำเข้าและสินค้าที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการนำเข้า (Import License Fee) กระทรวงพาณิชย์เมียนมาร์จะคิดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการนำเข้าในอัตราส่วนของราคานำเข้า โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงค่าธรรมเนียมในการอนุญาตนำเข้าสินค้า

หน่วย : จ๊าต

ไม่เกิน 10,000	250
10,001 - 25,000	625
25,001 - 50,000	1,250
50,001 - 100,000	2,500
100,001 - 200,000	5,000
200,001 - 400,000	10,000
400,001 - 1,000,000	20,000
1,000,001 ขึ้นไป	50,000

หมายเหตุ : ผู้นำเข้าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการนำเข้าภายใน 21 วัน นับจากวันที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้า

สินค้านำเข้าที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการนำเข้า มีดังนี้

1. สินค้านำเข้าโดยองค์กรที่ดำเนินธุรกิจในเมียนมาร์ภายใต้กฎหมายการลงทุนประเทศเมียนมาร์ มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อธุรกิจ ได้แก่

- เครื่องจักร เครื่องมือ ส่วนประกอบของเครื่องจักร ชิ้นส่วนอะไหล่และวัสดุที่ใช้ทางธุรกิจที่มีความจำเป็นต้องใช้สำหรับการก่อสร้าง โดยนำเข้ามาในฐานะทุนของต่างประเทศที่ระบุโดยคณะกรรมการลงทุนเมียนมาร์ (MIC)

- วัตถุดิบและวัสดุที่ใช้สำหรับการบรรจุภัณฑ์ (สำหรับช่วง 3 ปีแรกเท่านั้น) ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์สำหรับใช้ร่วมในการก่อสร้างเพื่อการผลิตและส่งออกให้สมบูรณ์

2. สินค้าที่นำเข้าโดยหน่วยงานของรัฐ

- สินค้าที่นำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ใช้ในราชการของรัฐ

- สินค้าทุนที่นำเข้าภายใต้โครงการลงทุนประจำปี

- รถยนต์ใหม่ใช้เพื่อธุรกิจที่นำเข้าโดยระบบฝากและขายในประเทศเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ โดยผ่านหน่วยงาน Vehicle, Machinery and EquipmentTrading Inspection and Agency Services Co., Ltd./Myanmar Motor Limited ให้กับหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจภายใต้การส่งเสริมการลงทุน นอกจากนี้ ยังมีสินค้าที่นำเข้าโดยบริษัทน้ำมันที่ดำเนินธุรกิจภายใต้ข้อตกลงร่วมกับ Myanmar Oil and Enterprise และสินค้าที่นำเข้าโดยคณะทูตานุทูต

- ผลิตภัณฑ์ยาและวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตยาที่นำเข้าโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจของรัฐหรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า/ส่งออกเพื่อใช้ในการสนับสนุน และปรับปรุงการสาธารณสุขหรือสวัสดิการของประชาชนที่รับการรักษาทางการแพทย์

- ปุ๋ยหรือเครื่องมือการเกษตรและยาฆ่าแมลง ที่ใช้เพื่อการพัฒนาภาคการเกษตร ซึ่งนำเข้าโดยหน่วยงานวิสาหกิจของรัฐหรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า/ส่งออก

- สินค้าผ่านแดน การนำเข้าสินค้าไปสู่ประเทศที่ 3 โดยใช้เมียนมาร์เป็นตัวกลางในการผ่านสินค้า ผู้ส่งออกจะต้องจ่ายค่าคอมมิสชั่น 5% ให้ผู้นำเข้าประเทศเมียนมาร์ และจ่าย 2.5% บวกเพิ่ม 5% ให้กรมศุลกากรเมียนมาร์ สินค้าผ่านแดนส่วนใหญ่ ได้แก่ ยานพาหนะและอุปกรณ์

4.5 โอกาสและข้อจำกัดในการลงทุน

โอกาสการลงทุนในเมียนมาร์

- เมียนมาร์เป็นตลาดใหญ่ในการรองรับสินค้าไทย
- มีนโยบายส่งเสริมการลงทุน
- สภาพภูมิประเทศและอากาศคล้ายประเทศไทย ดังนั้น สินค้าไทยจึงเข้ากับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเมียนมาร์ เช่น เสื้อผ้า อาหาร และของใช้อุปโภคต่างๆ
- ค่าจ้างแรงงานต่ำ
- มีการแข่งขันจากประเทศตะวันตกระดับต่ำ ทั้งนี้ เนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมือง จึงเป็นโอกาสที่ดีของไทยในการยึดครองตลาด และมีคู่แข่งน้อย คู่แข่งสำคัญคือ จีน มาเลเซีย เป็นต้น
- ประเทศไทยได้เปรียบด้านต้นทุนการขนส่งจากไทยไปเมียนมาร์ ซึ่งมีต้นทุนขนส่งต่ำกว่าประเทศอื่นๆ

> ‘มีการแข่งขันจากประเทศตะวันตกระดับต่ำ ทั้งนี้ เนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมือง จึงเป็นโอกาสที่ดีของไทยในการยึดครองตลาด และมีคู่แข่งน้อย คู่แข่งสำคัญคือ จีน มาเลเซีย เป็นต้น’

ข้อจำกัดในการลงทุน

- การลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมาร์ ยังอยู่ในระดับต่ำ จึงทำให้ขาดความสัมพันธ์หรือพึ่งพากันระหว่างอุตสาหกรรมแต่ละสาขา
- ขาดข้อมูลจากภาครัฐเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจการลงทุน
- ประชากรมีจำนวนมาก แต่กำลังการซื้อต่ำ
- สินค้าที่ผลิตในเมียนมาร์ ถูกกีดกันทางการค้าเมื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

- การลงทุนในเมียนมาร์จำเป็นต้องมีเครือข่าย และความสัมพันธ์ทุกระดับชั้น
- ไม่เป็นการลงทุนที่ฉาบฉวย ควรเป็นการลงทุนระยะยาว และจะต้องสร้างโอกาสและกระจายรายได้กลับคืนเมียนมาร์ด้วย
- พิจารณาสังคม ประชาชน และวัฒนธรรมในเมืองนั้นๆ มีการร่วมมือหรือส่งเสริมต่อคนต่างชาติหรือนักลงทุนต่างชาติอย่างไร
- พิจารณาเกี่ยวกับต้นทุนทางตรงและทางอ้อมอื่นๆ ได้แก่ ค่าแรงงานแฝง ค่าเบี้ยใบ้รายทาง และภาษีท้องถิ่นอื่น ๆ
- พิจารณาต้นทุนโลจิสติกส์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะบางเมืองมีระบบผูกขาดผู้ให้บริการขนส่ง

4.6 ระบบภาษีอากร

ระบบภาษีที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนของต่างชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1.) ภาษีการค้า (Commercial Tax) ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจและประเภทของรายได้ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงอัตราภาษีการค้า

ประเภทธุรกิจ	อัตราภาษี ร้อยละของรายได้/ ค่าบริการ)
สินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน	ได้รับการยกเว้น
สินค้าทั่วไปที่ผลิตในประเทศ	0.5 - 2.5
สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น บุหรี่ เหล้า หยก อัญมณี น้ำมันเชื้อเพลิง ไข่มุก เป็นต้น	3 - 20
ธุรกิจบริการต่างๆ เช่น รถไฟ โรงแรม และธุรกิจการค้า เป็นต้น	5
ธุรกิจค้าส่ง และค้าปลีก	5
รายได้จากค่าโดยสารในการประกอบการขนส่งผู้โดยสาร	8
รายได้จากธุรกิจโรงแรม ภัตตาคาร การให้เช่าห้องพัก	10
รายได้จากธุรกิจบันเทิง	15
รายได้จากธุรกิจการจัดฉายภาพยนตร์	30
ผู้ใช้บริการโรงแรมและภัตตาคารในเมียนมาร์ ต้องเสียภาษีผู้ใช้บริการที่หักไว้สำหรับจ่ายรัฐบาล	10

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

2.) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ตารางแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ประเภท	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในเมียนมาร์ (Resident Foreigner) คือชาวต่างชาติที่ เข้าไปทำงานในเมียนมาร์ตั้งแต่ 183 วันขึ้นไป เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราคงที่	
• บุคคลที่ทำงานกับบริษัทที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุนจาก MIC	10 ของเงินได้
• บุคคลที่ทำงานกับบริษัทที่ไม่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุนจาก MIC	15 ของเงินได้
ชาวต่างชาติที่มิได้มีถิ่นพำนักในเมียนมาร์ (Non-resident Foreigner) คือชาวต่างชาติที่เข้ามา ทำงานในเมียนมาร์ไม่ถึง 183 วัน	35 ของเงินได้

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง อ้างถึงใน http://www.boi.go.th

สำหรับภาษีเงินได้สำหรับบุคคล ผู้มีเงินได้สามารถหักค่าลดหย่อนได้ 20% ของเงินได้ แต่สูงสุดไม่เกิน 6,000 จ๊าต คู่สมรสหักลดหย่อนได้ 2,500 จ๊าต ส่วนบุตรที่อายุไม่เกิน 18 ปี และยังไม่ได้สมรส หักลดหย่อนได้ 500-1,000 จ๊าต (ขึ้นอยู่กับอายุของบุตร)

3.) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

อัตราขึ้นอยู่กับการจดทะเบียนในหรือนอกประเทศ

ตารางแสดงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภท	อัตราภาษี (ร้อยละของเงินได้สุทธิ)
บริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนในเมียนมาร์ (Resident Foreigner)	30
บริษัทต่างชาติที่ไม่ได้จดทะเบียนในเมียนมาร์ (Non-resident Foreigner) แต่ได้เข้าไปเปิดสาขาในเมียนมาร์ เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลขั้นต่ำ สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก MIC จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 ปี นับจากปีแรกที่เริ่มดำเนินการและอาจขอขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีได้เป็นกรณีๆ ไป ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของ MIC	35

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง อ้างถึงใน http://www.boi.go.th

4.) ภาษีนำเข้า

ตารางแสดงอัตราภาษีนำเข้า

ประเภท	อัตราภาษี (ร้อยละของมูลค่าสินค้านำเข้า)
สินค้าทุกประเภท (ยกเว้นสินค้าคอมพิวเตอร์ ปุ๋ย และเวชภัณฑ์ ฯลฯ)	25
สิ่งทอ	5 - 300
เครื่องจักรและอุปกรณ์	15 - 200
อุปกรณ์ในการขนส่ง	5 - 300
สินค้าอุปโภคบริโภค	50 - 200
สัตว์ที่มีชีวิต พืช และต้นไม้	ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า
ขนสัตว์ เครื่องบิน	0.5
แก้ว ผลิตภัณฑ์จากแก้ว	7.5
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเครื่องยนต์ขนาดตั้งแต่ 3,000 CC.	40

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

หมายเหตุ : อัตราภาษีเฉลี่ยของมูลค่าสินค้านำเข้ารวมค่าประกันและค่าระวาง (Cost Insurance Freight Price: C.I.F)

5.) ภาษีส่งออก (Export Duty) สำหรับผู้ที่จะทำการส่งออกจะเป็นรัฐบาลเมียนมาร์และตัวแทน หรือองค์กรของรัฐบาลเมียนมาร์เท่านั้น

สำหรับภาษีส่งออกที่เรียกเก็บจากสินค้าตามรายการ มี 5 ประเภท รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงอัตราภาษีส่งออก

ประเภท	อัตราภาษี
แป้ง แป้งข้าวเจ้า	10 จ๊าต ต่อเมตริกตัน
รำข้าว	10 จ๊าต ต่อเมตริกตัน
กากน้ำมันพืช	5% ของมูลค่าส่งออก
ธัญพืช	5% ของมูลค่าส่งออก
ไม้ไผ่ หนังสัตว์	5% และ 10% ของมูลค่าส่งออก

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

6.) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย

ชาวต่างชาติที่ทำธุรกิจในเมียนมาร์ จะเสียภาษีดังกล่าวโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ที่พำนักในเมียนมาร์กับผู้ที่มิได้พำนักในเมียนมาร์ โดยจะเสียในอัตราดังนี้

- ภาษีดอกเบี้ยผู้พำนักเสีย 15% ไม่พำนักเสีย 20%
- ภาษีจากการได้รับใบอนุญาตต่างๆ ผู้พำนักเสีย 15% ผู้ไม่พำนักเสีย 20%
- ค่าธรรมเนียมการทำสัญญากับรัฐบาล ผู้พำนักเสีย 4% ผู้ไม่พำนักเสีย 3.5%
- กรณีที่เงินปันผล กำไรของกิจการสาขาและส่วนแบ่งกำไรที่ได้รับการหักภาษีแล้ว ไม่ต้องชำระภาษี ณ ที่จ่ายอีก

4.7 หลักเกณฑ์การจัดการด้านรายได้และการนำเงินรายได้กลับประเทศ

โดยภายใต้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) ของเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและดูแลของคณะกรรมาธิการส่งเสริมการลงทุนของเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission : MIC) มีหลักประกันและการคุ้มครอง ดังนี้

1. อนุญาตให้นำเงินตราต่างประเทศเข้า-ออกได้
2. อนุญาตให้ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในเมียนมาร์ส่งเงินกลับได้หลังจากหักภาษีเงินได้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เรียบร้อยแล้ว

4.8 อื่นๆ

- กฎหมายแรงงานและอัตราค่าแรง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานชาวเมียนมาร์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการจ้างงานปี 2502 (the Employment Registration Act 1959) และพระราชบัญญัติประกันสังคมปี 2497 (the Social Security Act 1954) สรุปได้ดังตาราง

ตารางแสดง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานชาวเมียนมาร์

พระราชบัญญัติ	ระเบียบการ
พระราชบัญญัติการจ้างงานปี 2502 (the Employment Registration Act 1959)	
ชั่วโมงการทำงาน	1. โดยทั่วไป 8 ชั่วโมงต่อวัน 2. บริษัท/ศูนย์การค้า/โรงงาน 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3. อุตสาหกรรมเหมืองแร่และขุดเจาะน้ำมัน 44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 4. การทำเหมืองแร่ในอุโมงค์ใต้ดิน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 5. เวลาทำงานราชการ 9.30-16.30 น. จันทร์-ศุกร์
วันลาพักร้อน/ต่อปี (ได้รับค่าจ้าง)	1. วันลาพักร้อน 6 วันต่อปี (สำหรับพนักงาน) 2. 30 วันต่อปี (สำหรับผู้บริหารระดับสูง) 3. 20 วันต่อปี (สำหรับผู้บริหารระดับกลาง) 4. 10 วันต่อปี (สำหรับผู้บริหารระดับต้น)
วัดหยุดราชการ (ได้รับค่าจ้าง)	1. 21 วัน/ปี
วันหยุดลาคลอด (ได้รับค่าจ้าง)	1. ก่อนคลอด ลาพักได้ 45 วัน 2. หลังคลอด ลาพักได้ 45 วัน
พระราชบัญญัติประกันสังคมปี 2497 (the Social Security Act 1954)	
ค่าจ้าง	1. พนักงานโรงงาน ขั้นต่ำ 2,000-3,000 จ๊าต ต่อเดือน (ขึ้นอยู่กับความชำนาญ)
บริษัทเอกชนที่มีพนักงานตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	1. ร่วมจ่ายค่าประกันสังคมจากเงินเดือนประจำร้อยละ 2 ให้แก่กองทุนประกันสังคม
สิทธิประโยชน์	1. ได้รับการตรวจสุขภาพและยารักษาโรคฟรี 2. เงินสงเคราะห์ค่ารักษาพยาบาล 3. เงินสงเคราะห์การคลอดบุตร 4. เงินช่วยเหลืองานฌาปนกิจ 5. เงินสงเคราะห์ผู้พิการชั่วคราวและตลอดชีพ 6. เงินบำนาญ

ที่มา : http://www.boi.go.th

5.ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นในการลงทุน

5.1 ข้อควรคำนึงเมื่อมีการลงทุนในเมียนมาร์

1. การดำเนินการลงทุนในเมียนมาร์ : แม้ว่าประเทศเมียนมาร์จะอนุญาตให้มีการลงทุนในประเทศโดยนักลงทุนชาวต่างชาติได้ก็ตาม แต่นักลงทุนพึงตระหนักว่า การปกครองในประเทศเมียนมาร์ยังคงอยู่ในระบบเผด็จการ (แม้ว่าทางการจะระบุว่ามีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยแล้วก็ตาม) ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงอำนาจบางอย่างซึ่งสามารถมีอิทธิพลเหนือกิจกรรมของการลงทุนได้ ดังนั้น จะเป็นการดีอย่างยิ่งที่นักลงทุนควรจะร่วมทุนกับนักลงทุนชาวเมียนมาร์ และ/หรือผู้มีอำนาจทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจด้านเสถียรภาพของการดำเนินธุรกิจในประเทศ

2. การจ้างงานและระบบสวัสดิการของแรงงาน : ค่าจ้างแรงงานในประเทศเมียนมาร์มีราคาถูกเมื่อเทียบกับค่าจ้างในประเทศไทย นักลงทุนชาวไทยควรคำนึงถึงการให้ค่าจ้างในระดับที่เหมาะสมรวมทั้งการจัดสวัสดิการให้กับแรงงานท้องถิ่นเหล่านั้น ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบการจ่ายค่าจ้างและสวัสดิการให้กับแรงงานของโรงงานที่มีเจ้าของเป็นชาวเมียนมาร์

3. มาตรฐานของระบบสาธารณูปโภค : ระบบสาธารณูปโภคของประเทศเมียนมาร์ ยังไม่ได้มาตรฐานดังเช่นประเทศที่กำลังพัฒนาหรือประเทศที่พัฒนาแล้วอื่นๆ นักลงทุนควรตระหนักถึงอุปสรรคดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลต่อการวางแผนในการผลิต การขนส่ง รวมทั้งการจัดจำหน่าย เป็นต้น

4. การให้ความสำคัญกับระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ : นักลงทุนควรตระหนักถึงกฎเกณฑ์ต่างๆที่ต้องปฏิบัติในขณะดำเนินการลงทุนในประเทศเมียนมาร์โดยต้องระมัดระวังในการละเว้นหรือขัดขืนการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์/ระเบียบปฏิบัติของทางการ เนื่องจากหากมีการฝ่าฝืนแล้วอาจได้รับโทษที่ร้ายแรงตามกฎหมายของเมียนมาร์

5. การให้ความเคารพต่อขนบธรรมเนียมประเพณี : ขนบธรรมเนียมและประเพณีเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องให้ความเคารพ ไม่ควรแสดงการดูหมิ่นและเหยียดหยามการปฏิบัติตัวของชาวเมียนมาร์ โดยเฉพาะแรงงานที่จ้างมาทำงาน นอกจากนี้ ควรศึกษาและเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเมียนมาร์อย่างละเอียด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนระหว่างชนชาติในขณะที่เข้ามาทำการลงทุน

5.2 ระบบการชำระเงิน

ระบบการชำระเงินของประเทศเมียนมาร์มีความแตกต่างจากประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้ ระบบการชำระเงินสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ 2 แบบ คือ

1. รูปแบบการเปิด Letter of Credit : รูปแบบนี้เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นที่นิยมในระหว่างผู้ประกอบธุรกิจต่างชาติกับนักธุรกิจชาวเมียนมาร์ กล่าวคือการเปิด letter of credit จากธนาคารในประเทศเมียนมาร์และจากธนาคารในประเทศผู้ทำธุรกิจ อย่างไรก็ตาม การเปิด L/C ดังกล่าว ทางรัฐบาลประเทศเมียนมาร์มีการจำกัดให้มีการเปิดได้เฉพาะธนาคารที่รัฐบาลเมียนมาร์เป็นผู้กำหนดเท่านั้น กล่าวคือ ธนาคาร Myanmar-Investment and Commercial-Bank และธนาคาร Myanmar Foreign Trade Bank โดยธนาคารเหล่านี้มีรัฐบาลเป็นเจ้าของนั่นเอง ซึ่งในปัจจุบันทางการเมียนมาร์ไม่อนุญาตให้เปิดสาขาของธนาคารต่างชาติเพื่อดำเนินธุรกรรมการเงินภายในประเทศ โดยอนุญาตให้ดำเนินงานด้านการประสานงานได้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบการเคลื่อนย้ายเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศ โดยมาตรการนี้เกี่ยวเนื่องมาจากกฎระเบียบของนโยบายนำเข้าเมื่อมีการส่งออก

‘ปัจจุบันทางการเมียนมาร์ไม่อนุญาตให้เปิดสาขาของธนาคารต่างชาติเพื่อดำเนินธุรกรรมการเงินภายในประเทศ โดยอนุญาตให้ดำเนินงานด้านการประสานงานได้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบการเคลื่อนย้ายเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศ โดยมาตรการนี้เกี่ยวเนื่องมาจากกฎระเบียบของนโยบายนำเข้าเมื่อมีการส่งออก’

2. ระบบการชำระเงินแบบใช้สินเชื่อ : กล่าวคือ นักธุรกิจที่ทำธุรกิจกับชาวเมียนมาร์ จะยอมให้เครดิตกับนักธุรกิจชาวเมียนมาร์ก่อนเป็นระยะเวลานาน เพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักธุรกิจชาวเมียนมาร์ยังขาดสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้น ควรผ่อนผันการชำระเงินให้กับนักธุรกิจชาวเมียนมาร์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำการค้ากันต่อไป

5.3 ข้อแนะนำอื่นๆ ทั่วไป

ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการลงทุนในตลาดเมียนมาร์

1. สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการทำการค้าและการลงทุนในตลาดเมียนมาร์ข้อมูลที่ถูกต้องหาได้ยากและเป็นข้อมูลที่อยู่กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ และไม่ได้จัดทำให้รูปแบบเอกสารเพื่อการเผยแพร่ หากผู้ใดมีความสามารถที่จะนำข้อมูลดังกล่าวออกมา แต่ก็ไม่สามารถเผยแพร่เป็นเอกสารได้จะสามารถทำได้เพียงการบอกเล่า ยกตัวอย่างที่ทำให้เห็นความชัดเจนของ

ระบบการจัดเก็บข้อมูลของเมียนมาร์ เช่น ตัวเลขสถิติการค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์ ในแต่ละปี หากดูตัวเลขดังกล่าวจากประเทศไทยที่ส่งสินค้ามายังตลาดเมียนมาร์ ในปี 2553 จะมีมูลค่าประมาณ 2,730 ล้านเหรียญสหรัฐฯ แต่เมื่อดูรายงานมูลค่าการนำเข้าของทางการเมียนมาร์ จะพบว่ามีมูลค่าเพียง 384 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เท่านั้น สาเหตุที่มีจำนวนมีมูลค่าแตกต่างกัน เนื่องจากจำนวนมูลค่าการส่งออกจากไทยไปสู่เมียนมาร์ จะรวมมูลค่าสินค้าทุกหมวดหมู่ แต่สำหรับมูลค่าการนำเข้าของทางการเมียนมาร์ ไม่สามารถจัดเก็บมูลค่าสินค้าต้องห้าม 15 รายการได้ (ซึ่งปัจจุบัน สิงหาคม 2554 ทางการเมียนมาร์ได้ประกาศยกเลิกการห้ามนำเข้าสินค้าทั้ง 15 รายการแล้ว) เพราะว่าเป็นสินค้าห้ามนำเข้า จึงทำให้มูลค่าที่ปรากฏของทั้งสองฝ่ายมีความแตกต่างกัน

2. ข้อมูลที่ผู้ประกอบสามารถติดต่อได้จากหอการค้าเมียนมาร์ ณ กรุงย่างกุ้ง (The Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry = UMFCCI) อย่างไรก็ตาม เท่าที่ผ่านมา ข้อมูลที่ได้รับจากหอการค้าเมียนมาร์จะไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจได้ เนื่องจากระบบของเมียนมาร์ได้วางไว้ หากนักธุรกิจจากต่างชาติจะสามารถทำธุรกิจหรือการลงทุนในเมียนมาร์ ในทางปฏิบัติแล้วจะต้องร่วมมือกับคนท้องถิ่นเป็นสำคัญ

3. ระเบียบการลงทุนของเมียนมาร์ ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 100% แต่ในทางปฏิบัติจริงๆ แล้วกฎระเบียบที่ได้วางไว้จะทำให้เกิดข้อเสียเปรียบในการแข่งขันของนักลงทุนที่ถือหุ้นทั้ง 100% เนื่องจากความแตกต่างของการกำหนดค่าอัตราแลกเปลี่ยน และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันระหว่างคนท้องถิ่นกับคนต่างชาติ

6. คำถามที่ถามบ่อยเกี่ยวกับการค้าการลงทุน

1. พฤติกรรมการบริโภคของชาวเมียนมาร์ มีลักษณะเช่นใด?

ตอบ ชาวเมียนมาร์นำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ร้อยละ 70-80 ของแต่ละปี เมื่อเทียบกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ สินค้าหมวดเกษตรจะผลิตจาก ซีพี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 รวมถึงการทำฟาร์มไข่ไก่ อย่างไรก็ตาม เมียนมาร์จะวางนโยบายด้านเศรษฐกิจของประเทศโดยจะส่งเสริมภาคการผลิตภายใน ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อลดการนำเข้า แต่เมียนมาร์เองก็มีปัญหาคือ ศักยภาพการเรียนรู้ของเขาน้อยกว่าประเทศไทย เนื่องจากโดนคว่ำบาตรความช่วยเหลือที่ได้รับจากต่างชาติก็จะน้อย และอีกประเด็นคือ คนเมียนมาร์ยังนิยมสินค้านำเข้าอยู่ โดยเฉพาะการนำเข้าจากประเทศไทย นอกจากนี้คนเมียนมาร์มีความต้องการคุณภาพของสินค้าที่แตกต่างกัน

สำหรับกำลังซื้อในเมียนมาร์จะเห็นว่า เมียนมาร์มีประชากร 58 ล้านคน ถือได้ว่าเป็นตลาดใหญ่ ถ้านักธุรกิจเข้ามาทำธุรกิจอย่างถูกต้องตรงไปตรงมาก็สามารถอยู่ได้ เพราะประเทศไทยได้เปรียบกว่าประเทศอื่นในด้านที่มีพรมแดนติดกันระดับกำลังซื้อของคนในสังคมมีช่องว่างระหว่างคนจน และคนรวยมากพฤติกรรมของคนเมียนมาร์จะชอบทานอาหารนอกบ้าน ประเทศไทยเองก็ทำธุรกิจร้านอาหาร รวมทั้งโรงแรมในเมียนมาร์มีมากพอสมควร เช่น โรงแรม Chattrium มีธนาคารกรุงเทพเป็นผู้ร่วมถือหุ้น เป็นต้น ความต้องการสินค้าจากไทยจะแตกต่างกัน เช่น ถ้าเป็นเมืองย่างกุ้งจะต้องการสินค้าสำเร็จรูป ถ้าเป็นเมืองมัณฑะเลย์จะต้องการสินค้าพวกวัตถุดิบ นอกจากนี้เมื่อมองด้านกำลังซื้อจะพบว่า ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ผู้คนจะนิยมเข้ามาเดินเที่ยวในห้างสรรพสินค้ากันเป็นจำนวนมาก

หากมองด้านรายได้เข้าประเทศ พบว่าในจำนวนประเทศ 4 ประเทศ คือ ลาว เวียดนาม กัมพูชาและเมียนมาร์ จะพบว่ามีเพียงประเทศเมียนมาร์ที่สามารถมีรายได้ของตัวเองจากสินค้าประเภทวัตถุดิบ ก๊าซธรรมชาติ วัตถุดิบที่เป็นอัญมณี พลอย ป่าไม้ สัตว์น้ำ ดังนั้นในภาวะเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจประเทศเมียนมาร์จึงได้รับผลกระทบน้อยที่สุดเนื่องจากสินค้าที่ส่งออกเป็นสินค้าที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบที่จำเป็น

นอกจากนี้แล้ว การจับจ่ายใช้สอยในเมียนมาร์ แบ่งเป็น 2 ตลาด คือ 1.) พวกที่มีฐานะด้อยก็จะนิยมซื้อสินค้าเพื่ออุปโภคบริโภคที่ตลาดสด (wet market) 2.) คนที่มีฐานะดีก็จะไปที่ห้างสรรพสินค้าที่ราคาแพงกว่าที่ตลาดสด

สภาพทั่วไปของตลาดสดในเมียนมาร์

2. ต้องการทำการค้ากับเมียนมาร์ ต้องดำเนินการอย่างไร ?

ตอบ ผู้ที่สนใจจะทำธุรกิจในเมียนมาร์ ก่อนอื่นจะต้องทำเรื่องเพื่อขออนุญาตทำธุรกิจกับ Myanmar Investment Commission (MIC) โดยเขียนข้อเสนอโครงการลงทุนไปที่ MIC ให้พิจารณา ทั้งนี้เมียนมาร์มีระเบียบบังคับให้ทำการค้าแบบ Trade Balance คือ จะไม่มีการนำเข้า ถ้าไม่มีการส่งออก โดยภาษีที่นำเข้าและส่งออกจะเรียกเก็บร้อยละ 10 สำหรับการค้าชายแดนสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าแบบคละกันมีหลากหลาย ส่วนสินค้าที่ส่งเข้ามาทางเรือ (ท่าเรือ) ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าชนิดเดียวกันที่ส่งมาครั้งละจำนวนมากๆ

ระบบการค้าของประเทศเมียนมาร์ จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ

- ด้านการลงทุน (Investment) ตัวอย่างของธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในเมียนมาร์ เช่น บริษัท ซีพี ซึ่งทำธุรกิจมาถึง 15 ปีแล้ว นอกจากนี้ยังมีบริษัท ปตท. ที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในเมียนมาร์เช่นกัน นอกจากนี้ ยังมีการลงทุนประเภทซื้อมาขายไป (Trading) ปัจจุบันจำนวนการทำธุรกิจในเมียนมาร์ลดลงกว่าแต่ก่อนเพราะระเบียบการเข้ามาทำธุรกิจ Trading ของชาวต่างชาติแบบร้อยเปอร์เซ็นต์ จะมีขีดจำกัดในการแข่งขันการทำธุรกิจ เช่น นักลงทุนชาวต่างชาติ ต้องชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ในราคาต่างชาติในสกุลเงินดอลลาร์ เช่น ค่าตั๋วเครื่องบิน การโอนเงิน เป็นต้น แต่หากมีการร่วมลงทุนกันกับคนท้องถิ่น ระบบการเงินก็สามารถอยู่ในรูปแบบของเงินสกุลท้องถิ่นได้ (เงินจ๊าต)

- ด้านการทำ Trading Firm ใช้ระบบ balance sheet ถ้านำเข้าเท่าไร ก็ต้องส่งออกเท่านั้น ต้องขอใบอนุญาตนำเข้าก่อนจึงจะส่งออกได้ (ไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติทำธุรกิจ Trading Firm ยกเว้นร่วมลงทุนกับคนท้องถิ่น) อย่างไรก็ตาม นักธุรกิจส่วนใหญ่จะหาทางออกในลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งวิธีหนึ่งก็คือ โดยใช้การจับคู่กับบริษัทของเมียนมาร์ที่มีใบอนุญาตเพื่อการนำเข้าสินค้า

เส้นทางการขนส่งสินค้าระหว่างไทยกับเมียนมาร์ มี 2 เส้นทางคือ

1. ทางเรือ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 50 ของการค้าทั้งประเทศ

2. ทางบก จะเป็นการขนส่งสินค้าผ่านด่านที่อยู่ตามชายแดนต่างๆ ประมาณร้อยละ 50 เช่น ชายแดนที่ติดกับประเทศไทย ได้แก่ ด่านแม่สอด ด่านแม่สาย ด่านระนองและด่านสิงขร เป็นต้น

3. แนวโน้มการค้าการลงทุนของไทยในประเทศเมียนมาร์ เป็นอย่างไร?

ตอบ ถ้าเป็นการเปรียบเทียบกับตลาดอื่นๆ ทั่วโลก จะพบว่าโอกาสทางการค้าที่เมียนมาร์จะมีสูง เห็นได้จากสินค้าส่งออกของไทยที่ส่งออกมายังประเทศเมียนมาร์มีการขยายต่อเนื่องในแต่ละปีโดยเฉพาะสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคทุกประเภทจากไทย นอกจากนี้ แล้วประเทศเมียนมาร์มีประเทศไทยและสิงคโปร์เป็น Hub ซึ่งสิงคโปร์เป็นเพียงแค่ Trader เท่านั้น ถ้ารัฐบาลและเอกชนของเราตั้งใจทำการค้าจะทำให้มีรายได้มหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้เมียนมาร์ได้ย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่ เนปิดอว์ ซึ่งมองว่าเป็นการกระจายความเจริญภายในประเทศ จึงเป็นโอกาสดีที่นักธุรกิจไทยจะเข้ามาลงทุน

ขอแนะนำว่าการทำการค้ากับประเทศเมียนมาร์จะต้องคำนึงถึงการคบกันแบบตรงไปตรงมาเป็นพิเศษ ในขณะนี้ตามหลักการแล้วนักธุรกิจไทยยังไม่สะดวกที่จะทำการลงทุนกับประเทศเมียนมาร์ได้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน จะต้องอาศัยการร่วมทุนจากภาคเอกชนหรือภาครัฐบาลของประเทศเมียนมาร์ ดังนั้น จึงต้องพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมลงทุน หากมีความขัดแย้งกันถึงต้องขึ้นศาล เราจะมีโอกาสแพ้สูงมาก ระบบศาลของเมียนมาร์มีศาลอาญาและศาลแพ่งเป็นศาลเดียวกัน

ในเงินลงทุนจำนวนเท่ากัน การลงทุนในเมียนมาร์ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าประเทศอื่นๆ เพราะมีศักยภาพ ทรัพยากร แรงงาน และกำลังซื้อมีความมั่นคงในการทำธุรกิจ กฎระเบียบเขาก็ไม่เลือกปฏิบัติ เห็นตัวอย่างได้จากบริษัทซีพี และบริษัทอื่นๆ อีกหลายแห่งสามารถเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าหากตลาดไม่ดีจริงแล้วคงหนีไปจากตลาดนี้นานแล้วนอกจากนี้ในอนาคตอันใกล้

เมียนมาร์คงมีโอกาสได้รับการยกเลิกการ Sanction จากองค์การสหประชาชาติ ถึงตอนนั้นถนนการค้าจากทุกสายจะตรงมาที่ประเทศเมียนมาร์เป็นจำนวนมาก

4. การเข้ามาลงทุนในประเทศเมียนมาร์มีลักษณะที่ควรรู้ และน่าสนใจอย่างไร?

ตอบ การลงทุนในประเทศเมียนมาร์ส่วนใหญ่ต้องหาคู่ค้าที่เป็นนักธุรกิจท้องถิ่น จะเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในขณะนี้ เนื่องจากระเบียบการค้ารัฐบาลเมียนมาร์ต้องการให้นักธุรกิจท้องถิ่นสามารถทำธุรกิจแข่งขันกับคนต่างชาติได้ หากเป็นชาวต่างชาติที่ต้องการมาลงทุนทำธุรกิจเองโดยตรง เริ่มแรกจะต้องจดทะเบียนเงินทุนไม่น้อยกว่า 300,000 เหรียญ หรือ 500,000 (ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจ) นอกจากนั้น 25-30% ต้อง Transfer เงินมาเข้าระบบ โดยใช้มาตรฐานและกฎระเบียบของทางการ เช่น 1.) เมื่อก่อน 1 USD ได้ 5.6 จ๊าต แต่ถ้าในตลาดมืดได้ 1,000 จ๊าต 2.) การจดทะเบียนเป็นบริษัทต่างชาติ เวลาติดต่อกับทางการจะต้องชำระเป็นเงินสกุลดอลลาร์ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ภาษี เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวทำให้เกิดข้อเสียเปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ

ลักษณะของนักธุรกิจเมียนมาร์เป็นนักธุรกิจที่ซื่อสัตย์ เพราะหากมีการโกงเกิดขึ้นจะถูกลงโทษอย่างหนัก สำหรับนักลงทุนไทยในเมียนมาร์เคยมีมูลค่าการค้า อันดับ 1 แต่ปัจจุบันกลายเป็นประเทศสิงคโปร์ ถึงแม้ไทยจะได้เปรียบการค้ากับประเทศเมียนมาร์ในด้านของการเป็นประเทศชายแดน แต่ในอนาคตหลังจากที่เมียนมาร์เปิดประเทศ ข้อได้เปรียบดังกล่าวก็จะหมดไป ดังนั้น นักธุรกิจไทยมีความจำเป็นที่ต้องเข้ามาดูลู่ทางการค้าก่อนที่จะสายไป

‘ถึงแม้ไทยจะได้เปรียบการค้ากับประเทศเมียนมาร์ในด้านของการเป็นประเทศชายแดน แต่ในอนาคตหลังจากที่เมียนมาร์เปิดประเทศ ข้อได้เปรียบดังกล่าวก็จะหมดไป ดังนั้น นักธุรกิจไทยมีความจำเป็นที่ต้องเข้ามาดูลู่ทางการค้าก่อนที่จะสายไป’

ที่ผ่านมาการเข้ามาดูลู่ทางหรือการลงทุนการค้าของนักธุรกิจไทยมีข้อเสียคือ ไม่เข้ามาติดต่อหน่วยงานราชการก่อน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็แก้ไขอะไรไม่ได้แล้ว บางครั้งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวแล้วก็เข้ามาดูช่องทางการค้าด้วย แต่ส่วนใหญ่ที่เชื่อข้อมูลจากไกด์ซึ่งอาจได้ข้อมูลที่ไม่ค่อยจะตรงนัก จุดอ่อนอีกอย่างของนักลงทุนไทยคือ ไม่ใช่เจ้าของสินค้าเอง แต่เป็นนายหน้ามาสร้าง Connection แล้วไปหาผลประโยชน์อีกทีซึ่งปัจจุบันทำได้ลำบากแล้ว

ธุรกิจที่แนะนำให้มาลงทุน เช่น การก่อสร้าง โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก ธุรกิจการเกษตร เพราะรัฐบาลเมียนมาร์ให้การสนับสนุนค่อนข้างมาก ธุรกิจบริการ ร้านอาหาร ธุรกิจที่เกี่ยวกับความงาม และอุตสาหกรรมการสร้างภาพยนตร์

5. การทำการค้ากับเมียนมาร์ มีปัญหาที่อาจเกิดบ่อยๆ อะไรบ้าง?

ตอบ ปัญหาในการทำการค้ากับประเทศเมียนมาร์ที่อาจเกิดขึ้น เช่น

- ค่าขนส่งจากชายแดนไทยสูง เพราะมีการเรียกเก็บค่าคุ้มครอง ทำให้มีเงื่อนไขต้องไปเรียกเก็บกับผู้ประกอบการ แต่สินค้าจากจีนขนส่งเข้ามาในประเทศเมียนมาร์ได้สะดวกกว่า ทำให้สินค้าไทยมีต้นทุนเพิ่มขึ้น
- เส้นขนส่งสินค้าไทยที่เป็นเส้นทางหลัก คือ ด่านแม่สอด ที่จะส่งสินค้าตรงมายังกรุงย่างกุ้ง มีเส้นทางที่ไม่สะดวก จะต้องใช้เวลาขนส่งสินค้าประมาณ 1 อาทิตย์ แต่หากคิดเป็นระยะทาง ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 วัน เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคระหว่างเส้นทางทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง
- ตลาดมีศักยภาพแต่ระบบยังไม่เอื้ออำนวยเพื่อการค้าเท่าที่ควร

6. การหา Partner หรือคู่ค้าซึ่งเป็นชาวเมียนมาร์เพื่อเป็นตัวแทนในการกระจายสินค้า ควรดำเนินการเช่นไร?

ตอบ การหาคู่ค้าในประเทศเมียนมาร์เพื่อเป็นผู้กระจายสินค้า หรือเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้า ผู้ประกอบการไทยควรหลีกเลี่ยงการเสนอขายสินค้าโดยตรงผ่านทางอีเมลโดยการหาข้อมูลจากรายชื่อผู้นำเข้าชาวเมียนมาร์ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า นักธุรกิจชาวเมียนมาร์ยังมีความไม่ไว้วางใจในการที่จะทำธุรกิจโดยตรงจากนักธุรกิจไทย โดยเฉพาะการระแวงถึงการเอาเปรียบจากนักธุรกิจไทย นักธุรกิจไทยควรติดต่อตัวแทนเหล่านั้นผ่านสำนักงานส่งเสริมการค้าของไทยในประเทศเมียนมาร์เพื่อเชิญนักธุรกิจที่สนใจเข้ามาร่วมเจรจาโดยตรงกับนักธุรกิจไทย ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติโดยผ่านหน่วยงานทางราชการของไทยซึ่งจะเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักธุรกิจชาวเมียนมาร์มากยิ่งขึ้น

7. ระบบการปกครองของเมียนมาร์เป็นอย่างไรบ้าง?

ตอบ ระบบการปกครองของเมียนมาร์ ที่ผ่านมาผู้นำประเทศได้แต่งตั้งระดับผู้บริหารต่างๆ เพื่อบริหารประเทศ ทั้งนี้ ก็จะแต่งตั้งจากผู้ที่มาจากทหารในกองทัพเป็นส่วนใหญ่ และหลังจากการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2553 ระดับผู้บริหารของประเทศ แต่งตั้งมาจากผู้ที่ได้ผ่านการเลือกตั้ง ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีจะมีพลเรือนและทหารผสมกัน อย่างไรก็ตาม ทางสำนักงานส่งเสริมการค้าต่างประเทศให้ข้อคิดเห็นว่า คำถามดังกล่าว เป็นลักษณะนำไปสู่ความเข้าใจผิดในการทำธุรกิจในเมียนมาร์ เนื่องจากเท่าที่ทราบนักธุรกิจไทย เข้าใจว่า หากต้องการทำธุรกิจในเมียนมาร์ จะต้องเข้าหาทางทหารจะทำให้เกิดผลดี และยังเข้าใจว่าระบบการปกครองที่ผ่านมาของเมียนมาร์ปิดกั้นการประกอบธุรกิจ

ทั้งนี้การเข้าใจดังกล่าว ขอชี้แจงให้ทำความเข้าใจที่ถูกต้องว่า ความประสงค์ที่ต้องการทำการค้าหรือธุรกิจในตลาดเมียนมาร์ ไม่มีความจำเป็นที่

จะต้องไปทำความรู้จักกับทหารหรือว่าระดับผู้บริหาร เนื่องจากระบบการทำการค้าหรือธุรกิจของเมียนมาร์ได้เปิดเสรีมาโดยตลอด แต่การได้รับทราบข้อมูลที่ผิดๆ ทำให้เกิดความเข้าใจผิด รวมทั้งนักธุรกิจรายเก่าๆ จากต่างชาติ ก็ไม่ประสงค์ที่จะให้รายใหม่เข้ามาแข่งขัน

8. ระบบความปลอดภัยในเมียนมาร์เป็นอย่างไรบ้าง?

ตอบ จากรายงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รายงานว่าประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยเฉพาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น กรุงย่างกุ้ง เมืองมัณฑะเลย์ เมืองพุกาม ที่รองรับนักธุรกิจท่องเที่ยวมีความปลอดภัยสูงที่สุด อยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก

9. สินค้าอะไรที่มีศักยภาพในตลาดเมียนมาร์?

ตอบ เนื่องจากประเทศเมียนมาร์ หากจะนำมาเปรียบเทียบกับประเทศไทย จะมีความล้าหลังตามประเทศไทยอยู่ประมาณ 30-50 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่ปัจจัยอะไรที่จะนำมาเปรียบเทียบ แต่ถ้าหากเทียบกับความศรัทธาเกี่ยวกับการนับถือศาสนา ประชากรเมียนมาร์พัฒนามากกว่าไทย ด้วยสภาพที่เกือบทุกอย่างของตลาดเมียนมาร์จะมีความเหมือนกับประเทศไทย รวมไปถึงพฤติกรรมการบริโภค การดำรงชีวิตประจำวัน ที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยอย่างชัดเจน ดังนั้นความคล้ายคลึงดังกล่าว จะส่งผลต่อความต้องการบริโภคสินค้าที่คนไทยกับคนเมียนมาร์มีความต้องการที่เหมือนๆ กัน ดังนั้น สินค้าในทุกหมวดสาขาที่ผลิตออกมาขายในตลาดไทย และสามารถส่งไปขายได้ในตลาดเมียนมาร์ และคนเมียนมาร์ก็นิยมสินค้าไทยเป็นพื้นฐานด้วย

10. จะทำการค้ากับตลาดเมียนมาร์ต้องทำอย่างไร?

ตอบ ตลาดเมียนมาร์ถึงแม้ว่าจะมีศักยภาพ แต่คนต่างชาติส่วนใหญ่จะเข้าใจเกี่ยวกับเมียนมาร์ในข้อมูลที่ผิดๆ อันมาจากสื่อต่างๆ ทำให้นักธุรกิจไทยเสียโอกาสที่จะขายสินค้าในตลาดเมียนมาร์และที่ค้ากับตลาดเมียนมาร์ส่วนใหญ่จะค้าผ่านนายหน้า ดังนั้นจะพบว่า สินค้าที่เข้ามาสู่ตลาดเมียนมาร์กว่าร้อยละ 90 เจ้าของสินค้าไม่เคยเดินทางมาเมียนมาร์ ไม่รู้จักว่าสินค้าของคนที่อยู่ในเมียนมาร์ควรจะทำการส่งเสริมการค้าหรือไม่อย่างไร ด้วยระบบการค้าของเมียนมาร์ยังเป็นระบบการไว้วางใจ เนื่องจากระเบียบยังไม่เปิดสำหรับการค้าระหว่างประเทศ เพราะว่าผู้บริหารยังใช้นโยบายต้องให้คนท้องถิ่นเป็นเจ้าของธุรกิจก่อน ดังนั้นจะพบว่าถึงแม้จะมีกฎระเบียบการค้า การลงทุนสำหรับคนต่างชาติ แต่ในทางปฏิบัติจริงๆ แล้ว นักธุรกิจต่างชาติจะสามารถทำธุรกิจในตลาดเมียนมาร์ได้จะต้องมีคนท้องถิ่นเป็นหุ้นส่วน

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ ที่สนใจจะทำธุรกิจในตลาดเมียนมาร์ ควรร่วมคณะเดินทางมากับส่วนของราชการต่างๆ ที่มาในรูปแบบเจรจาการค้า หรือมาติดต่อกับสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้งเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด เนื่องจากระบบการตลาดของเมียนมาร์

มีความแตกต่างกับระบบตลาดที่อื่นๆ ที่จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานราชการเป็นสำคัญ ข้อควรระวัง ควรติดต่อกับหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการค้าเป็นสำคัญ เนื่องจากมุมมองเฉพาะเรื่องเป็นสิ่งที่สำคัญ

11. ระบบการขนส่งสินค้าจากไทยไปเมียนมาร์ ทำอย่างไร?

ตอบ เนื่องจากประเทศไทยกับเมียนมาร์มีชายแดนติดกันถึง 2,090 กม. ระบบการค้า ระบบการขนส่ง และระบบการสื่อสารของเมียนมาร์ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอกับความต้องการของนักธุรกิจไทย การค้ากับตลาดเมียนมาร์ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นต้องเข้าใจระบบและปรับตัวเข้าหา ไม่ใช่ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ข้อแนะนำสำหรับการค้ากับเมียนมาร์ ควรเป็นการค้าแบบชายแดน สิ่งที่สำคัญคือ หาผู้ซื้อสินค้าเมื่อตกลงการซื้อขายแล้วก็จะส่งสินค้าไปยังที่แม่สอด หลังจากนั้นก็จะเป็นหน้าที่ของทางผู้ซื้อฝ่ายเมียนมาร์ที่จะเข้ามาขนสินค้าจากฝ่ายไทยไปยังเมียนมาร์

ข้อคิดและข้อแนะนำจากสำนักงานส่งเสริมการค้า ณ กรุงย่างกุ้ง

1. จากการพูดคุยกับผู้ประกอบการไทย พบว่าเกินกว่าร้อยละ 95 ผู้ประกอบการไทยรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดเมียนมาร์ที่ไม่ถูกต้อง มีความเข้าใจผิดในเรื่องต่างๆ เช่น การบริหารการปกครอง ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นิสัย พฤติกรรมของประชาชนทั่วไป

2. การติดต่อการค้ากับเมียนมาร์ควรคำนึงถึงว่าโดยหลักการทั่วไปของเมียนมาร์จะให้ความคุ้มครองคนท้องถิ่นเป็นสำคัญ มีการกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ แต่ถึงเวลาปฏิบัติไม่สะดวกในการปฏิบัติ ตลาดเมียนมาร์มีศักยภาพ มีกำลังการซื้อ เป็นตลาดขนาดใหญ่ แต่ด้วยที่เป็นประเทศมีลักษณะพิเศษกว่าประเทศอื่นๆ ทำให้ตลาดเมียนมาร์เป็นตลาดที่เข้ายากสำหรับผู้ประกอบธุรกิจ แต่เมื่อเข้ามาอยู่แล้วอยู่ง่าย เมื่อเทียบกับตลาดอื่นๆ ซึ่งเป็นตลาดที่เข้าง่ายและอยู่ยาก จะพบว่า ปัจจุบันบริษัทของไทยที่ประสบผลสำเร็จค่อนข้างมากในตลาดเมียนมาร์ คือ บริษัท ซีพี และบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย เป็นต้น

3. การติดต่อการค้ากับเมียนมาร์ ไม่ควรเริ่มต้นจากการได้รับข้อมูลจากพวกผู้แทนการค้า หรือตัวแทนการค้า หรือนายหน้า เนื่องจากจะทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาด ซึ่งอาจทำให้เสียทั้งเงิน และเสียเวลา

4. ขอแนะนำว่าการจะทำการค้าควรติดต่อกับสำนักงานการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำด้านการค้าโดยตรง

5. การเริ่มต้นติดต่อทำการค้าโดยผ่านหัวหน้าทัวร์หรือไกด์ ควรระมัดระวังเนื่องจากที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ

6. ลักษณะนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการไทยที่เข้ามาค้าขายในตลาดเมียนมาร์ยังเป็นลักษณะตัวใครตัวมันขาดการรวมกลุ่มระหว่างกัน ซึ่งหากไม่มีการปรับเปลี่ยนจะทำให้ลดประสิทธิภาพในการแข่งขันระหว่างนักธุรกิจต่างชาติด้วยกัน

7. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ

Office of Commercial Affairs Royal Thai Embassy
24-26 Kaba Aye Pagoda Road, (Golden Hill Tower)
Bahan Township, Yangon, Union of Myanmar.
Tel. (951) 558628, 558556 Ext. 7041
Fax. (951) 558644, 558557
E-mail : thaitrade.ygn@mptmail.net.mm,
depthailand@gmail.com

Royal Thai Embassy
No.94, Pyay Road, Dagon Township,
Yangon, Union of Myanmar.
Tel. (095-1) 226721, 226728, 222784
Fax. (095-1) 221713
E-mail : thaiygn@mfa.go.th

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งสหภาพเมียนมาร์
(Myanmar Investment Commission: MIC)
คณะกรรมการการลงทุนต่างประเทศ
(The Union of Myanmar Foreign Investment Commission: UMFIC)
No.653/691 Merchant Street, Yangon, Myanmar.
Tel. (951) 272 009, 272 855, 272 599
Fax. (951) 282 101, 282 102
E-mail : MICU@mptmail.net.mm
website : www.myanmar.com/govt/trade/inv.htm

Office Tower of the Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry (UMFCCI)
No.29, Min Ye Kyawswa Road, Lanmadaw Township,
Yangon, Union of Myanmar.
Tel. (951) 214344-9
Fax. (951) 214484
website : www.umfcci.com.mm

Ministry of Commerce

Building 3, Nay Pyi Taw, Union of Myanmar.

Tel. 067- 408002, 067- 408002

Fax. 067- 408004

Website : www.commerce.gov.mm

Ministry of National Planning and Economic Development

Building No(1), Nay Pyi Taw ,Myanmar

Fax : 95-67-407004

Planning Department

Building No.1, Nay Pyi Taw

Tel : 95-67-407085

Fax : 95-67-407084

Email : pd@mptmail.net.mm

รายชื่อร้านอาหารไทยในเมียนมาร์

Sabai Sabai (เป็นอาหารไทยแท้ ร้านสไตล์บ้านไทย)

232 Dhammazedi Road

Tel. 951-1-544-724

Sala Thai

56 Sayasan Road,Bahan

Tel. 951-1-548-661

Silom Village

69 Pyay Road

Tel.95-1-525-403

บรรณานุกรม

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนิต โสรัตน์ (2551) **"เจาะลึกการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน** กรมการค้าต่างประเทศ."

พลกฤษณ์ ไพรสานฑ์วณิชกุล (2549) "วัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจของสหภาพเมียนมาร์"

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

http://www.thaimtb.com/forum/viewtopic.php?f=57&t=342002&start=105

http://www.nationejobs.com/citylife/content.php?ContentID=539

http://office.nu.ac.th/myanmar/envi/index5_3.htm

http://www.csostat.gov.mm/Myanmar.asp

http://www.myanmar.com/govt/trade/inv.htm

DITP
Department of International Trade Promotion
Ministry of Commerce, Royal Thai Government

44/100 ถนนนนทบุรี1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. (662)507 7999 โทรสาร. (662)507 7722, (662)547 5657-8
เว็บไซต์: http://www.ditp.go.th

ISBN 978-616-265-029-1
ราคา 299 บาท